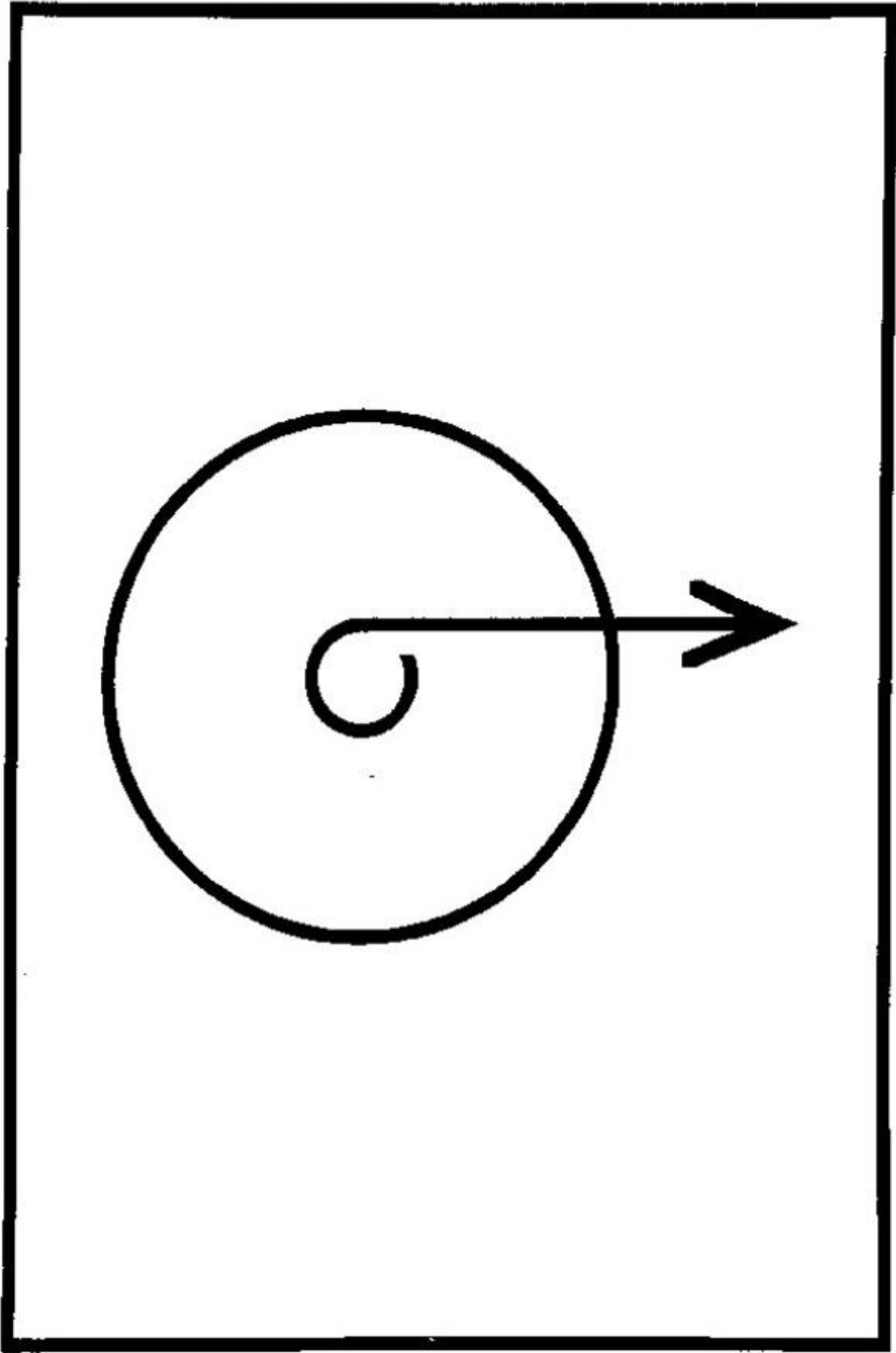

LØGTINGS- TIDINDI

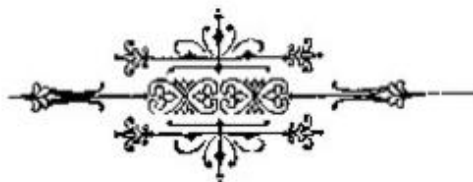
1901

BERETNING

OM

LAGTINGSSAMLINGEN

1901.

THORSHAVN.

TRYKT I FÆRØ AMTSTIDENDES BOKTRYKKERI

1902.

Føroya Landsbókasavn

Indhold.

	Lagtingets Medlemmer.	Side
I.	Ang. Forandring i Fattigloven	1.
II.	— Forandring i Konkursloven	4.
III.	— »Klareringshavne»	7.
IV.	— Forandring i Loven om Fiskeri med Bundslæbevaad	11.
V.	— Fiskeripolitiet	15.
VI.	— Thorshavns kommunale Styrelse	19.
VII.	— Tilskud til en praktiserende Læge	21.
VIII.	— Fiskeriernes Fremme	25.
IX.	— Forandring i Loven om Hvalfangst	29.
X.	— Tilskud til Højskolen paa Bordo	34.
XI.	— Lønningsbestemmelser for Lærere og Lærerinder	37.
XII.	— Landbrugsskole	39.
XIII.	— Foranstaltninger til Ædelighedens Fremme	49.
XIV.	— Forandringer i Lagtingsloven	50.
XV.	— »Lægetaksten»	52.
XVI.	— Værn i Indmarken	57.
XVII.	— De af Amtmanden ene afgjorte Sager	58.
XVIII.	— Kommunale Anliggender	59.
XIX.	Andre Vedtagelser:	
1.	Ang. Udgivelse af en trykt Lagtingsberetning	69.
2.	— Pensionsbeløb	69.
3.	— Deling af Grindefangster	70.
4.	— Stamhingst	70.
5.	— Jærnpengeskab	70.
6.	— Sygehuset i Klaksvig	71.
7.	— Hansenske Legats Renter	71.
8.	— Decision paa Regnskaber	71.
9.	— Andragende fra Forpagtere	71.
10.	— do. om et rentefrit Laan	71.
11.	— do. fra Elias Johansen	72.
12.	— do. fra J. A. Arge	72.
13.	— do. fra P. Arge	72.
14.	— den lokale Dampskibsfart	72.
15.	— »Færøsk Lovsamling»	72.

Tillæg.

Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget	73.
---	-----

Bilag.

Bilag I.	Udvalgsbetænkning ang. Forslag til Lov om Byen Thorshavns kommunale Styrelse.
— II.	Forslag til Lov om Byen Thorshavns kommunale Styrelse (endelig vedtaget).
— III.	Udkast til Lov om Hvalfangst ved Færøerne.
— IV.	Forslag til Lov om Hvalfangst ved Færøerne (endelig vedtaget).

Lagtinget aabnedes den 29de Juli.

Medlemmer.

Amtmand Christian Bærentsen (R.).
Provst Fredrik Petersen.

* * *

For Norderøernes Præstegæld:
Købmand J. M. Matras,
Sysselmand Clement Olsen (R.).

For Østerø Præstegæld:
Kongshonde Ole Olsen,
Skulelærer Joen Poulsen,
Købmand Magnus Poulsen,
Købmand Hans Peter Weihe.

For Nordstrøms Præstegæld:
Kongs- og Odelsbonde Ole Jacobsen (D. M.),
Exam. jur. Søren Emil Müller.

For Sydstrøms Præstegæld:
Skibsreder Jens Andreassen,
Maler Dione Isaksen*),
Kongsbonde Just Jakobsen,
Boghandler Poul Niclasen.

For Vuagø Præstegæld:
Sysselmand Joen Zacharias Nielsen,
Odelsbonde Daniel Pauli Michelsen.

For Sandø Præstegæld:
Tømmermand Johan Hendrik Poulsen,
Sysselmand Johan Henrik Schrøter.

For Suderø Præstegæld:
Kongsbonde Johannes Patursson,
Købmand Niels Juel Mortensen**).

Til Sekretærer valgtes: J. Poulsen og Nielsen.

*) Mødte første Gang og fik sit Valgbrev godkendt den 20de August.

**) Mødte første Gang og fik sit Valgbrev godkendt den 12te August.

I. Forslag til Forandring i Fattigloven.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse fra Justitsministeriet:

Justitsministeriet.

København, den 23de April 1901.

Ved at fremsende det hosfølgende Nr. af Lovtidende for indeværende Aar Afdeling A. Nr. 35 af 20de f. M. om en forandret Affattelse af § 61 i Lov om det offentlige Fattigvæsen af 9de April 1891, skal man anmode Hr. Amtmanden om til Betænkning at forelægge Lagtinget det Spørgsmaal, om der ikke maatte være Grund til ved en Tillægslov til Loven af 10de April 1895 om Fattigvæsenet paa Færøerne, i Lighed med hvad der i det øvrige Kongerige er sket ved den for nævnte Lov, at søge sidstnævnte Lovs § 72 udvidet til at gælde dels Epileptikere, vanføre, lemlæstede, tuberkuløse, skrofule og Lupuspatienter, dels for alle de i Paragraffen omhandlede Personer tillige Kur og Pleje.

Den af Lagtinget afgivne Betænkning forventes i sin Tid indsendt hertil tillige med Deres egne Ytringer over Sagen.

Goos.

Rentzmann,

Til
Amtmanden over Færøerne.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 31te Juli, vedtoges efter Forslag af Schrøter at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde: Andreasen, O. Jacobsen, J. Jakobsen, C. Olsen og M. Poulsen.

Den 14de August fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning og Lovforslag:

Ved under 23de April d. A. at tilstille Amtet Lov af 20de Marts d. A. om en forandret Affattelse af § 61 i Lov om det offentlige Fattigvæsen af 9de April 1891, har Justitsministeriet anmodet Amtmanden om at indhente Lagtingets Betænkning, om der ikke maatte være Grund til ved en Tillægslov til Loven af 10de April 1895 om Fattigvæsenet paa Færøerne i Lighed med, hvad der i det øvrige Kongerige er sket ved den førstnævnte Lov, at søge sidstnævnte Lovs § 72 udvidet til at gælde dels Epileptikere, vanføre, lemlæstede, tuberkuløse, skrofule og Lupuspatienter, dels for alle de i § en omhandlede Personer tillige Kur og Pleje.

Undertegnede Udvalg, til hvis Betænkning denne Sag har været overgivet, maa med Ministeriet være enige i, at der er Grund til ved en Tillægslov at søge § 72 i Fattigloven af 10de April 1895 forandret i Overensstemmelse med ovennævnte Lov af 20de Marts d. A.

I Slutningen af Fattigloven af 10de April 1895 § 72 findes saalydende Passus: »for saa vidt der i denne Anled-

ning ydes Bidrag af Amtsfattigkassen i Overensstemmelse med § 9.

Udvalget er af den Mening, at det vilde være urigtigt at genoptage denne Bestemmelse i den eventuelle Lov, og foreslaar man derfor at ophæve den tillige med den øvrige Del af §en; thi for saa vidt en Parson maatte blive optagen paa en Anstalt for en af de nævnte Sygdomme, ville Udgifterne ikke kunne betragtes som Fattighjælp, hvad enten Amtsfattigkassen betaler den eller ej.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at fremsætte følgende

Forslag til Lov

om en forandret Affattelse af § 72 i Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10de April 1895.

Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10de April 1895 § 72 affattes saaledes:

De Omkostninger, der udrodes af det Offentlige til Opdragelse, Underhold, Forsørgelse, Kur og Ploje for blinde, døvstumme, Idioter, sindssyge, Epileptikere, vanføre, lemlæstede, tuberkuløse, skrofuløse og Lupuspatienter betragtes ikke som Fattighjælp, for saa vidt de paagældende ere anbragte paa Statsanstalter eller paa dertil af Staten godkendte Anstalter.

I Udvalget, der er nedsat til at afgive Betænkning angaaende en forandret Affattelse af § 72 i Lov af 10de April 1895 om Fattigvæsenet paa Færøerne, Thorshavn den 13de August 1901.

C. Olsen, J. Andreasen.
Ordfører.

O. Jacobsen, Just Jakobsen.

M. Poulsen.

Den 17de August kom Sagen til 2den Behandling og overgik til 3dje.

Den 20de August fremlagdes saalydende Ændringsforslag fra Schrøter:

Motiveret Ændringsforslag

III

Udvalgets Forslag til Lov om en forandret Affattelse af § 72 i Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10de April 1895.

Det har vist sig, at Lagtinget paa Grund af fejlagtige og manglende Oplysninger ved de til Tinget indsendte Forsørgelsesplaner og Statusoversigter hyppigt kommer til et ikke lidet fejlagtigt Resultat ved Uddeling af Amtsfattigkassens Midler, og der er ingen Sandsynlighed for, at dette Forhold vil blive forandret til det bedre i Fremtiden. Jeg tillader mig derfor at foreslaa, at det sidst aflagte Fattig- eller Kommuneregnskab i Stedet lægges til Grundlag for Fordeling til de enkelte Fattigdistrikter af Amtsfattigkassens Midler. Derved vilde tillige de Skydsudgifter spares, som Affattelsen af Forsørgelsesplanen forårsager saavel den fælles Skydskasse som samtlige Sogne, da denne i saa Fald ikke behøver at affattes førend samtidig med Overslaget og kan optages i dette.

For at Kommuneskatten i de forskellige Aar ikke skal blive for uensartet, kunde Forstanderskaberne dels ved Paaligning af uforudsete Udgifter opspare et lille Reservefond, dels kunde der gives dem Ret til, naar større Udgifter blive at udrede til Hospitalsophold for Fattigpatienter, at faa en forud fastsat Andel af saadanne Udgifter som Laan af Amtsfattigkassen. Hvad der i hvert enkelt Tilfælde skulde anses for »større Udgifter«, kunde forud fastsættes efter Kommunens eller Sognets Folketal.

I Henhold til det anførte tillader jeg mig at foreslaa til Lagtingets Vedtagelse:

Lovforslagets Titel ændres til:

Forslag til Lov

om Forandring i og Tillæg til Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10de April 1895.

§ 1.

I Stedet for Bestemmelserne i Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10de April 1895 §§ 4 og 5, der herved ophæves, træde følgende Regler:

Som Grundlag for Fordeling af de Bidrag, som af Lagtinget tillægges hvert enkelt Fattigdistrikt, skal lægges Størrelsen af de Udgifter, som hvert af disse Di-

striker i Henhold til det sidst aflagte Regnskab har afholdt til Fattigvæsenet, i Forbindelse med deres Evne til at bære de dermed ~~forbundne~~ Udgifter.

I de første 2 Aar efter denne Lovs Emanation foretages Fordelingen efter Lagtingets frie Skøn.

§ 2.

Ordene i Udvalgets Forslag:

»Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10de April 1895»

ændres til:

»§ 72 i fornævnte Lov».

Thorshavn, den 10de August 1901.

J. H. Schrøter.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 12te September, sættes Ændringsforslaget først under Afstemning, men forkastedes med 11 St. mod 5, hvorefter Udvalgets Lovudkast enstemmig vedtoges ved Navneopraab med 18 Stemmer (Mortensen og Müller vare fraværende).

Den 16de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling:

Ved at tilstille Amtet den under 20de Marts d. A. emanerede Lov om en forandret Affattelse af § 61 i Lov om det offentlige Fattigvæsen af 9de April 1891

har Justitsministeriet opfordret Amtet til at indhente Lagtingets Betænkning over Spørgsmaalet, om der ikke maaatte være Grund til ved en Tillægslov til Loven af 10de April 1895 om Fattigvæsenet paa Færøerne, i Lighed med hvad der i det øvrige Kongerige er sket ved den fornævnte Lov, at søge sidstnævnte Lovs § 72 forandret i Overensstemmelse med Loven af 20de Marts d. A.

Det i denne Sag nedsatte Udvalg har udarbejdet det hoslagte Forslag til Lov om en forandret Affattelse af § 72 i Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10de April 1895, som enstemmig vedtoges ved 3dje Behandling i Mødet den 12te ds. med 18 Stemmer. — Et under Sagens Behandling fremkommet Ændringsforslag, sigtende til en Forandring i Fattiglovens §§ 4 og 5, forkastedes med 11 Stemmer mod 5.

Under Henvisning til den afgivne Betænkning og det vedtagne Lovforslag tillader man sig ærbødigst at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Færøernes Lagting, den 16de September 1901.

C. Bærantsen.

C. Olsen,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

II. Forslag til Lov om ændret Affattelse af Konkurslovens §§ 21, 23 og 30.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse fra Justitsministeriet:

Justitsministeriet.

København, den 9de April 1901.

Ved at fremsende 2 Særtryk af Loven af 20de f. M. om ændret Affattelse af Konkurslovens §§ 21, 23 og 30, skal man, under Henviſning til, at Konkursloven ved allerhøjeste Anordning af 13de Februar 1873 er sat i Kraft paa Færøerne, udbede sig Hr. Amtmandens Ytringer om, hvor vidt og da med hvilke Lempelser den fornævnte Lov af 20de Marts 1901 bør sættes i Kraft paa Øerne, eventuelt efter derom indhentet Betænkning fra Lagtinget.

P. M. V.

A. Dybdal.

Rentzmann.

Til

Amtmanden over Færøerne.

Med denne Skrivelse fulgte som Bilag følgende 2de Erklæringer fra Amtmanden og Sorenskriveren:

Fære Amt.

Thorshavn, den 24de Juni 1901.

Under Henviſning til, at Konkursloven ved allerhøjeste Anordning af 13de Februar 1873 er sat i Kraft paa Færøerne, har Justitsministeriet forlangt Amtets Erklæring om, hvor vidt og da med hvilke Lempelser Lov af 20de Marts d. A. om ændret Affattelse af Konkurslovens §§ 21, 23 og 30 bør sættes i Kraft paa Øerne, eventuelt efter derom indhentet Betænkning fra Lagtinget.

Foranlediget heraf skal man tjenstlig udbede sig Hr. Sorenskriverens Ytringer over det anførte Spørgsmaal behagelig

meddelte, idet man tillige henleder Opmarksomheden paa, at Lov (Nr. 66) af 15de April 1887 om en forandret Affattelse af Konkurslovens §§ 37, 50, 130 og 131 ikke særlig er sat i Kraft paa Færøerne, men at det ikke desto mindre i den senere Lovgivning, jfr. Lov om Tvangsauktioner af 9de April 1891 § 46, sammenholdt med kgl. Anordning (Nr. 62) af 12te April 1892 Punkt 13, forudsættes, at den er gældende for Færøerne. Det synes saaledes uklart, om Bestemmelsen i Konkurslovens § 170, 2det Punktum, er anset gældende ogsaa for Love, der indeholde Forandringer i eller Tillæg til Konkursloven. Da Loven af 20de Marts d. A. imidlertid ikke saaledes som Loven af 15de April 1887 er egnet til uforandret at gælde for Færøerne, vil det formentlig være at anbefale, at den ved særlig Anordning (eller, hvis det anses fornødent, særlig Lov) sættes i Kraft her. I saa Henseende bemærkes, at der næppe vil være at foretage andre Lempelser end følgende:

I § 1 tilføjes efter »Forordningen af 28de Juli 1841 § 2«: »jfr. Lov af 4de Januar 1851 Punkt 7«.

I § 3 ændres Ordene: »4 Uger efter . . . 8 Uger« til: »3 Maanedes efter den Skiftesamling, hvori Prøvelse af vedkommende Fordring har fundet Sted, for saa vidt Sagen skal føres paa Færøerne. Skal den anlægges udenfor Øerne, maa den fornødne Foranstaltning dertil ske inden 6 Maanedes«.

C. Bærentsen.

Til

Hr. Sorenskriver Bang.

* * *

Færøernes Sorenskriver.

Thorshavn, den 27de Juni 1901.

I Anledning af, at Amtet under 24de ds. har begæret min Erklæring angaaende Spørgsmaalet om, hvor vidt og da med hvilke Lempelser Lov af 20de Marts d. A.

om ændret Affattelse af Konkurslovens §§ 21, 23 og 30 bør sættes i Kraft her paa Øerne, tillader jeg mig at ytre følgende:

Som udtalt af Justitsministeriet i en Skrivelse af 5te Juli 1855 til Færø Amt, maa det antages, at de af Rigsdagen vedtagne og af Kongen stadfæstede Love ogsaa ere gældende paa Færøerne, naar der ikke i Lovene selv findes nogen udtrykkelig Bestemmelse om det modsatte. Idet det nu forekommer mig uantageligt, at Konkurslovens § 170, 2det Pkt., der udtrykkelig kun angaar denne Lov: Konkursloven, ogsaa skulde gælde andre Love, naar de blot medføre Ændringer i denne Lov, maa Lov 15de April 1887 om forandret Affattelse af Konkurslovens §§ 37, 50, 130 og 131 formentlig gælde for Færøerne, — selv bortset fra Forudsætningen herom i Lov 9de April 1891 § 46, jfr. Anordning 12te April 1892 Punkt 13 — og endvidere Lov 18de December 1897 om Ændring i Konkurslovens § 164, saa meget mere som de nævnte Paragraffer i Konkursloven ikke ere ændrede for Færøerne ved Anordning 13de Februar 1873. Derimod har Lovens § 30 og til Dels § 21 ved nævnte Anordning faaet et særligt Indhold for Færøerne, og det turde af den Grund være tvivlsomt, om Lov 20de Marts d. A., der kun omtaler Konkursloven uden at nævne Anordning 1873, kan antages at være blevet gældende for Færøerne, hvilket særlig, for saa vidt angaar § 30, ikke kan antages at have været tilsigtet. Hvorledes nu end dette Spørgsmaal besvares, synes en ny Lov herom at maatte kræves, henholdsvis for at forandre de nævnte §§ i Konkursloven, jfr. Anordning 1873, hvis nemlig de antages endnu at gælde, eller for at ændre Lov 20de Marts d. A., hvis den antages at omfatte Færøerne. Til ved Anordning at sætte sidstnævnte Lov i Kraft, eventuelt med visse Lempelser, synes der efter det anførte at mangle Hjemmel. Med Hensyn til de Ændringer i Loven, som maa anses for ønskelige, kan jeg ganske slutte mig til de i Amtets Skrivelse gjorte Bemærkninger herom, idet jeg kun tillader mig at henstille, om ikke den i § 2 satte Frist til den 10de Dag efter den Dag, da Udlæg eller Afsætning er sket, bør forlænges til 3 Uger, navnlig af Hensyn til, at en Udlægs- eller Afsætningsforretning, der finder Sted paa Suderø ved Sysselmanden paa Landfogdens Vegne, ofte ikke vil kunne bringes til at tage sin Gyldighed, hvor dette ellers vilde kunne ske, idet nemlig Konkurs-

behandling af Rekvisiti Bo ikke vil kunne blive begyndt før efter 10 Dages Forløb paa Grund af den, navnlig om Vinteren, sjældne Forbindelse mellem Suderø og Thorshavn.

T. E. Bang.

Til
Færø Amt.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 31te Juli, vedtoges efter Forslag af Schrøter at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Müller, Niclasen og Schrøter.

Den 14de September fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning og Lovforslag:

Undertegnede Udvalg angaaende Udvidelse til Færøerne af Lov af 20de Marts d. A. om ændret Affattelse af Konkurslovens §§ 21, 23 og 30, skal herved bemærke følgende:

Den nævnte Lov betegner sig kun som indeholdende Ændringer i Konkursloven af 25de Marts 1872 og antyder ikke ved noget Udtryk, at den ogsaa skal angaa den ved kgl. Anordning af 13de Februar 1873 ændrede Form, i hvilken Konkursloven gælder for Færøerne, modens tvært imod Lovens § 1 og særlig dens § 3 ved udelukkende at gengive den for det egentlige Kongerige gældende Form for §§ 21 og 30 i Konkursloven i den ved Loven af 20de Marts d. A. ændrede Skikkelse formentlig tilstrækkelig tydelig vise, at sidstnævnte Lov ikke tilsigter at angaa Færøerne. Da Udvalget endvidere maa være enigt med Sorenskriveren, naar han i sin vedlagte Erklæring udtaler, at Konkurslovens § 170, 2det Pkt., antagelig ikke indeholder Hjemmel til ved kgl. Anordning at udvide til Færøerne ogsaa senere Love, naar de blot medføre Ændringer i Konkursloven, vil det formentlig være nødvendigt ved Lov at forandre de Bestemmelser i Konkursloven, der ved Anordning 1873 have faaet en for Færøerne særlig Skikkelse.

Loven af 20de Marts d. A. findes i sin Helhed egnet til ogsaa at gælde her paa Øerne, dog med de Ændringer, som af Amtmanden ere foreslaaede i den medfølgende Skrivelse, og den Ændring, som af Sorenskriveren er foreslaaet i ovennævnte Erklæring, hvorved den i § 2, 3dje

Stykke, satte Frist af den 10de Dag efter den Dag, da Udlæget eller Afsætningen blev givet, forlænges til 3 Uger af Hensyn til den navnlig i Vintertiden langsomme Forbindelse mellem Thorshavn og flere af Øerne.

Udvalget tillader sig i Henhold til det anførte at anbefale hoslagte Lovforslag om Udvidelse til Færøerne af Lov 20de Marts 1901 om ændret Affattelse af Konkurslovens §§ 21, 23 og 30 til Tingets velvillige Vedtagelse.

Thorshavn, den 14de September 1901.

P. Niclasen, J. H. Schrøter.
Ordfører.

E. Müller.

* * *

Forslag

til

Lov om Udvidelse til Færøerne af Lov 20de Marts 1901 om ændret Affattelse af Konkurslovens §§ 21, 23 og 30.

Lov af 20de Marts 1901 om ændret Affattelse af Konkurslovens §§ 21, 23 og 30 skal være gældende paa Færøerne, dog med følgende Lempelser:

I § 1 tilføjes efter »Frd. 28de Juli 1841 § 2«: »jfr. Lov af 4de Januar 1854 Punkt 7«.

I § 2, 3dje Stykke, indsættes i Stedet for »den 10de Dag«: »3 Ugers Dagen«.

I § 3 ændres Ordene »4 Uger efter 8 Uger« til: »3 Maaneder efter den Skiftesamling, hvori Prøvelse af vedkommende Fordring har fundet Sted, for saa vidt Sagen skal føres paa Færøerne. Skal den anlægges udenfor Færøerne, maa den fornødne Foranstaltning dertil ske inden 6 Maaneder«.

Samme Dag (14de September) kom Sagen til 2den Behandling og overgik til 3dje.

Ved Sagens 3dje Behandling, som foretoges samme Dags Aften, sattes Lovforslaget samlet under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 16 Stemmer (Provsten, Schrøter, Mortensen og Müller vare fraværende).

Den 16de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Ved Skrivelse af 9de April d. A. har det høje Ministerium anmodet Amtmanden over Færøerne om, eventuelt efter derom at have indhentet Lagtingets Betænkning, at udtale sig om, hvor vidt og da med hvilke Lempelser Lov af 20de Marts 1901 om ændret Affattelse af Konkurslovens §§ 21, 23 og 30 skal sættes i Kraft paa Færøerne.

Sagen er af Amtet bleven forelagt Lagtinget, bilagt med tvende Skrivelser fra Amtmanden og Sorenskriveren. Sagen er dernæst bleven behandlet i et Udvalg, der i sin under den 14de ds. afgivne Betænkning har sluttet sig til de af Amtmanden og Sorenskriveren afgivne Erklæringer og fremsat Forslag til Lov om Udvidelse til Færøerne af nævnte Lov af 20de Marts 1901.

Efter at Sagen har været underkastet 3 Behandlinger i Tinget, har dette ved 3dje Behandling den 14de ds. enstemmig med 16 Stemmer (4 Medlemmer vare fraværende) vedtaget Udvalgets Forslag.

Under Henviisning til det i vedlagte Udvalgsbetænkning og de 2de ligeledes vedlagte Skrivelser fra Amtmanden og Sorenskriveren anførte giver Lagtinget sig herved den Ære at indsende og ærbødigt anbefale det vedtagne Forslag til Ministeriets gunstige Forsorg.

Færøernes Lagting, den 16de September 1901.

C. Barentsen.

P. Niclasen.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

III. Angaaende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende af Regeringen forelagte Lovudkast:

Udkast til Lov

om

Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankommende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne.

Bestemmelserne i Lov om Ophævelse af den kongelige Kuehandel paa Færøerne af 21de Marts 1855 § 4 og i Lov om Foranstaltninger til at forhindre den asiatiske Koleras Indbringelse til Færøerne af 8de Januar 1872 § 1 samt i Love om Forandringer i fornævnte Lovbestemmelser af 14de Februar 1874, 20de Marts 1887 og 30te Marts 1895 § 1, skulle for Fremtiden være forandrede saaledes, at alle til Færøerne saavel fra Udlandet som fra Indlandet ankommende Skibe, forinden de besejle andre Havne paa Øerne, skulle anløbe en af efternævnte Havne: Vaag (Klaksvig) paa Bordø, Fuglefjord og Kongshavn paa Østerø, Thorshavn og Vestmanna paa Strømsø, Midvaag paa Vaagø, Sand paa Sandø og Trangisvaag paa Suderø.

* * *

Bemærkninger

u

foranstaaende Udkast.

Da Sysselmanden for Østerø Syssel, som hidtil har haft Bopæl i Strænder Bygd, ifølge en af Justitsministeriet truffen Bestemmelse fra den 1ste Oktober 1901 skal tage Bopæl i Fuglefjord, maa man anse det for naturligt, at denne Havn, der nu søges af en betydelig Mængde Skibe, navnlig Fiskerskibe, optages blandt de i

Lov Nr. 79 af 30te Marts 1895 § 1 nævnte Havne, som Skibe, der ankomme til Færøerne, skulle anløbe, forinden de besejle andre Havne paa Øerne. I øvrigt er nærværende Lovudkast enslydende med fornævnte Lovs § 1, kun at Havnene ere ordnede efter deres Beliggenhed fra Nord mod Vest og Syd.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 31te Juli, vedtoges efter Forslag af Nielsen at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer.

Samme Dag forelaa til foreløbig Behandling et den 30te Juli fremlagt Andragende fra Købmænd og Skibsejere i Vaag paa Suderø, saalydende:

Vaag, den 26de Juli 1901.

Til

Færøernes Lagting.

Undertegnede Købmænd og Skibsejere af Vaag, Suderø, tillade sig herved ærbødigst at fremkomme til det ærede Lagting med Begaering om at faa Klareringshavn her i Vaag. Som Forholdene nu ere, maa alle Skibe, saavel hjemmehørende her som fremmede, der skulle hertil, først anløbe Trangisvaag for at klarere, hvilket i Reglen medfører store Ulemper, Besværligheder og Tab af Tid. Som Eksempel herpaa skal anføres, at et af vore Skibe engang havde 5 Dage fra Norge til Trangisvaag, men 6 Dage fra Trangisvaag og hertil.

I vore Dage, hvor der arbejdes meget for at lette Samfærdslen og fremme Udviklingen, maa slige Forhold virke i høj Grad hæmmende.

Vi kunne ikke se rettere end, at det maa kunne ordnes saaledes, at Skibe, der ere forsynede med Sundhedspas fra Udlandet, kunne anløbe Vaag direkte, naar der her bliver ansat en Mand med Mynighed til at klarere Skibe, og vi haabe, at det ærede Lagting velvilligst vil tage

sig af denne Sag og skaffe den en heldig Ordning.

Ærbødigt

J. Dahl. P. H. Dahl. J. Vejho.

N. Nolsø. H. J. Hjelm.

Efter Forslag af Schrøter henvistes dette Andragende til Udvalget i ovennævnte Sag.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag (1ste August): Nielsen, Patursson og J. Poulsen.

Den 14de August fremlagdes og henvistes til Udvalget følgende Kontinuationsandragende i Sagen:

Til

Færøernes Lagting.

Idet vi henvise til vort Andragende af 26de Juli d. A., tillade vi os herved ærbødigt at fremkomme til det ærede Lagting med Begæring om, at den Tilladelse, der maatte skænkes os angaaende Klareringshavn her i Vaag, tillige maa omfatte Varer, som ere afgiftspligtige i Henhold til Lov om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30te Marts 1892.

Vaag, Suderø, den 8de August 1901.

Ærbødigt

J. Dahl. P. H. Dahl.

N. Nolsø. H. J. Hjelm.

Den 21de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der er blevet nedsat for at afgive Betænkning over et Lagtinget af Regeringen forelagt Udkast til Lov om Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankommande Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne, skal tillade sig at udtale følgende:

Som i Bemærkningerne til forannævnte Udkast anført, maa Udvalget ogsaa anse det for naturligt, at Fuglefjord, som fra 1ste Oktober d. A., ifølge en af Justits-

ministeriet truffen Bestemmelse, skal blive Sæde for Sysselmanden paa Østerø, optages blandt de i Lov Nr. 79 af 30te Marts 1895 § 1 nævnte Havne, som Skibe, der ankomme til Færøerne, skulle anløbe, forinden de besejle andre Havne paa Øerne. Denne Havn søges nu af en betydelig Mængde Skibe, navnlig engelske Fiskerskibe, og vil antagelig blive søgt af endnu flere saadanne, naar den paatænkte Forandring i § 1 i Lov for Færøerne, indeholdende Forbud mod Fiskeri med Bundslæbevaad, træder i Kraft. Ogsaa for de i Bygden boende Købmænd vil det være af Interesse at faa denne Plads oprettet til Klareringshavn, idet de dem tilhørende Skibe, naar de om Efteraaret komme hjem fra Island med deres Fangst, og atter returnere fra England, hvor de som Regel sælge Fangsten, kunne indklarerer paa Stedet og derfor ikke i den Anledning først behøve at anløbe andre Havne paa Øerne.

Til Udvalget er senere blevet henvist to Andragender fra nogle Købmænd og Skibsejere af Vaag paa Suderø, hvori de andrage om, dels at Vaag maa blive oprettet til Klareringshavn, og dels at der maa gives de der klarerende Skibe Tilladelse til i denne Havn at udskibe afgiftspligtige Varer i Henhold til Lov om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne af 30te Marts 1892.

Udvalget har anmodet Amtmanden om at indhente Erklæringer om denne Sag fra Landfogden og Sysselmanden paa Suderø, hvilke nu foreligger.

Ilvad det førstnævnte Spørgsmaal angaar, nemlig at optage Vaag paa Suderø blandt de i Lov Nr. 79 af 30te Marts 1895 § 1 nævnte Havne, som Skibe, der ankomme til Færøerne, skulle anløbe, forinden de besejle andre Havne paa Øerne, da mener Udvalget ikke at have nogen Betænkning ved at tilraade dette.

Som i Landfogdens Erklæring anført, er det ikke ukendt her paa Øerne, at der har været og vil komme til at være Klareringshavne, uden at Sysselmand er ansat paa Stedet. Dette var Tilfældet med Vestmanhavn, forinden Sysselmanden for Strømø flyttede dertil, og det vil ogsaa blive Tilfældet med Kongshavn, naar Sysselmanden for Østerø flytter fra Strønder til Fuglefjord. At det skulde blive nødvendigt, hvis Vaag skal oprettes til Klareringshavn uden Ret til Udsalgsbøger af afgiftspligtige Varer, af Hensyn til Karantænetilsyn, Eftersyn af Skibsdagbøger og Polititilsyn at ansætte en Syssel-

mand paa Stedet, kan Udvalget ikke mene. Karantænetilsynet og Eftersyn af Skibsdagbøger kan efter de gældende Love foretages af vedkommende Karantænebetjent. Hvad angaar Polititilsynet, da er det muligt, at Forholdene med Tiden kunne udvikle sig saaledes i Vaag, at Polititilsyn bliver nødvendigt der; men dette bliver formentlig Tilfældet, selv om Vaag ikke oprettes til Klareringshavn. De Skibe, der ere bestemte til denne Plads, maa dertil, hvad enten den bliver Klareringshavn eller ikke, og Nødvendigheden af Polititilsyn bliver i begge Tilfælde omtrent den samme.

For de Sejlskibe, derunder indbefattet Stedets Fiskerflaade, der fra Havne udenfor Færøerne ere bestemte til Vaag og ikke til andre Steder paa Øerne, vil det være en væsentlig Lættelse, om denne Plads bliver oprettet til Klareringshavn. Ligeledes vil det være til Gavn saavel for de der bosiddende Købmænd som for Bygdens Opkomst i det hele taget.

Naar Sysselmanden paa Østerø flytter fra Strænder til Fuglefjord, kommer, som ovenfor nævnt, Kongshavn til at blive Klareringshavn, uden at der paa Stedet findes Sysselmand. Det samme bliver Tilfældet med Vaag paa Suderø, hvis denne Havn optages som Klareringshavn. Som Følge heraf bliver det nødvendigt ogsaa at foretage Forandring i § 2, 2det Punktum, i Lov af 30te Marts 1895 om Bestemmelserne om de til Færøerne ankommende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne. Efter Ordet »Sysselmanden« bør tilføjes: »eller vedkommende Karantænebetjent«.

Hvad angaar Spørgsmaalet om at give Ret til Udslibning i Vaag af afgiftspligtige Varer i Henhold til Lov Nr. 44 af 30te Marts 1892, da mener Udvalget, at der for Tiden ikke er tilstrækkelig Anledning til at foreslaa Loven forandret i saa Henseende. Hvis der indrømmes Vaag Klareringshavn med Ret til Oplosning af afgiftspligtige Varer, uden at Sysselmand er ansat paa Stedet, er der Udsigt til, at der kan blive ansøgt om saadan Tilladelse ogsaa for andre Havnes Vedkommende. Der har ganske vist, saa vidt Udvalget bekendt, hidtil ikke fundet Indsmugling Sted af afgiftspligtige Varer; men for det Tilfælde, at Afgiften i væsentlig Grad, forhøjes eller Afgiftspligten kommer til at omfatte flere Varesorter, vil der blive større Fare for Indsmugling af disse Varer. Endskønt Udvalget saaledes mener ikke at burde foreslaa en

Lovforandring paa dette Omraade, skal det dog tillade sig at henstille til Ministeriet, om dette maatte finde det tilraadeligt eller hensigtsmæssigt at foretage Ændringer i Lov Nr. 44 af 30te Marts 1892 § 2, gaaende ud paa ad administrativ Vej at give Tilladelse til, i enkelte Tilfælde, hvor der forelaa betryggende Sikkerhed for, at Indsmugling ikke fandt Sted, at udslibe afgiftspligtige Varer i en Havn, hvor en Sysselmand ikke er bosat.

I Henhold til ovenstaaende skal Udvalget tillade sig at foreslaa, at Tinget indgaar til Ministeriet med følgende Indstilling:

1. I det Lagtinget af Regeringen forelagte Udkast til Lov om Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankommende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne indskydes mellem »Trangisvaag« og »paa« Ordene »og Vaag«.
2. I § 2, 2det Punktum, i Lov Nr. 79 af 30te Marts 1895 indskydes efter »Sysselmanden« Ordene »eller vedkommende Karantænebetjent«.
3. Tinget henstiller til Ministeriet, om der maatte være Anledning til i Lov Nr. 44 af 30te Marts 1892 at foretage en saadan Ændring, at der ad administrativ Vej kan gives Tilladelse til i en Havn, hvor en Sysselmand ikke er bosat, at udslibe afgiftspligtige Varer, naar Betingelserne for en betryggende Kontrol skønnes at være til Stede.

I det Udvalg, der er nedsat til at afgive Betænkning om, at Fuglefjord oprettes til Klareringshavn, Thorshavn den 20de August 1901.

J. Z. Nielsen, J. Patursson.
Ordfører.

Joel Poulsen.

Den 23de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter stødfulden Diskussion overgik Sagen til 3dje Behandling.

Den 28de August fremlagdes følgende Ændringsforslag fra Udvalget:

ad 1ste og 2det Indstillingspunkt.

I Stedet for det forelagte Lovudkast med de af Udvalget foreslaaede Ændringer sættes følgende

Udkast til Lov

om

Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankommende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne.

§ 1.

Bestemmelserne i Lov om Ophævelse af den kongelige Enehandel paa Færøerne af 21de Marts 1855 § 4 og i Lov om Foranstaltninger til at forhindre den asiatiske Koleras Indbringelse til Færøerne af 8de Januar 1872 § 1 samt i Love om Forandringer i fornævnte Lovbestemmelser af 14de Februar 1874, 29de Marts 1887 og 30te Marts 1895 § 1, skulle for Fremtiden være forandrede saaledes, at alle til Færøerne saavel fra Udlandet som fra Indlandet ankommende Skibe, forinden de besøge andre Havne paa Øerne, skulle anløbe en af efternævnte Havne: Vaag (Klaksvig) paa Bordo, Fuglefjord og Kongshavn paa Østerø, Thorshavn og Vestmanna paa Strømø, Midvaag paa Vaagø, Sand paa Sandø, Trangisvaag og Vaag paa Suderø.

§ 2.

I alle Tilfælde, i hvilke en forudgaaet Lægeundersøgelse efter de gældende Regler er eller efter Skibspapirernes Udvisende, Skipperens Forklaring og det i øvrigt foreliggende bør kræves som Betingelse for, at Forbindelse med Land kan tilstedes vedkommende Skib, vil den frømdes være at kræve ogsaa i Havne, hvor ingen Læge er bosat. Forlanges den derfor i disse Havne af Sysselmanden eller vedkommende Karantænebetjent, maa Forbindelse med Land ikke finde Sted, forinden en Undersøgelse paa Skibets Bekostning og Foranstaltning er tilvejebragt enten ved en tilstedekommet Læge eller efter Afgang til en Havn, hvor en Læge er bosat.

§ 3.

Lov Nr. 79 af 30te Marts 1895 om Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankommende Skibes Forplig-

telse til først at anløbe visse Havne ophæves.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 30te August, sættes Ændringsforslaget i dets Helhed først under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 20 Stemmer, hvorefter det forelagte Lovforslag med de oprindelig af Udvalget stillede Ændringsforslag 1 og 2 betragtedes som bortfaldet.

Udvalgets Forslag Punkt 3 sættes derpaa under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 19 Stemmer (J. H. Poulsen stemte ikke).

Den 16de September oplæstes og underskrevet saalydende Indstilling i Sagen:

I Forbindelse med det af det høje Ministerium Lagtinget forelagte Udkast til Lov om Forandring i Bestemmelserne om de til Færøerne ankommende Skibes Forpligtelse til først at anløbe visse Havne har Tinget i Aar haft til Behandling 2de Andragender fra Købmænd og Skibsejere i Vaag paa Suderø, gaaende ud paa 1) at denne Havn maa blive gjort til Klareringshavn, 2) at det tillades Skibe i denne Havn at udskibe Varer, der ere afgiftspligtige i Henhold til Lov Nr. 44 af 30te Marts 1892 om forskellige Skatter og Afgifter paa Færøerne.

Efter at have været underkastet en foreløbig Behandling ere nævnte Lovudkast og Andragender blevne behandlet i et Udvalg paa 3 Medlemmer, der, efter at der over det førstnævnte Andragende var blevet indhentet medfølgende Erklæringer fra Landfogden og Sysselmanden paa Suderø, under 20de August afgav ligeledes medfølgende Betænkning med Forslag til at indsætte Vaag paa Suderø blandt de i Regeringens Forslag nævnte Havne, samt til en lille Ændring i Lov Nr. 79 af 30te Marts 1895 § 2, hvorhos der endvidere foresloges som 3dje Indstillingspunkt: »Tinget henstiller til Ministeriet, om der maatte være Anledning til i Lov Nr. 44 af 30te Marts 1892 § 2 at foretage en saadan Ændring, at der ad administrativ Vej kan gives Tilladelse til i en Havn, hvor en Sysselmand ikke er bosat, at udskibe afgiftspligtige Varer,

naar Betingelserne for en betryggende Kontrol skønnes at være til Stede.

Under Sagens videre Behandling i Tinget fremkom der Udtalelser om det hensigtsmæssige i at ophæve Lov Nr. 79 af 30te Marts 1895 og helt optage dens Bestemmelser i nærværende Lovudkast. I Henhold hertil indgav Udvalget til 3dje Behandling som Ændringsforslag medfølgende Lovudkast, der er sammenskrevet efter det Tinget forelagte Udkast med de til samme foreslaaede Ændringer og Lov Nr. 79 af 30te Marts 1895.

Dette Lovforslag blev ved Sagens 3dje Behandling, den 30te August, enstemmig vedtaget med 20 Stemmer.

Under Behandlingen af Udvalgets 3dje Indstillingspunkt blev gjort gældende, at hvad Andragerne havde tilsigtet, vistnok var at faa Tilladelse til ogsaa at udskibe afgiftspligtige Varer i Vaag paa Suderø, og at det vedtagne Lovforslag kun til en ringe Grad imødekom deres Ønske. Paa den anden Side gjordes gældende, at dersom der paa et Sted blev givet almindelig Lovhjemmel til at udskibe afgiftspligtige Varer, uden at Landfogden eller en Sysselmand var bosat paa Stedet, kunde man vente lignende Andragender ogsaa fra andre Havne. Det formentes derfor

heldigere, at saadan Tilladelse kunde gives administrativt, naar Betingelserne for den nødvendige Kontrol vare til Stede, enten ved, at der paa Stedet var bosat en Mand, til hvem det kunde betros at føre det nødvendige Tilsyn, eller ved, at Landfogden eller Sysselmanden blev hentet til Stedet, og var der fra alle Sider Enighed om at anbefale en saadan Ordning, idet Udvalgets ovennævnte 3dje Indstillingspunkt enstemmig vedtoges med 19 Stemmer, medens 1 ikke stemte.

Idet man ærbødigt tillader sig at henvise til den af Udvalget i Sagen afgivne Betænkning og Sagens øvrige Dokumenter, skal man lige ærbødigt tillade sig at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Færøernes Lagting, den 16de September 1901.

C. Bærentsen. J. Z. Nielsen,
Ordfører.

Jøen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

IV. Forslag til Lov om Forandring i Loven om Forbud mod Fiskeri med Bundslæbevaad.

Den 3dje August fremlagdes følgende Skrivelse fra Justitsministeriet samt Lovudkast:

Justitsministeriet.

København, den 18de Juli 1901.

Ved hoslagt at tilstille Hr. Amtmanden et Antal Aftryk af et af Justitsmini-

steriet udarbejdet Udkast til Forslag til Lov om Forandring i § 3 i Lov for Færøerne af 14de Januar 1899, indeholdende Forbud mod Fiskeri med Bundslæbevaad, med vedføjede Motiver, skulde man anmode Dem om at ville forelægge bemeldte Udkast for det i indeværende Sommer sammentrædende Lagting, hvis Betænkning over Sagen derefter forventes ind-

sendt hertil med de Ytringer, hvortil De i Anledning af samme maatte finde Dem foranlediget.

Goos.

Rentzmann,

Til
Amtmanden over Færøerne.

Udkast til Forslag til Lov

om

Forandring i Lov for Færøerne af 14de Januar 1899, indeholdende Forbud mod Fiskeri med Bundslæbevaad.

1 Stedet for Lov for Færøerne af 14de Januar 1899 indeholdende Forbud mod Fiskeri med Bundslæbevaad § 3, som ophæves, træder følgende Bestemmelse:

Fiskefartøjer med Bundslæbevaad skulle, naar og saa længe de befinde sig paa Søterritoriet, have samtlige Fangstredskaber bortstuvede indenbords. Overtredelse heraf straffes med Bøder til Statskassen fra 200 til 2000 Kr.

Skib, Fangst og Fangstredskaber kunne beslaglægges og efter forudgaaende Udlæg sælges til Dækning af Bøder og Omkostninger.

* * *

Bemærkninger

III

foranstaaende Lovforslag.

Som Resultat af de Forhandlinger, der i de senere Aar ere blevne førte med den engelske Regering vedrørende Fiskeriet i Havet omkring Island og Færøerne, er der under 24de Juni d. A. i London blevet undertegnet en Overenskomst mellem den danske og den engelske Regering.

Hovedpunkterne i denne Overenskomst, med hvis Indhold Lagtinget vil faa Lejlighed til at gøre sig bekendt i Forbindelse med det nedennævnte af Landbrugsministeriet affattede Lovudkast, gaa ud paa i det hele taget at overføre Ordningen i Haagerkonventionen af 6te Maj 1882 af Fiskeriet i Nordsøen paa det Fiskeri, der af de kontraherende Parter Undersaatter

drives i Havet omkring Island og Færøerne, og ere følgende: Først og fremmest anerkender Storbritannien og Irland danske Undersaatters udelukkende Ret til Fiskeri ved Island og Færøerne med dertilhørende mindre Øer og Grunde i samme Omfang og Udstrækning som i Haagerkonventionen for Nordsøens Vedkommende bestemt, nemlig 3 geografiske Kvartmile ud i Havet, regnet fra det yderste Land, der ved Lavvande ikke overskylles af Søen, og i Bugter fra en ret Linie, der tænkes trukken tværs over paa det Mundingen nærmeste Sted, hvor Bredden ikke er større end 10 geografiske Kvartmil. Til Gengæld er — ligeledes som i Haagerkonventionen — den Adgang til uhindret at sejle og ankre paa fremmed Søterritorium, der ifølge almindelig Folkeret antages at tilkomme Fiskere, udtrykkelig anerkendt for britiske Fiskerskibe paa det saaledes afstakne Søterritorium, dog at de have at rette sig efter de Politiforskrifter med Hensyn til Opholdet paa Søterritoriet, der fra dansk (islandsk) Side udstedes, derunder navnlig ogsaa, at Trawlfartøjer paa Søterritoriet skulle have Trawlen stuvet af Vejen indenbords. Endelig indeholder Konventionen en Række Bestemmelser vedrørende det fælles Fiskeri i Havet udenfor Søterritoriet, sigtende til at holde god Orden under Fiskeriet til gensidig Beskyttelse for de i samme deltagende Fiskefartøjer af begge Nationaliteter — en Ordning, som for at være forbindende for Undersaatterne maa foreskrives af de respektive Staters Lovgivningsmyndigheder, jfr. Art. 35, og til hvis nærmere Udførelse ad administrativ Vej den fornødne Hjemmel for danske Fiskefartøjers Vedkommende søges ved et Lovforslag, der vil blive forelagt Rigsdagen af Landbrugsministeriet, og over hvilket Lagtinget ligeledes vil faa Lejlighed til at erklære sig.*)

Bortset fra de Besværligheder, der uægtelig ville være forbundne med Konventionens Mærknings- og Registreringsbestemmelser, som imidlertid ere det nødvendige Grundlag for den ved Konventionen tilsigtede Kontrol og Ordenshaandhævelse uden for Søterritoriet, berøres i øvrigt de særlige færøske Interesser kun af Kravet om en Ophævelse af Forbudet i Trawlloven af 14de Januar 1899 § 3 mod fremmede Trawlfartøjers Færd paa Søterritoriet, selv om de ikke fiske der. Stærkt begrænset som dette Forbud allerede er ved de til samme knyttede vidt-

*) Se Lovforslag Nr. V.

rækkende Undtagelser, tør dets Opgivelse nu vistnok formenes ikke at være af større Betydning end, at det kan forsvares at opgive det, særlig naar henses til, at Betænkkeligheden ved fremmede Trawlfartøyers Ophold paa Territoriet (med bortstuvet Trawl) maa anses væsenlig forringet ved Konventionens Bestemmelser om obligatorisk Mærkning med tilhørende Forbud mod Mærkernes Tildækning.

I Overensstemmelse med det derom i Overenskomstens Art. 2, jfr. Art. 30, vedtagne, er derfor ved nærværende Lovforslag bemeldte Lows § 3 foreslaaet forandret.

Med Hensyn til Forslagets Enkeltheder finder man kun Anledning til at bemærke, at der, naar Bødens Maksimum sættes saa højt som her foreslaaet, ikke skønnes at være Grund til at foreskrive anden Straf end Bøder for Overtrædelse af den i Forslaget indeholdte Bestemmelse, der maa betragtes som en Politiforskrift, samt at det formentlig vil være naturligt og praktisk her ogsaa at medtage Fangst og Fangstredskaber som Genstand for eventuel Beslaglæggelse. At de ikke ere medtagne i Reglen i Loven af 1899 § 2, beror selvfølgelig udelukkende paa, at de efter denne Lovbestemmelse ere Genstand for Konfiskation.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 5te August, vedtoges efter Forslag af Schrøter at henvise den til Udvalget i Sagen Nr. V.

Den 10de September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er overgivet Behandlingen af Udkast til Forslag til Lov om Forandring i Lov for Færøerne af 14de Januar 1899, indeholdende Forbud mod Fiskeri med Bundsløbevaad, hvilket Udkast Justitsministeriet har udarbejdet og forelagt Lagtinget.

Forslaget gaar ud paa at ophæve det i Lov af 14de Januar 1899 § 3 indeholdte Forbud mod, at fremmede Fiskefartøjer med Bundsløbevaad opholde sig paa Søterritoriet, og alene at paabyde, at deslige Fiskefartøjer, naar og saa længe de befinde sig paa Søterritoriet, skulle have samtlige Fangstredskaber bortstuede indenbords. Det fremkommer som en

Følge af en mellem Danmark og Storbritannien under 24de Juni d. A. i London undertegnet Overenskomst, hvori er anerkendt britiske Fiskerskibes Ret til uhindret at sejle og ankre paa dansk Søterritorium, dog at de have at rette sig efter de Politiforskrifter, som fra dansk Side udstedes, derunder navnlig ogsaa, at Trawlfartøjer paa Søterritoriet skulle have Trawlen stuvet af Vejen indenbords. For Overtrædelse af de anførte Bestemmelser foreskriver Forslaget samme Straf, som i Loven af 1899 § 3, første Punktum, bestemt, nemlig Bøder fra 200 til 2000 Kr., hvorhos det bestemmer, at Skib, Fangst og Fangstredskaber kunne beslaglægges og efter forudgaaende Udlæg sælges til Dækning af Bøder og Omkostninger.

Derimod ere de for Gentagelsestilfælde i dens 2det Punktum truffne strengere Straffebestemmelser ikke overførte paa det nye Forslag.

Paa en Tid, da Tilstanden paa Søterritoriet ved Færøerne kunde kaldes lovløs, var Forbudet mod fremmede Trawlfiskeres Ophold der i Almindelighed nødvendigt; men efter at der nu er etableret et Tilsyn, kan Opretholdelsen af disse strenge Afsondringsbestemmelser, der formentlig ikke have noget Sidestykke i andre Landes Lovgivning, ikke længer anses paakrævet.

Bortset fra, at Forbudet ifølge Motiverne til ovennævnte Lovforslag af Ministeriet anses stridende imod den fremmede Fiskeres af Nationerne anerkendte Ret til at opholde sig paa Søterritoriet, finder Udvalget, at det, ogsaa i Betragtning af den Maade, hvorpaa Trawlerloven i Praksis er bleven gennemført her, vilde være heldigt, om der skete en Ophævelse af Forbudet.

For øvrigt har Udvalget kun det at erindre imod Forslaget, at Bestemmelsen angaaende Bortstuvning ikke er nærmere defineret. Saaledes som Forslaget er affattet, vil der altid fremstaa Uoverensstemmelser imellem Fiskerne og de tilsynshavende angaaende, hvor vidt Trawlredskaberne i de enkelte Tilfælde kan siges at være bortstuede indenbords eller ikke, idet det, at Redskaberne alene er bjergede indenbords, næppe kan falde ind under Begrebet »Bortstuvning«.

Udvalget maa erkende, at det er vanskeligt i Detaillerne at foreskrive nærmere Regler i denne Henseende. Dog finder man, at det vilde være heldigt, om der optoges en Bestemmelse om, at Slæbe-

vaadets Bom eller Skovle tillige skulle være fraskjælede Nettet. Det Arbejde, der er forbundet med at skjæle Bom eller Skovle fra, er ikke vidtløftigt; men For- dringen om dets Udførelse vil altid be- virke, at man opnaar større Garanti for, at Trawling paa Søterritoriet ikke finder Sted.

Udvalget tillader sig derfor at ind- stille:

1. Det Lagtinget af Justitsministeriet fore- lagte Forslag til Lov om Forandring i Lov for Færøerne af 14de Januar 1899, indeholdende Forbud mod Fiskeri med Bundslæbevaad foreslaas ophævet til Lov.
2. Til Forslagets 2det Stykke tilføjes efter Ordet „indenbords“:
„hvortil hører Adskillelse eller Fra- skjæling fra Trawlnettet af Bom eller Skovle“.

1. Udvalget angaaende Forslag til Lov om Fiskeripolitiet i Farvandet ved Island og Færøerne, den 2den September 1901.

E. Müller, Johan H. Poulsen.
Ordfører.

J. Patursson. C. Olsen.

J. Andreassen.

Den 11te September foretoges Sa- gens 2den Behandling. Efter sted- funden Diskussion overgik Sagen til 3dje Behandling.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 13de September, sattes Punkt 2 i Ud- valgets Forslag først under Afstemning og vedtoges med 16 St. mod 0, hvorefter Punkt 1 (Lovforslaget saaledes ændret) sattes under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: J. Poul-

sen, J. Jakobsen, Niclasen, Schrøter, O. Olsen, J. H. Poulsen, Patursson, Müller, Matras, Isaksen, C. Olsen, Andreassen, Weihe og Formanden; nej stemte: Niel- sen og M. Poulsen; O. Jacobsen og Michel- sen stemte ikke, medens Provsten og Mortensen vare fraværende, og var Forslaget saaledes vedtaget med 14 Stem- mer mod 2.

Den 16de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Det af det høje Ministerium udarbej- dede Udkast til Forslag til Lov om For- andring i § 3 i Lov for Færøerne af 14de Januar 1899, indeholdende Forbud mod Fiskeri med Bundslæbevaad, har været forelagt Lagtinget.

Sagen har været overgivet til et Ud- valg paa 5 Medlemmer, der har afgivet sin Betænkning og indstillet Forslaget til Lagtingets Vedtagelse, alene med en Til- føjning til Forslagets 2det Stykke, gaaende ud paa at paabyde, at der til den for Fiske- fartøjer med Bundslæbevaad foreslaaede Bortstuvning af Fangstredskaberne inden- bords skal høre Adskillelse eller Fraskjæ- ling fra Trawlnettet af Bom eller Skovle.

Efter at have gennemgaaet 3 Behand- linger er Forslaget med den ommeldte Tilføjning vedtaget af Lagtinget med 14 Stemmer, idet 2 stemte imod, 2 stemte ikke og 2 vare fraværende.

Idet man fremsender Udvalgsbetænk- ningen, skal man tillade sig at indstille denne Sag til Forelæggelse for Lovgiv- ningsmagten.

Lagtinget, den 16de September 1901.

C. Børentsen. E. Müller.

Joan Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

V. Forslag til Lov om Ordning af Fiskeripolitiet.

Den 3dje August fremlagdes følgende Skrivelse fra Justitsministeriet samt Lovudkast:

Justitsministeriet.

København, den 18de Juli 1901.

Ved hoslagt at tilstille Hr. Amtmanden et Antal Aftryk af et af Landbrugsministeriet udarbejdet Udkast til Forslag til Lov angaaende Forholdsregler, sigtende til Ordningen af Fiskeripolitiet i Havet omkring Færøerne og Island udenfor dansk Søterritorium, med vedføjede Motiver, skulde man anmode Dem om at ville forelægge bemeldte Udkast for det i indeværende Sommer sammentrædende Lagting, hvis Betænkning over Sagen derefter forventes indsendt hertil med de Ytringer, hvortil De i Anledning af samme maatte finde Dem foranlediget.

Med Hensyn til de i Deres Skrivelse af 10de August f. A. ad Art. 5 i det samtidig tilbagesendte Udkast til den nu under 24de Juni d. A. afsluttede Konvention indeholdte Bemærkninger, finder man Anledning til at tilføje, at det ikke har været gørligt for Baades Vedkommende at opnaa en Undtagelse fra Konventionens Regler om Mærkning og Registrering af Fiskerifartøjer, der maa betragtes som det uundværlige Grundlag for det ved Konventionen tilsigtede Tilsyn og Ordenshaandhævelse med Hensyn til Fiskeriet udenfor Søterritoriet.

G o o s.

Rentzmann.

Til
Amtmanden over Færøerne.

Udkast til Forslag til Lov angaaende

Forholdsregler, sigtende til Ordningen af Fiskeripolitiet i Havet omkring Færøerne og Island udenfor dansk Søterritorium.

§ 1.

Ved kongelig Anordning kan der foreskrives Regler angaaende en særlig

Registrering af og Meddelelse af Fiskericertifikat til alle i Kongeriget hjemmehørende Baade og Fartøjer, som anvendes til Fiskeri i de Farvande, der omfattes af den under 24de Juni 1901 afsluttede Overenskomst mellem Kongeriget Danmark og det forenede Kongerige Storbritannien og Irland angaaende Ordningen af deres respektive Undersaatters Fiskeri i Havet omkring Færøerne og Island udenfor Søterritoriet*), og som efter § 1 i Søloven af 1ste April 1892 have Ret til at føre dansk Flag, samt om Numerering og Mærkning af disse Fartøjer med tilhørende Fiskeredskaber m. v.

Paa lignende Maade kan der fastsættes nærmere Regler til god Ordens Overholdelse under Fiskeriet i de nævnte Farvande og til Forebyggelse af Beskadigelse eller Ødelæggelse af Fiskernes Garn og øvrige Redskaber, ligesom der kan træffes de fornødne Bestemmelser angaaende Tilsynet med de i Henhold til foranstaaende givne Forskrifters Overholdelse.

Udgifterne ved de nævnte Foranstaltninger afholdes af Statskassen.

§ 2.

Indregistreringen og den Maaling af Fartøjet, der, for saa vidt dette ikke allerede efter de almindelige Regler er Maaling underkastet, med Hensyn hertil maa foretages, ligesom ogsaa Fiskericertifikatets Udstedelse og Afmærkning af Fartøjet sker ved Toldvæsenets Foranstaltning uden Erlæggelse af Gebyr eller Stempelafgift og i det hele uden Udgift for Ejeren, idet de dermed forbundne Udgifter afholdes af Statskassen. Vedlige-

*) Om Hovedindholdet af denne Overenskomst henvises til Bemærkningerne ved Lovforslag Nr. IV. (Side 12—13). De geografiske Grænser for Overenskomstens Omraade ere:

Mod Syd en Linie dragen fra det Punkt, hvor North Unst Fyrtaarns Meridian (Shetlands Øerne) skærer den 61de nordlige Breddegrad, til det Punkt, hvor den 9de Meridian, vestlig Længde, skærer den 60de nordlige Breddegrad, og derfra videre mod Vest følgende denne Breddegrad til Meridianen for 27° vestlig Længde. Mod Vest Meridianen for 27° vestlig Længde. Mod Nord Parallelen for 67° 30' nordlig Bredd. Mod Øst North Unst Fyrtaarns Meridian.

holdelsen af paamalede Bogstaver, Tal og andre Mærker paahviler dog Fartøjets Ejer.

§ 3.

Foruden det Erstatningsansvar, som de paagældende i Medfør af almindelige Retsregler ville kunne paadrage sig ved Tilslidesættelse af de Forskrifter, der gives i Henhold til § 1, kan der herfor idømmes Straf af Bøder indtil 200 Kr., der tilfalde Statskassen.

Sager angaaende Idømmelse af deslige Bøder saavel som angaaende Erstatningsansvar, hvor Bøder idømmes, behandles som offentlige Politisager, i København for Sø- og Handelsretten.

§ 4.

Nærværende Lov træder i Kraft fra den Dag at regne, fra hvilken de kontraherende Regeringer komme overens om, at den i London den 24de Juni 1901 afsluttede Overenskomst angaaende Ordningen af Fiskeriet i Havet omkring Færøerne og Island skal bringes til Udførelse.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 5te August, vedtoges efter Forslag af Müller at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde: Andreasen, Müller, C. Olsen, Patursson og J. H. Poulsen; Lodtrækning gjorde Udslaget imellem de 2 sidstnævnte og Schrøter, idet hver især havde opnaaet 6 Stemmer.

Den 10de September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist et af Landbrugsministeriet udarbejdet Udkast til Forslag til Lov angaaende Forholdsregler, sigtende til Ordningen af Fiskeripolitiet i Havet omkring Færøerne og Island udenfor dansk Søterritorium, hvilket Udkast Justitsministeriet ved Skrivelse til Færø Amt af 15de f. M. har forlangt Lagtingets Betænkning over.

Man skal i den Anledning tillade sig at bemærke følgende:

Der har nu i en Aarrække fra forskellige Dele af Øerne af Fiskerne, navnlig af Nordhavsfiskerne, været anket over, at fremmede Fiskerskibe og da særlig Trawldampere have forstyrret Baadfiskerne i deres Erhverv. De fremmedes hensyns-

løse Adfærd har ofte bevirket, at Baadene have maattet vende hjem fra Fiskemedene tomme og med Tab af Redskaber.

Den under 24de Juni d. A. imellem Danmark og Storbritannien oprettede Konvention vil ved dens Ikrafttræden raade Bod paa denne Ulempe og vil saaledes have stor Betydning for Færøerne, idet der aabner sig Udsigt til, at der kan tilvejebringes større Orden ved Fiskerierne udenfor Søterritoriet end tidligere. Konventionen vil desuden have sin store Betydning for vore Fiskere derved, at den begunstiger Linefiskerne i Konkurrencen med Trawlfiskerne.

En Udvidelse af Territorialgrænsen til 10 geografiske Mil fra Landet, angaaende hvilken der tidligere er forhandlet i Lagtinget, og hvorom Tinget i sin Tid har haft Lejlighed til hos Justitsministeriet at andrage, har Konventionen uheldigvis ikke fastslaaet.

Det bliver imidlertid et Spørgsmaal, om de Ulemper, som ville følge af Gennemførelsen af en Lov som den i Forslag bragte, ikke ville blive større for Befolkningen her end de Goder, som Loven tilsiger. Der har hidtil hersket en ubunden Frihed for vore Fiskere til at færdes paa Havet omkring Øerne med deres Baade, uden at have været indskrænkede ved administrative Bestemmelser angaaende Fartøjernes eller Baadenes Maaling og Registrering. Denne Frihed vil nu ophøre, ifald Regeringens Lovforslag bliver ophøjet til Lov. For Fiskerskibene vil Ordningen af Forholdet ikke spille nogen Rolle, idet dels Antallet ikke er stort, dels Forandringen af Ejer ikke er hyppig. Derimod vil Kravet om Maaling og Registrering og den Forpligtelse til at holde Baade og Redskaber forsynede med Registrerings-Bogstaver og Nr. m. m., som bliver en Følge heraf, medføre store Ulemper for Baadfiskerne.

Det Antal Baade paa Færøerne, som i hvert Fald til enkelte Tider driver Fiskeri udenfor Søterritoriet, udgør 1500—2000 Stykker. At Antallet kan blive saa højt, kommer af, at der i Bygderne af de samme Personer holdes Baade af forskellig Størrelse til at drive Fiskeriet, eftersom dette foregaar om Sommeren eller Vinteren. Der foregaar ogsaa en meget livlig Handel med disse Baade. De bygges her paa Øerne af en let Type, der ikke er bestemt til at vare i flere Aar. Ejerskifte finder meget hyppigt Sted.

Udvalget har derfor haft meget store Betænkeligheder ved at anbefale Tinget

at tiltræde det foreliggende Lovforslag. Man vilde heller ikke være gaaet med hertil, ifald der var Udsigt til at bibeholde den for Baadenes Vedkommende hidtil bestaaende Frihed for Registrering. Men da det ifølge Ministeriets ovennævnte Skrivelse ikke har været gør ligt for Baadenes Vedkommende at opnaa en Undtagelse fra Konventionens Regler om Mærkning og Registrering af Fiskerifartøjer, og da en Forbedring af Fiskeriforholdene ved Færøerne udenfor Søterritoriet, hvorved der tilsikres ogsaa Baadfiskerne større Betryggelse i deres Bedrift end hidtil, som bemærket, er paatrængende nødvendig, har man dog troet at burde anbefale Lagtinget at vedtage Landbrugsministeriets Forslag.

Udvalget finder, for øvrigt intet væsenligt at erindre imod Lovforslaget. Der kunde være Anledning til at tage under Overvejelse, hvor vidt Sager angaaende Idømmelse af Bøder efter Lovforslaget ikke rettest udenfor Thorshavn burde henlægges til Afgørelse ved Sysselmændenes Politret i Stedet for ved Færøernes Sørenskriveris Ret, idet der dér kan blive Tale om Indkaldelse for Retten i Thorshavn af Folk fra de fjernest liggende Steder; men i Betragtning af det meget forøgede Arbejde, som Lovforslagets Gennemførelse vil paaføre Sysselmændene, og da Sørenskriveriet jo formentlig vil benytte sig af den hidtil i udstrakt Maalestok brugte Maade, at lade Sysselmændene ved Konstitution i hvert enkelt Tilfælde optage Undersøgelse ved Forhør, har Udvalget troet det rettest ikke at fremkomme med noget Ændringsforslag, men har ment at kunne indskrænke sig til at henlede Opmærksomheden derpaa.

Med Hensyn til Gennemførelsen af Maalingen og Registreringen m. m. af de her hjemmehørende Baade og Fartøjer, hvilken vil ske ved kgl. Anordning, har Udvalget tænkt sig, at man vil gennemføre en Anordning noget lignende den, som under 29de Marts 1884 er gjort gældende angaaende Fiskeripolitiet i Nord-søen.

Med dette for Øje skal man tillade sig at gøre nogle Bemærkninger.

Det vil være at anbefale, at innde-le Øerne i 7 Registreringsdistrikter, hvert Distrikt omfattende et Præstegæld, og at henlægge Sydstrøms Præstegæld til Thorshavns Registreringsdistrikt, der forestaas af Landfogden. De øvrige Præstegælde forestaas af Sysselmændene. Alene det

store Antal Baade, der findes, gør en saadant Distriktsinddeling nødvendig.

Som Følge heraf vil det ogsaa være heldigst at antage forskellige Registreringsbogstaver for de 7 Distrikter. Bogstaverne kunde bestemmes til Begyndelses- og Endebogstavel for den Havn, hvor Registreringsombudsmanden har Bopæl. Kun for Sandevaags Vedkommende vilde Bogstaverne blive de samme som i Instruks angaaende Registrering m. m. af Fiskerifartøjer af 31te Marts 1884 for Svendborg bestemte, og de kunde derfor forandres f. Eks. til S. V.

I Befolkningens Interesse anses det derhos nødvendigt, at vedkommende Registreringsombudsmand eller den, der træder i hans Sted, selv rejser omkring til Bygderne og foretager eller lader foretage Maaling og Mærkernes Paamaling paa de Steder, hvor Baadene høre hjemme, i Stedet for at forlange dem dirigerede til et bestemt Sted.

At denne Ordning, navnlig ogsaa paa Grund af de hyppige Ljerskifter, vil paaføre Landfogden og Sysselmændene et betydeligt Arbejde og Udgift, og at det formentlig af den Grund vil blive nødvendigt at forhøje Landfogdens og Sysselmændenes Kontorholdsgodtgørelse, skal man kun tillade sig at bemærke.

De færøske Baade indtage en Størrelse af fra 2½ til 1 Ton og mindre. Konventionens Bestemmelser om Bogstavernes og Tallenes Højde vil formentlig derfor, og da Baadene desuden ere klinkbyggede, have at rette sig efter Sidebordets Bredde.

I Henhold til det anførte tillader man sig at indstille:

1. Landbrugsministeriets Forslag til Lov angaaende Forholdsregler, sigtende til Ordningen af Fiskeripolitiet i Havet omkring Færøerne og Island udenfor dansk Søterritorium, foreslaas ophøjet til Lov.
2. Imellem Ordene »Toldvæsenets» og »Foranstaltning» i § 2 indskydes: »— paa Færøerne Landfogdens og Sysselmændenes —».
3. I den kgl. Anordning, som Ministeriet vil foreslaa, og i den Instruks, der udarbejdes til Gennemførelse af en eventuel Lov angaaende Forholdsregler, sigtende til Ordningen af Fiskeripolitiet i Havet omkring Færøerne og Island udenfor dansk Sø-

territorium, optages følgende særlige Bestemmelser vedrørende Færøerne:

- a. Færøerne inddeles i 7 Registreringsdistrikter, hvert omfattende et Præstegæld. Registrerings- og Maalingsforretningerne udføres i Sydstrøms Præstegæld af Landfogden, i de øvrige Præstegælde af Sysselmændene.
- b. Maaling af færøske Baade bør ske i den Bygd, hvor Baaden er hjemmehørende.
- c. Hvert af de 7 paa Færøerne oprettede Registreringsdistrikter skal have sine egne Registreringsbogstaver.
- d. I klinkbyggede Baade retter Bogstavernes og Tallenes Højde sig efter Sidebordets Bredde.

I Udvalget angaaende Lov om Fiskeripolitiet i Havet omkring Færøerne og Island, den 2den Septbr. 1901.

E. Müller, J. Patursson.

Ordfører.

Johan H. Poulsen. C. Olsen.

J. Andreasen.

Den 11te September foretoges Sagens 2den Behandling. Efter stedfundne Diskussion overgik Sagen til 3dje Behandling.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 13de September, sattes Udvalgets Forslag Punkt 2 først under Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0, hvorefter Punkt 1 (Lovforslaget saaledes ændret) sattes under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 14 Stemmer (Nielsen, O. Jacobsen, Michelsen, Isaksen og Weihe stemte ikke, medens Mortensen var fraværende).

Punkt 3 sattes under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer mod 0.

Den 16de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Efter at det af Landbrugsministeriet udarbejdede, med det høje Ministeriums Skrivelse til Amtmanden over Færøerne af 13de Juli d. A. fremsendte Udkast til Forslag til Lov angaaende Forholdsregler, sigtende til Ordningen af Fiskeripolitiet i Havet omkring Færøerne og Island udenfor dansk Søterritorium, var blevet forelagt Lagtinget, nedsattes der i Sagen et Udvalg paa 5 Medlemmer.

For Udvalget har der været store Betæneligheder forbundne med at anbefale Forslaget til Vedtagelse paa Grund af de Ulemper, det vil volde Befolkningen at holde Baadene registrerede og forsynede med Nr. og Mærke.

Under Hensyn til de Goder, som der ved Konventionen mellem Danmark og Storbritannien af 24de Juni sidstleden tilsikres Befolkningen her i Udøvelsen af dens Erhverv paa Havet, vedtog Udvalget dog at indstille Forslaget til Vedtagelse, saaledes som det forelaa fra Ministeriet, kun at der skete en Tilføjning til § 2 om, at Registreringen paa Færøerne henlagdes til Landfogden og Sysselmændene. Samtidig foreslog Udvalget Vedtagelsen af Forslag til forskellige Reglers Tagttagelse ved Maaling og Registrering af Baade paa Færøerne.

Udvalgets Forslag, til hvilket man tillader sig at henvise, undergik de anordnede Behandlinger i Lagtinget og vedtoges endelig uden Ændringer med 14 Stemmer, idet 5 stemte ikke og 1 var fraværende.

Idet Lagtinget fremsender denne Sag og anbefaler den til det høje Ministeriums gunstige Forsorg, tillader man sig samtidig at anholde om, at Registreringen af aabne Baade, naar den engang ved Ministeriets Foranstaltning bliver gennemført paa Færøerne, maa ske paa saa lempelige Vilkaar for Befolkningen som muligt.

Lagtinget, den 16de September 1901.

C. Bærentsen.

E. Müller,

Ordfører.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

VI. Forslag til Lov om Byen Thorshavns kommunale Styrelse.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag angaaende Byen Thorshavns kommunale Styrelse.*)

Ved Sagens 1ste Behandling, den 2den August, vedtoges efter Forslag af Schrøter at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: J. Jakobsen, Müller, Niclasen, C. Olsen og Schrøter, idet Lodtrækning gjorde Udslaget mellem sidstnævnte og Andreasen, der hver især havde opnaaet 9 Stemmer.

Den 24de August fremlagdes Udvalgets Betænkning, der findes vedhæftet Beretningen som Bilag I.

Den 26de August foretoges Sagens 2den Behandling. Lovforslaget med de af Udvalget foreslaaede Ændringer behandledes i følgende Afsnit: § 1. — §erne 2 og 3. — § 4. — § 5. — § 6. — §erne 7—10. — §erne 11 og 12. — § 13. — § 14. — § 15. — § 16. — § 17. — §erne 18—20. — § 21. — §erne 22 og 23. — § 24. — §erne 25—27. — § 28. — §erne 29—32. — §erne 33—35. — § 36.

Derefter sattes Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3dje Behandling under Forhandling og Afstemning og vedtoges med 13 St. mod 0.

Mellem 2den og 3dje Behandling fremlagdes følgende Ændringsforslag:

A. Fra J. Jakobsen, Niclasen og Schrøter:

Til § 4.

Ordet »til« i sidste Linie i Udvalgets Forslag til Ændringer forandres til »indtil«.

Til § 22.

»ster« mellem Ordene »til« og »Punktum« i Udvalgets Forslag til Ændring, 3dje Linie, forandres til »6ter«.

B. Fra Schrøter:

Til § 5.

Som nyt 2det Stykke:

»Beslægtede i op- og nedstigende

Linie maa ikke paa samme Tid have Sæde i Raadet.«

Ved Sagens 3dje Behandling, den 2den September, behandledes og afstemtes Lovforslaget i samme Afsnit som ved 2den Behandling. Over nedennævnte Paragraffer med Ændringsforslag foretoges formelig Afstemning:

§§ 4 og 5. Ændringsforslagene sattes under Afstemning og vedtoges med 16 Stemmer mod 0, hvorefter §erne saaledes ændrede vedtoges, ligeledes med 16 St. mod 0. — § 6. Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0, hvorefter §en saaledes ændret betragtedes som vedtagen uden Afstemning. — §§ 8 og 9. Ændringsforslagene vedtoges med 17 St. mod 0, hvorefter §erne saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning. — § 13 med den foreslaaede Ændring vedtoges med 17 St. mod 0. — § 14 med den foreslaaede Ændring vedtoges med 16 St. mod 0. — § 17. Ændringsforslaget sattes under Afstemning og vedtoges med 16 St. mod 0, hvorefter §en saaledes ændret betragtedes som vedtagen uden Afstemning. — §§ 22, 23, 24, 28 og 36. Ændringsforslagene vedtoges hvert især med 17 St. mod 0, hvorefter §erne saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning. — De øvrige §§, eventuelt med dertil stillede Ændringsforslag, betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Derefter behandledes Lovforslaget i dets Helhed, medens Afstemningen udsattes til et følgende Møde.

Den 7de September fremlagdes Lovforslaget som paragrafvis vedtaget den 2den September. Dette Forslag findes vedhæftet Beretningen som Bilag II.

Til det saaledes paragrafvis vedtagne Lovforslag fremlagdes fremdeles følgende Ændringsforslag:

*) Se Beretningen for 1900, Side 37—56.

C. Fra Schrøter:

Til § 9.

Tallet »3« i 2det Punktum, 1ste Stk., ændres til »4«.

D. Fra Formanden:

Til § 33.

I Linie 11 ændres Ordet »samtlige« til »de«.

Til § 36.

3dje Stykkes 3dje—6te Punktum ombyttes med 4de Stykke.

Den 10de September fortsattes Sagens 3dje Behandling. Schrøters Ændringsforslag C. sattes under Afstemning og vedtoges med 16 St. mod 0. — Formandens Ændringsforslag D. sattes ligeledes under Afstemning og vedtoges med 18 St. mod 0.

Derefter sattes Lovforslaget i dets Helhed saaledes ændret under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige tilstedeværende Medlemmer stemte »ja« (Mortensen var fraværende), og var Lovforslaget saaledes enstemmig vedtaget med 19 Stemmer.

Den 16de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Til

Justitsministeriet!

I forrige Aars Lagtingssamling blev et af Amtmanden udarbejdet Forslag til Lov om Byen Thorshavns kommunale Styrelse forelagt Lagtinget tillige med en af Thorshavns Kommunalbestyrelse derover afgiven Erklæring, hvilken Sag blev udsat til 1 Aar, hvorhos Tinget foranledigede Forslaget trykt og omdelt blandt Byens Borgere, for at disse kunde faa Lejlighed til at gøre sig bekendte dermed.

I indeværende Aars Lagtingssamling blev Sagen afgivet til et Udvalg paa 5 Medlemmer, der under 22de f. M. afgav sin Betænkning over den. Sagen kom til 3 Behandlinger i Tinget, hvorved Forslaget undergik nogle Ændringer. Ved 3dje Behandling, der foretoges den 2den og 10de September, blev Forslaget, saaledes affattet,

som det hoslagt følger, enstemmig vedtaget med 19 Stemmer, medens 1 var fraværende.

Det vedtagne Forslag slutter sig i det væsentlige til den for Købstæderne i det øvrige Rige gældende kommunale Ordning. Paa et Punkt er der imidlertid en Afvigelse, idet man har ment at burde bibeholde den ved Lov om Byen Thorshavns økonomiske Bestyrelse af 16de Februar 1866 § 3 indførte Valgret til Borgerrepræsentationen ogsaa for Byraadet, saa at alle de af Byens Beboere, som ere valgbare til Folketinget, faa lige Valgret ved Valg af Medlemmer til Byraadet og Ligningskommissionen, naar de i det forud for Valget gaaende Kalenderaar have svaret mindst 4 Kr. i direkte Skat til Kommunen. Dette er for Tiden ensbetydende med almindelig Valgret, da 4 Kr. aarlig er det mindste Beløb, der paalignes nogen Skatteyder paa Formue og Lejlighed. Lagtinget har ment at burde fragaade en lignende Deling som den, der i Henhold til Lov om Købstadkommunernes Styrelse af 26de Maj 1868 § 6 finder Sted i det øvrige Rige. Vi have ikke nogen saadan Deling af Vælgerne i 2 Klasser, hverken i Lov om de færøske Landkommuners Styrelse af 28de Februar 1872 eller i Lov om Færøernes Lagting af 15de April 1854, og vi ønske heller ikke at faa den indført med Hensyn til Byen Thorshavns kommunale Styrelse, fordi det er at befrygte, at den vil skabe en Kløft mellem Samfundsklasserne, som ikke findes nu, og som Lagtinget anser det for rettest at undgaa.

En Lov som det vedtagne Forslag, der iblandt andet samler Styrelsen af Byens samtlige kommunale Anliggender og henlægger dem under Byraadet, vil efter Lagtingets Skøn virke heldbringende for Udviklingen af Byens kommunale Anliggender.

Idet man tillader sig at henvise til de af Amtmanden til Forslaget ved dets Forelæggelse i forrige Samling knyttede Bemærkninger samt til den af vedkommende Udvalg afgivne Betænkning, tillader Tinget sig paa det bedste at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums Velvilje med Anmodning om, at samme vil udvirke, at det bliver ophøjet til Lov.

Færøernes Lagting, den 16de September 1901.

C. Bærentsen. J. H. Schrøter,
Ordfører.

Joen Poulsen.

VII. Sagen ang. Tilskud til en praktiserende Læge i Thorshavn.

A. Angaaende aarligt Statstilskud til en praktiserende Læge.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes Skrivelse af 27de Juli, hvorved Thorshavns Kommunalbestyrelse til Lagtinget indsendte det nedenanførte Andragende og anmodede Tinget om at medgive det sin anbefaling. Andragendet var saalydende:

Til

Justitsministeriet.

I afvigte Foraar indkom dertil Thorshavns Kommunalbestyrelse en Adresse fra 29 af Byens Borgere, hvori Kommunalbestyrelsen anmodedes om at søge at formaa en ung Læge til at nedsætte sig som praktiserende Læge i Thorshavn.

Som bekendt have i mange Aar saavel Thorshavns Borgere som Beboerne af Thorshavns Lægedistrikt i det hele nær et levende Ønske om sydigere Lægebetjening, end det er muligt for Fysikus at yde som ene Læge i et vidtstrakt Distrikt. Dette Ønske har den høje Regering søgt at imødekomme ved i sin Tid i Rigsdagen at forelægge Forslag om Oprettelse af et særligt Distriktslægeembede, men dette Forslag har hidtil ikke kunnet gennemføres. Underskriverne af den ovennævnte Adresse gik ud fra, at et saadant Embede i en ikke fjærn Fremtid kunde ventes oprettet, og betragtede Hidskaldelsen af en praktiserende Læge som en rent midlertidig Foranstaltning. — Man kunde forudse, at selv om det i næste Rigsdagssamling lykkedes at opnaa en Bevilling til Jønning af en Distriktslæge, vilde der hengaa en vis, længere Tid, inden dette Embede kunde besættes, og i denne Mellemtid ønskede man Savnet af en selvstændig Læge ved Siden af Fysikus — et Savn, som særlig vilde gøre sig gældende, hvis den i de sidste Aar paa forskellige Steder opblussende Tyfus-epidemi fik fast Fod her i Lægedistriktet,

— afhjulpet paa den i Adressen ommeldte Maade.

Kommunalbestyrelsen besluttede at imødekomme Adressen, idet vi efter vort Kendskab til Underskriverne og til Stemningen i Byen skønnede, at Adressen var Udtryk for et almindeligt og længe næret Ønske hos Befolkningen. At dette Ønske var saare naturligt og berettiget, vil næppe blive bestridt. Vi have derefter formaaet Reservelæge ved Aandssvageanstalten i Bregninge Knud Poulsen til at nedsætte sig her i Byen, idet vi med det høje Ministeriums Samtykke have garanteret ham en aarlig Indtægt af mindst 3000 Kr. og tilsagt ham en passende Bolig. For det Tilfælde, at han ved Sygdom forhindres i at praktisere, have vi derhos garanteret ham en Indtægt af 1500 Kr. i et halvt Aar. Paa sin Side har Dr. Poulsen forpligtet sig til at forblive her i mindst 2 Aar.

Under de Forhandlinger, som i sin Tid førtes i Rigsdagens Folketing, var der, saa vidt os bekendt, alene Uvilje mod at bevilge Lønning til en ny Embedslæge paa Færøerne, men derimod var man formentlig ikke utilbøjelig til at yde et aarligt Tilskud til en praktiserende Læge. Det vil selvfølgelig være af største Betydning for den Læge, der nedsætter sig her i Byen, at faa et saadant aarligt Tilskud af Statskassen, idet hans Indtægt af Praksis, navnlig naar han kun opholder sig her et Par Aar, vil være ret usikker, og den ham af Kommunen garanterede Indtægt, i alt Fald for en gift Læge, ikke vil være tilstrækkelig.

Vi tillade os derfor i dybeste Ærbødighed at ansøge hos det høje Ministerium om, at der ved Sammes Velvilje maa blive søgt en Bevilling paa Finansloven om Tilskud til en praktiserende Læge i Thorshavn, saa vidt muligt paa 1200 Kr. aarlig.

Thorshavn, den 27de Juli 1901.

Engelstoft. J. P. Evensen. Finsen.

Jens W. Jacobsen. R. Müller.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 1ste August, vødtoget efter Forslag af Provsten at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Provsten, Niclasen, O. Olsen, J. H. Poulsen og J. Poulsen.

Den 9de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Thorshavns Kommunalbestyrelse har ved Skrivelse af 27de f. M. andraget om Lagtingets Anbefaling til et vedlagt, til Justitsministeriet stilet Andragende om Opnaaelse af en aarlig Bevilling af Statskassen, saa vidt muligt paa 1200 Kr., som Tilskud til en praktiserende Læge i Thorshavn.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat i denne Sag, skal tillade sig at bemærke:

Som bekendt, har der nu i over en Snes Aar været følt en altid stærkere og stærkere Trang til at faa en Læge, foruden Fysikus, i Thorshavns udstrakte Lægedistrikt, og Lagtinget har flere Gange (saaledes i 1894, 1898 og 1900) behandlet Sagen og vedtaget Indstillinger til Regeringen om at faa et nyt Lægeembede oprettet i Distriktet. Som det fremgaar af Lagtingsberetningerne (1894, Side 54—58, og 1900, Side 31—33) har man stadig tænkt sig den ny Læge som den egentlige Distriktslæge, medens Fysikus, foruden at besørge Fysikattorretningerne, skulde være Sygehus- og Karantænelæge. Man har dernæst tænkt sig, at de 2 Embedslæger gensidig skulde forpligtes til at støtte hinanden saaledes, at Distriktslægen overtog Sygehus- og Karantænetjenesten, naar Fysikus som saadan maatte foretage — især længere — Rejser, medens omvendt Fysikus skulde overtage Distriktslægens Forretninger, naar denne ved Uvej, maaske i flere Dage, kunde være bunden til et eller andet fjærntliggende Sted i Distriktet, eller mulig under indtrædende Vankance være konstitueret i et af de andre Lægedistrikter. En saadan Ordning vil næppe kunne gennemføres ved, at en praktiserende Læge nedsætter sig i Thorshavn, selv om han faar Tilskud af Statskassen. Fysikus vil vedblivende, foruden Fysikattorretningerne, have at besørge Distriktslægeforretningerne i det vidtstrakte Distrikt (c. 8 Mil i Syd og Nord fra Skov over Thorshavn til Skaaleboen); alene derved vil han ofte blive borte fra Sygehuset og Havnen. Der er

derhos Mulighed for, som det blev fremhævet af det i Lægesagen i forrige Aar nedsatte Udvalg, at den praktiserende Læge vil foretrække den behageligere og, til Tider, mere indbringende Praksis, der falder i selve Thorshavn, som altid besøges af mange Rejsende, fremfor at gøre de besværlige Rejser omkring i Distriktet. — Skulde dette blive Tilfældet, vil Fysikus blive lige saa meget borte fra Byen herefter som hidtil; men derved vil Sygehuset, »Færø Amts Hospital«, kun være daarlig tjent. Belægningen paa dette Sygehus har, efter de i forrige Aars Samling foreliggende Oplysninger, været jævnt og stærkt stigende fra 4te Patienter daglig i 1895 til 14te for de første 5 Maanedre af 1900. Disse Patienter, der kunne være ikke alene fra alle Egne paa Færøerne, men ogsaa fra det øvrige Kongerige og Udlandet (Søfolk), have et berettiget Krav paa, at Hospitalslægen altid, eller som Regel, er her i Byen.

Skulde den nuværende Trang til en fyldigere Lægehjælp søges endelig afhjulpen ved Hidkaldelse af praktiserende Læger, maatte der, for at Fysikus kunde faa Lejlighed til som Regel at opholde sig i Thorshavn, arbejdes hen til at faa praktiserende Læger baade paa Sandø og paa den sydlige Del af Østerø; men endnu er Befolkningen paa disse Steder vist for faatallig og spredt til, at nogen duelig Læge vil nedsætte sig der, selv om han kunde faa Tilskud fra Statskassen.

Det fremgaar imidlertid af det indkomne Andragende, at Andragerne kun have tænkt sig Hidkaldelsen af en praktiserende Læge som en foreløbig Foranstaltning, indtil Lægeforholdene endelig kunne blive ordnede. Under denne Forudsætning kan man ikke andet end paa skønne de Skridt, der ere foretagne fra Thorshavns Kommunalbestyrelses Side. Trangen til fyldigere Lægebetjening er saa stor hos Distriktets Beboere, at det vilde være et haardt Savn at maatte vente, indtil Sagen mulig kunde ordnes efter Tingets Indstilling fra f. A. Og skulde Sagen mod Forventning komme til at tage længere Tid end paaregnet, vil det være et uhyre Gode, at der bydes den praktiserende Læge saadanne Betingelser, at han mulig føler sig tilfreds her ogsaa efter den Tid af 2 Aar, hvortil han har forpligtet sig, eller at en anden kan faas i hans Sted.

Antagelig vil den praktiserende Læge, naar der ydes ham Statstilskud, mere føle sig at have en moralsk Forpligtelse over-

for Folk udenfor Thorshavn, end om det var denne Kommune alene, der garanterede ham en vis Minimumsindtægt. End videre vil den Omstændighed, at Lægens Indtægter nogenlunde sikres ved et fast Tilskud, formindske den Fristelse, der ellers kunde være til Stede for ham til særlig at befatte sig med den mest indbringende Praksis.

Udvalget kan derfor ikke andet end tilraade Tinget at give det indkomne Andragende sin bedste anbefaling og tillader sig at foreslaa til Vedtagelse:

Lagtinget fremsender hoslagte, til Justitsministeriet stiledes Andragende fra Thorshavns Kommunalbestyrelse og anbefaler paa det varmeste, at der af Statskassen ydes en Bevilling paa 1200 Kr. aarlig som Tilskud til en praktiserende Læge i Thorshavn, indtil der paa anden Maade sikres Thorshavns Lægedistrikt en sydligere Lægehjælp, end der kan være Tale om, naar den Mand, der er Fysikus for alle Øerne, tillige skal være Enelæge baade for dette vidtstrakte Distrikt og for »Færø Amts Hospital«.

I det Udvalg, der er nedsat i Sagen angaaende Statstilskud til en praktiserende Læge, Thorshavn den 9de August 1901.

Joan Poulsen, Fr. Petersen.
Ordfører.

Johan H. Poulsen. Poul Niclasen.

O. Olsen.

Den 14de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter stedfunden Diskussion vedtoges Overgang til 3dje Behandling enstemmig med 18 Stemmer.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 19de August, sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 17 Stemmer (Weihe stemte ikke; Mortensen var fraværende; Isaksen havde endnu ikke givet Møde i Tinget).

Den 30te August oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Thorshavns Kommunalbestyrelse har under 20de f. M. andraget Lagtinget om at anbefale medfølgende, til det høje Ministerium stiledes Andragende, hvorved der ansøges om et Statstilskud, saa vidt muligt paa 1200 Kr. aarlig, til en praktiserende Læge i Thorshavn.

Efter at Sagen har været behandlet i Udvalg og underkastet 3 Behandlinger i Tinget, har dette den 19de ds. med 17 Stemmer (1 Medlem stemte ikke, 1 var fraværende og 1 havde ikke faaet sit Valgbrev godkendt) enstemmig vedtaget Udvalgets Forslag, saalydende:

Lagtinget fremsender hoslagte, til Justitsministeriet stiledes Andragende fra Thorshavns Kommunalbestyrelse og anbefaler paa det varmeste, at der af Statskassen ydes en Bevilling paa 1200 Kr. aarlig som Tilskud til en praktiserende Læge i Thorshavn, indtil der paa anden Maade sikres Thorshavns Lægedistrikt en sydligere Lægehjælp, end der kan være Tale om, naar den Mand, der er Fysikus for alle Øerne, tillige skal være Enelæge baade for dette vidtstrakte Distrikt og for »Færø Amts Hospital«.

Siden har Lagtinget vedtaget at refundere Thorshavns Kommune Halvdelen af Udgifterne til Leje af Bolig til den nu hertil ankomne praktiserende Læge.

Idet man med Hensyn til Nødvendigheden og Betimeligheden af, at der her skaffes Adgang til forøget Lægehjælp, ærbødigt tillader sig at henvise til det i Andragendet fra Thorshavns Kommunalbestyrelse, som Lagtinget herved giver sig den Ære at fremsende, og den af Udvalget afgivne, ligeledes medfølgende Udvalgsbetænkning anførte, skal man paa det bedste anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Færøernes Lagting den 30te August 1901.

C. Bærentsen. Joan Poulsen,
Ordfører.

J. Z. Nielsen.

Til
Justitsministeriet.

B. Angaaende Bolig til en praktiserende Læge.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes et Andragende fra Thorshavns Kommunalbestyrelse, som (efter en Indledning, der er overensstemmende med det under A. aftrykte Andragendes 3 første Stykker) lyder saaledes:

Under de Forhandlinger, som i sin Tid have været førte mellem det højtærede Lagting og Thorshavns Kommunalbestyrelse angaaende Oprettelsen af et Distriktslægeembede i Thorshavn, paatog Kommunalbestyrelsen sig at opføre en Bolig til Distriktslægen mod et Tilskud af Midler, sorterende under Lagtinget. — I Analogi hermed, og da en praktiserende Læge i Thorshavn ikke blot vil være et Gode for Thorshavns By, men ogsaa for Lægedistriktet, tillade vi os at nære det Haab, at Lagtinget vil deltage i Udgifterne ved Tilvejebringelsen af en Bolig til en praktiserende Læge. Det kan ikke for Øjeblikket siges, hvor store disse Udgifter ville blive, da Valget af en Bolig endnu staar aabent. Vi gaa ud fra, at Lagtinget, forudsat at Tinget vil yde sin Støtte i dette Anliggende, mulig ønsker at have Indflydelse paa Valget af Bolig, og vi anse det tillige for ønskeligt, at Dr. Poulsen, som ankommer hertil den 10de August d. A., faar Lejlighed til at varetage sine Interesser ved dette Valg.

Vi tillade os derfor foreløbig kun i al Almindelighed at anholde om, at det højtærede Lagting vil yde Tilskud til Tilvejebringelsen af en Bolig for en praktiserende Læge i Thorshavn, idet vi henstille, at der under den forestaaende Samling eventuelt forhandles nærmere om Sagen mellem Lagtinget og Kommunalbestyrelsen.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 1ste August, vedtoges efter Forslag af Provsten at henvise den til Udvalget i ovenstaaende Sag (A.).

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 27de f. M. har Thorshavns Kommunalbestyrelse, næst at oplyse, at den har formaaet Reservelæge ved Aandssvageanstalten i Bregninge Knud Poulsen til at nedsætte sig som praktiserende Læge i Thorshavn for et Tidsrum af mindst 2 Aar og bl. a. tilsagt ham fri Bolig, andraget om, at Lagtinget af de til dets Raadighed staaende Midler vil bevilge Tilskud til Tilvejebringelse af Bolig for en praktiserende Læge i Thorshavn.

Udvalget har ved dets Formand konfereret med Kommunalbestyrelsens Formand og faaet oplyst, at Kommunalbestyrelsen har lejet afdøde Sysselmand Müllers Bolig (et Hus, der maa anses for at ligge ret bekvemt for Folk, som fra Landet ville søge Lægen) for et aarligt Beløb af 300 Kr.

Undertegnede Udvalg kan samstemme med det i 1894 i Lægesagen nedsatte Udvalg, naar dette udtaler^{*)}: »At Byen Thorshavn vil faa den største pekuniære Fordel ved at faa en Læge til ansat i Byen, er en Selvfølge, idet den ikke alene vil vinde en god Skatteyder, men tillige vil trække flere lægesøgende til Byen, naar der er to, end naar der kun er én Læge« Det er derfor indlysende, at Thorshavns Kommune kan bære en Del af Udgifterne ved Tilvejebringelsen af Boligen. Paa den anden Side maa det fremhæves, saaledes som det ogsaa er sket i Udvalgsbetænkningen fra 1891, at en Læge i Thorshavn foruden Fysikus er et saa stort Gode for Landet, først og fremmest naturligvis for de nærmest Thorshavn boende, men ogsaa til en vis Grad for de fjernere boende, at det maa anses for forsvareligt at lade Amtskommunen overtage en Del af Udgifterne ved Boligen. — Til Opførelse af Bolig for en Embedslæge i Thorshavn har Tinget baade i 1891 og 1900 vedtaget at bevilge 3000 Kr. (2000 af Amtsfattigkassen og 1000 af Amtsrepartitionsfonden). Denne Bolig var i 1891 beregnet til at skulle koste 7168 Kr. Tinget tilbød altsaa den Gang at udrede c. $\frac{3}{7}$ af Udgifterne. — Naar Spørgsmaalet saa bliver, hvor meget Tinget nu skal bevilge, mener Udvalget, at Beløbet passende kan sættes til Halvdelen eller 150 Kr. aarlig, hvoraf 100 Kr. af Amtsfattigkassen og 50 Kr. af Amtsrepartitionsfonden, foreløbig dog kun for 2 Aar.

Den 22de August fremlagdes saalydende

^{*)} Lagtingsbetænkning for 1894, Side 56.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at foreslaa til Vedtagelse:

Til Hjælp ved Udgifterne ved at leje Bolig til en praktiserende Læge bevilges der Thorshavns Kommune, foreløbig dog kun for 2 Aar, 150 Kr. aarlig, der udredes med $\frac{2}{3}$ af Amtsfattigkassen og $\frac{1}{3}$ af Amtsrepartitionsfonden.

I det Udvalg, der er nedsat i Sagen angaaende Statstilskud til en prak-

tiserende Læge, Thorshavn den 21de August 1901.

Joen Poulsen, Fr. Petersen.
Ordfører.
Johan H. Poulsen. Poul Niclasen.
O. Olsen.

Ved Sagens 2den Behandling, den 24de August, vedtoges Udvalgets Forslag med 11 Stemmer mod 0.

VIII. Andragende om Statstilskud til Fiskeriernes Fremme.

Den 14de August fremlagdes følgende Andragende fra 3 Medlemmer af Tinget:

I 1898 indgik Lagtinget med Indstilling til Justitsministeriet om, at der for Finansaaret 1898—99 og de to følgende Aar søgtes bevilget af Statskassen henholdsvis 9000, 8000 og 7000 Kr. til Fiskeriernes Fremme, hvorhos Tinget i Forbindelse dermed ansøgte Ministeriet om til Gunst for vort Skibsfiskeri at søge udvirket en Lempelse i Forskrifterne angaaende Besejlingen af Grønlands Vestkyst m. m.

Sagen motiveredes ved, at det færøske Skibsfiskeri, som næsten udelukkende var bundet til Torskfiskerierne og henvist til at drive Fiskeriet ved de hjemlige Banker og ved Island, under de uheldige Konjunkturer og med den stedfindende Formindskelse af Fiskebestanden for Øje, som kan tilskrives Trawlredskabets Indførelse og Anvendelse i vore Farvande, vil være udsat for et almindeligt Afbræk, ifald der ikke paavises nye Banker og

Fiskegrunde, hvor Trawlredskabet ikke anvendes, eller anvises et andet Fiskeri for Skibene.

De senere Aars mislykkede Lofotfiskeri bragte Klipfiskepriserne frem til en usædvanlig Højde, og Driften har derfor for de fleste af vore Skibe været Rening, uagtet Massen af den optagne Fisk overhovedet langt fra har været saa stor som i Tiden før Trawlredskabets Indførelse.

Efterhaanden som Lofotfiskeriet tager sig op igen, vil der ske et Fald af Fiskepriserne, og det ovenfor omtalte Forhold, nemlig en almindelig Tilbagegang for Fiskerskibene, vil let indtræde.

En saadan Ulykke bør Lagtinget formentlig arbejde paa at afvende, og vi tillade os derfor at andrage om, at Tingets Forslag fra 1898, som ikke ses at være forelagt Rigsdagen, genoptages.

Thorshavn, den 14de August 1901.

Ærbødigt

Jens Andreasen. N. J. Mortensen.
E. Müller.

Til Færøernes Lagting.

Ved Sagens 2den Behandling, den 15de August, vedtoges efter Forslag af Müller at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Andreasen, Mortensen, Müller, Nielsen og Schrøter, idet Lodtrækning gjorde Udslaget mellem de to sidstnævnte og Patursson, som hver især havde opnaaet 6 Stemmer.

Den 7de September fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er afgivet et Andragende fra Lagtingsmændene J. Andreasen, N. J. Mortensen og E. Müller om at genoptage den af Tinget i 1897 behandlede Sag angaaende særlige Foranstaltninger til Fiskeriernes Fremme, i hvilken Sag Tinget henvendte sig til Justitsministeriet, uden at denne Henvendelse førte til det forønskede Resultat.

Udvalget skal i den Anledning tillade sig at bemærke, at det maa være enigt med Andragerne i, at det er af den største Vigtighed for Øernes Fremtid, at vi søge at udvikle vort Fiskeri saa meget, som Omstændighederne tillade det. Det er saa meget mere nødvendigt, som det Trawlfiskeri, der i vidt Omfang bliver drevet ved vore Kyster, gør ikke lidet Afbræk paa Torskefiskeriet. Det vil derfor blive fornødent at arbejde hen til, dels at søge Fiskeriet udøvet paa andre og mere lønnende Omraader end Torskefiskeriet, dels at opsøge nye Fangststeder og Fiskebanker saavel paa vore egne som paa fremmede Kyster.

Som ovenfor anført, henvendte Lagtinget sig i 1897 til Justitsministeriet i Anledning af denne Sag. Tinget indstillede, at der af Statskassen anvendtes henholdsvis 9000, 8000 og 7000 Kr. hvert af de følgende 3 Finansaar til disse Formaal, men Indstillingen førte ikke til, at der af Regeringen blev forelagt Rigsdagen noget Forslag til Bevilling paa det omhandlede Omraade.

Det er vel saa, at Torskefiskeriet i de sidste 3 Aar gennemgaaende har givet saa meget Udbytte, navnlig paa Grund af den høje Pris, Klipfisken har staaet i, at det har kunnet afholde de med Driften forbundne Omkostninger; men naar Klipfiskepriserne, paa Grund af rigeligere Fiskeri ved Lofoten, atter dale til den normale Pris, er det at befrygte, at der vil indtræde et almindeligt Krak, og naar dette

først er indtraadt, turde det være for sent at se sig om efter nye Fangstmaader og Fangst af nye Fiskearter. Udvalget anser det derfor for nødvendigt, at man søger at faa Indgang hos vore Skibsfiskere for Driften af mere lønnende Fiskeri end Torskefiskeriet, og hvad der da ligger nærmest, er, foruden Makrelfiskeriet, som Tinget beskæftigede sig med i 1897, Sildefiskeriet. Der er ofte store Masser af Sild ved vore Kyster, men vi have ikke forstaaet i nogen nævneværdig Grad at udnytte den. Der er jo heller intet til Hinder for, at vore Skibsfiskere, naar vore Fiskekuttere vare indrettede til denne Fangst, kunde, om den mislykkedes ved vore egne Kyster, opsøge Silden ved fremmed Kyst. — Saavel i Holland som i Skotland giver Sildefiskeri store Indtægter, og navnlig i det førstnævnte Land staar man højt med Hensyn til Behandlingen af den indfangede Sild.

Udvalget formener, at det vilde skabe nye Indtægtskilder paa Fiskeriets Omraade, om man kunde faa nogle af vore Skibsfiskere indøvede i den flamske Fangst- og Behandlingsmaade af Sild, og har i den Anledning foranlediget medundertegnede Skibsredør Jens Andreasen til at fremkomme med hoslagte Tilbud om at omdanne en af sine Fiskekuttere og indrette den til det nævnte Brug samt udruste den til Sildefiskeri, der agtes drevet af en Besætning, bestaaende af Flamlændere og Færinger i Forening. Efter en af ham i Tilbudet opstillet Beregning ville Omkostningerne ved et saadant Fiskeri beløbe sig til 10,200 Kr. for at omdanne Fartøjet til det nævnte Brug samt Anskaffelse af Redskaber, og 10,000 Kr. som aarlig Driftsudgift i 5 Maaned, nemlig fra Begyndelsen af Juni til Oktober Maanedes Udgang, og er han villig til at paatage sig det imod at erholde en Understøttelse i 3 Aar af henholdsvis 7000, 6000 og 5000 Kr.

Endvidere har han tilbudt at føre eller lade føre en Dagbog, indrettet efter et af Amtmanden affattet Skema, over, hvad der vedrørende Fiskeriet foregaar i Kutteren, og i det hele taget at meddele alle af ham indhentede Oplysninger, der kunne tjene til at fremme dette Fiskeri.

Udvalget maa tilraade, at Lagtinget i Anledning af dette Tilbud henvender sig til Justitsministeriet og søger at formaa dette til at udvirke, at de fornødne Pengemidler til Foretagendets Realisation blive bevilgede af Statskassen.

Udvalget har troet at burde indskrænke

sig til at andrage om denne Bevilling, uagtet man er enig om, at det desuden er nødvendigt, som tidligere bemærket, at opsøge nye Fiskebanker, hvortil der ogsaa maatte kræves Understøttelse fra det Offentliges Side. Det er Udvalget bekendt, at der af Normænd, dels private Rederier, dels af den norske Stats Forsøgsskib »Michael Sars«, er opdaget Fiskebanker forskellige Steder langs Norges Vestkyst samt ved Spitsbergen og Beeren-Eiland, Banker, hvor der har vist sig at være Masser af Torsk. Det er ikke at vente, at herværende private Rederier ville søge at drive Fiskeri paa saadanne Steder, uden at have i det mindste Forventning om, at Foretagendet vil lykkes; men paa den anden Side er det givet, at det færøske Skibsfiskeri i Tiden maa søge hen til disse Steder, efterhaanden som de hjemlige Banker og Bankerne ved Island udtømmes som Følge af Trawlfiskernes Rovdrift. Udvalget har imidlertid ikke fundet den rette Mand, som vil paatage sig, mod en Understøttelse af det Offentlige, at foretage en Fiskeritur til de nævnte Egne, og man har som Følge deraf ikke kunnet fremkomme med Forslag om at søge Statens Understøttelse hertil, men venter, at der til næste Samling vil fremkomme Tilbud fra Private i den nævnte Retning.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

1. Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Indstilling om, at samme vilde udvirke, at der af Statskassen i de nærmeste 3 Finansaar bliver bevilget henholdsvis 7000, 6000 og 5000 Kr., for ved Hjælp af denne Bevilling at faa omdannet og udrustet en Fiskekutter til Sildefiskeri, for dermed at indøve nogle af vore Skibsfiskere i dette Fiskeri, drevet med en Besætning, bestaaende dels af Flamlændere og dels af Færinger.
2. Sagens yderligere Behandling udsættes til næste Aar.

Det bemærkes, at Mortensen var bortrejst ved Betænkningens Underskrift.

I Udvalget i Sagen ang. Fiskeriernes Fremme, Thorshavn den 3dje September 1901.

J. H. Schrøter, E. Müller.

Ordfører.

J. Andreassen. J. Z. Nielsen.

Med Betænkningen fulgte som Bilag følgende Tilbud, der var indkommet til Udvalget:

Paa Opfordring af det ærede Udvalg erklærer jeg mig villig til at anstille Forsøg paa Sildefiskeri med en Kutter af fra 70 til 100 Tons og at holde det gaaende i 3 Aar, hvert Aar fra Begyndelsen af Juni til Slutningen af Oktober. Kutteren lader sig bemane med 6 Flamlændere, nemlig en Fiskemester og tre Fiskere, der tillige ere øvede i at reparere Garn, samt 2 Bødkere. Skibets øvrige Besætning skal udgøre 8 Færinger eller danske Mænd, hvoraf mindst 2 have taget Fiskeskippereksamen. Jeg forpligter mig derhos til at sætte Kutteren i sødygtig og til Foretagelse af Sildefiskeriet efter flamsk Metode fuldstændig vel udrustet Stand fra Fiskeriets Begyndelse til dets Slutning.

Ligeledes forpligter jeg mig til at føre eller lade føre en Dagbog over, hvad der foregaar vedrørende Fiskeriet om Bord i Kutteren, indrettet efter et af Amtet autoriseret Skema, hvilken Dagbog efter endt Fiskeri afleveres til Amtet. I det hele forpligter jeg mig til sandhed at meddele Amtet alle Oplysninger, der ere indhentede ved Sildefiskeriet, og som kunne tjene til at udbrede Oplysning om dette Fiskeri.

Omkostningerne ved et Forsøg som det med nævnte Kutter omhandlede ville omtrentlig stille sig saaledes:

Det første Aar:

Omdannelse af Mast og Rigning	4000 Kr.
Dampkedel med Spil	2200
Sildegarn og øvrige Redskaber	4000 —
	10200 Kr.

Folketryk pr.

Maaned ... 1060 Kr.

Kost pr. Maaned

..... 150 —

1310 Kr. $\times$ 5 = 7550 Kr.

Leje af Skib 2000 —

Assurance af 18000 Kr. 540 —

I alt 20200 Kr.

For de to næste Aar ville Udgifterne reduceres med Omkostningerne ved Omdannelsen, for saa vidt angaar et Beløb af 9200 Kr., medens de øvrige Udgifter ville være de samme.

Mod en Godtgørelse fra Staten af henholdsvis 7000 Kr., 6000 Kr. og 5000 Kr.

for 3 Aar forpligter jeg mig til at anstille de nævnte Forsøg.

Thorshavn, den 23de August 1901.

Jens Andreasen.

Den 11te September foretoges Sagens 2den Behandling. Efter stedfunden Diskussion vedtoges Overgang til 3dje Behandling med 18 St. mod 0.

Den 12te September foretoges Sagens 3dje Behandling. Udvalgets Forslag Punkt 1 sattes først under Afstemning og vedtoges ved Navneopraab enstemmig med 18 Stemmer (fraværende vare: Mortensen og Müller). Punkt 2 i Udvalgets Forslag sattes derpaa under Afstemning og vedtoges med 17 St. mod 0.

Den 16de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Til

Justitsministeriet!

I Aaret 1897 indstillede Lagtinget til Ministeriet, om samme blandt andet vilde søge at udvirke, at der af Statskassen i de tre nærmest følgende Aar blev bevilget til det færøske Skibsfiskeris Fremme henholdsvis 9000, 8000 og 7000 Kr. Grunden til denne Indstilling var, at Skibsfiskeriet da i flere Aar gennemgaaende havde givet Tab for Roderierne, hvorfor Tinget blandt andet ønskede, at enkelte Fiskefartøjer med Støtte af det Offentlige maatte blive udrustede, for at forsøge herfra at drive Fiskeri ved Grønlands Vestkyst eller Spitsbergen. Denne Henvendelse førte imidlertid ikke til, at Sagen blev forelagt Rigsdagen.

I indeværende Aars Lagtingssamling have Skibsrederne E. Müller, J. Andreasen og N. J. Mortensen henvendt sig til Tinget og anmodet det om at genoptage Sagen, hvilket dette besluttede og afgav den til et Udvalg paa fem Medlemmer.

I de sidste tre Aar har Skibsfiskeriet, navnlig paa Grund af, at Priserne paa Klipfisk have været ualmindelig høje, gennemgaaende givet et tilfredsstillende Udbytte. Denne Fiskeprisernes Stigning er delvis en Følge af, at Fiskeriet ved

Lofoten har været ugunstigt; men naar dette atter bliver rigeligere, ville Fiskepriserne utvivlsomt dale. Fiskerne mene derhos at have Erfaring for, at Fiskebestanden ved vore Kyster aftager, og give Trawlfiskernes Rovdrift Skylden derfor. Det er at befrygte, at ikke faa af Roderierne ville ved Klipfiskeprisernes Dalen blive nødt til at opgive Driften. Lagtinget har derfor ment, at man i Tide bør se sig om efter nye Fangststeder og ikke bør indskrænke sig til Torskefiskeriet alene, men søge at faa indført Fangst af andre Fiskesorter.

Der indfinder sig aarlig større eller mindre Mængder af Sildestimer ved vore Kyster, men vore Fiskere ere hverken inde i Fangstmaaden eller Behandlingsmaaden af den indfangede Sild. For at fremskaffe en ny Indtægtskilde ved dette Fiskeri, har Tinget ment, at det vil være rettest at faa indrettet en af de her hjemmehørende Fiskekuttere til Sildefangst og forsyne den med de fornødne Fangstredskaber samt faa den bemanded dels med Flamlændere, dels med Færinger, hvilket vil give de bedste Garantier for, at Fangsten vil lykkes, og at der vil blive anvendt den bedst mulige Behandlingsmaade ved den indvundne Fangst. I det Tilfælde, at der i et enkelt Aar ikke bliver tilstrækkeligt af Sildestimer ved vore Kyster, kunne Fiskerne opsøge dem ved fremmed Kyst.

Vedkommende Udvalg har foranlediget Skibsreder Jens Andreasen af Thorshavn til at fremskomme med Tilbud om at indrette en af sine Fiskekuttere til det fornævnte Fiskeri og mod et Tilskud af offentlige Midler i tre paa hinanden følgende Aar af henholdsvis 7000, 6000 og 5000 Kr. at drive dette Fiskeri i disse tre Aar i fem Maanedes aarlig. Udvalget, der under 3dje September afgav sin Betænkning i Sagen, foreslog til Lagtingets Vedtagelse:

Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Indstilling om, at samme vilde udvirke, at der af Statskassen i de nærmeste 3 Finansaar bliver bevilget henholdsvis 7000, 6000 og 5000 Kr., for ved Hjælp af denne Bevilling at faa omdannet og udrustet en Fiskekutter til Sildefiskeri, drevet med en Besætning, bestaaende dels af Flamlændere og dels af Færinger.

Efter at Sagen havde undergaaet to Behandlinger i Tinget, blev foranstaaende

Forslag ved dens 3dje Behandling, der foretoges sidstafvigte 12te September, enstemmig vedtaget med 18 Stemmer, medens 2 Medlemmer vare fraværende. Derimod blev Spørgsmaalet om, hvor vidt der herfra burde foretages Skridt til at drive Torskefiskeri ved fremmede Kyster, udsat til næste Aar.

Lagtinget tillader sig at nære det Haab, at det høje Ministerium vil udvirke, at den ønskede Bevilling bliver givet og anvendt i det omhandlede Øjemed, og, for saa vidt intet lige saa betryggende Tilbud maatte blive indgivet af andre imod mindre Subsidier, tilstaaet bemeldte Skibsreder Andreasen. Tinget anser Sagen for at være af stor Betydning for vor Hoved-

næringsvej, Fiskeriet, og som et Led i Arbejdet for at udnytte de Rigdomskilder, der findes i Havet omkring vorø Øer.

Idet man sluttelig henviser til den af vedkommende Udvalg afgivne Betænkning, tillader Lagtinget sig paa det bedste at anbefale denne Sag til det høje Justitsministeriums gunstige Forsorg.

Færøernes Lagting, den 16de September 1901.

C. Bærentsen. J. H. Schrøter.

Joen Poulsen.

IX. Forslag til Forandring i Loven om Hvalfangst under Færøerne.

Den 15de August fremlagdes følgende Andragende fra Bestyrelsen for Færøernes Skipperforening:

Til

Færøernes Lagting.

Som det vil være det ærede Lagting bekendt, drives der nu her omkring Øerne Hvalfangst af flere Selskaber. Ifølge Hvalloven skulle Driftsbestyrerne for Smelterierne være bosiddende i det danske Monarki; Fangsten foregaar imidlertid med norske Skibe, indregistrerede i Norge og førende norsk Flag, og en stor Del af Hvalerne skydes inde i Ejordene og paa dansk Territorium.

Vi have derfor ment, at dette var stridende mod Loven om Territorialretten, og have derfor anmeldt tre af Skibene for ulovligt Fiskeri. Men Autoriteterne

her have ikke delt vor Opfattelse af Sagen og mene, at Hvalloven berettiger omtalte norske Skibe til at skyde Hvaler indenfor Territorialgrænsen, og Landfogden har derfor ikke kunnet tage Hensyn til vor Anmeldelse, og Ministeriet synes i øvrigt at have samme Opfattelse.

Vi tillade os derfor herved at henstille til det ærede Lagting, om Hvalloven ikke bør forandres, saa at ogsaa Territorialretten kan hævdes for Hvalfangstens Vedkommende, for at den ikke skal gaa over i fremmede Hænder, hvad der jo let kan blive en Hæmsko for den fremtidige Udvikling.

Vi mene, at naar nogen ønsker at skyde Hvaler paa dansk Territorium, bør dette kun ske med danske Skibe, som ere underkastede den danske Søfæringslov. En saadan Forandring synes vi vilde være ganske naturlig, og vi kunne heller ikke

tro, at det vilde virke hæmmende paa Driften for allerede nuværende Hvalfangere.

Og hermed skulle vi tillade os at anbefale vor Hensigtstilling til det ærede Lagtings velvillige Omsorg.

Thorshavn, den 29de Juli 1901.

For Bestyrelsen for Færøernes Skipperforening

J. M. Restorff,

Næstformand.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 17de August, vedtoges efter Forslag af Andreassen at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Andreassen, Mortensen, Nielsen, Provsten og Weihe, idet Lodtrækning gjorde Udslaget mellem sidstnævnte og Patursson, der hver især havde opnaaet 5 Stemmer.

Den 10de September fremlagdes Betænkning over Sagen samt Lovudkast, hvilket sidste findes vedhæftet Beretningen som Bilag III.

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der er blevet nedsat for at afgive Betænkning over et til Lagtinget indkommet Andragende fra Færøernes Skipperforening om Forandring i Hvalloven, skal tillade sig at bemærke følgende:

Da Storchvalfangsten i 1894 begyndte her ved Øerne, var det udelukkende med fremmed, fornemmelig norsk, Kapital. Danske Undersaatter vare saa at sige ukendte med denne Drift, hvorfor det er ganske naturligt, at fremmed Kapital maatte spille Hovedrollen. Ved Lov af 30te Marts 1895 om Hvalfangst under Færøerne blev der givet fremmede let Adgang til at drive denne Drift, idet der kun fordres, at vedkommende skal have fast Hjem i det danske Monarki. Forholdet har imidlertid forandret sig betydeligt siden dengang. Det har nemlig vist sig, at Hvalfangst er et meget indbringende Foretagende, hvilket har haft til Følge, at der nu paa Øerne er anbragt en ikke ringe dansk Kapital, c. 48,000 Kr., i et af de her startede Selskaber. Der findes for Tiden paa Øerne 4 Hvalstationer med 5 Fangstbaade. Til næste Aar vil et af disse Selskaber blive udvidet med

én Station og et nyt Fangstskib, med over Halvdelen eller c. 80,000 Kr. dansk og Resten udenlandsk Kapital.

For at forhindre, at største Delen af Udbyttet af Hvalfangst skal gaa over i fremmede Hænder, og da der allerede maa siges at være nok af fremmede Fangstskibe her oppe, samt for at danske Undersaatter selv kan lære Fangstmaaden, har man ment, at der allerede nu er Anledning til at skærpe Betingelserne for fremmede til at drive Hvalfangst her ved Øerne, dog saaledes, at der her gøres nogle Lempelser for deres Vedkommende, som allerede have nedsat sig her som Hvalfangere. I den Hensigt har Udvalget med velvillig Assistance af Amtmanden udarbejdet medfølgende Udkast til Lov om Hvalfangst ved Færøerne.

Udkastets §§ 1—3 gaa ud paa at skærpe Betingelserne for fremmede til at kunne drive Hvalfangst ved Færøerne, saaledes at danske Undersaatter kunne lære Driften og faa Andel i Udbyttet, inden det bliver for sent. — Bestemmelserne i Udkastets § 4 ere foreskrevne af sanitære og Renligheds-Hensyn. Man har ment det heldigst i Vedtægt at kunne træffe nærmere Bestemmelser om, hvad der med Hensyn til offentlig Orden og navnlig Renlighed bør kunne kræves for hver enkelt Hvalstations Vedkommende. Nogle Stationer ligge ved Udkanten af Fjorde i Nærheden af Havet, hvor der altid strømmer frisk Vand til, hvorimod andre ligge inde i Sunde, hvor Vandet er mere stille og saa at sige frit for Strømninger. Det er indlysende, at Betingelserne med Hensyn til Renlighed ikke bør være lige strenge for alle disse Stationer.

Udvalget anser det for naturligt, at Hvalfangerskibe skulle være forsynede med Navn m. m., saaledes som i Udkastets § 5 bestemt.

Ifølge Lov 30te Marts 1895 § 2 ere kun Bardehvaler afgiftspligtige, men derimod ikke Tandhvaler. Det har imidlertid vist sig, at ikke alle de Storchhvaler, der fanges her ved Øerne, ere Bardehvaler, men der er ogsaa fanget enkelte meget værdifulde Tandhvaler (Kaskelotter). Derfor er der i Udkastets § 6 foreslaaet Afgift ogsaa af Tandhvaler over 36 Fods Længde. Naar Afgiften er foreslaaet forhøjet fra 25 til 30 Kr. pr. Hval, og der samtidig i Udkastets § 7 foreskrives Udførselsafgift af visse Hvalprodukter, da er det kun sket under den Forudsætning, at Halvdelen af Afgiftens samlede Beløb, efter Fradrag af Oppe-

børselsbetjentens 4 pCt., tilfalder de i Udkastets § 8 nævnte, under Lagtinget sorterende 4 Kasser, nemlig Økonomisk Fond, Kirkekasserne, Amsfattiggassen og Skolefonden, hvilke alle have lidt betydelige Indtægtstab som Følge af Størhvalsfangsten, idet den dem efter Reglement af 5te Februar 1872 for Grindefangsten paa Færøerne tilkommende Andel af Grind langt fra nu giver det samme Udbytte, som forinden Størhvalsfangsten begyndte. Grindepriserne ere som Følge af, at Befolkningen bliver forsynet med Hvalkød fra Hvalstationerne, c. 3 Gange saa lave nu, som de vare tidligere. Dette har bevirket, at de 4 fornævnte Kasser Aar efter Aar blive mindre i Stand til paa tilbørlig Maade at opfylde de til dem stillede Krav. Udvalget mener derfor, at det er fuldt ud berettiget, naar Halvdelen af Afgiften af Størhvalsfangsten foreslaas henlagt til disse Kasser. Skulde dette mod Forventning ikke ske, er der al Sandsynlighed for, at Lagtinget ser sig nødsaget til at henvende sig til Bevillingsmyndighederne med Anmodning om pæknær Støtte i saadanne Tilfælde, hvor det nærmest maa siges at paahvile en eller anden af de 4 fornævnte Kasser at yde saadan.

Maksimumsstraffen i Udkastets § 9 for Overtrædelser af §§ 1 og 2 er forandret fra 2000 til 4000 Kr. Dette er sket, fordi der ikke findes Bestemmelser om Konfiskation af den ulovlige Fangst. Saadanne Bestemmelser ville ogsaa være uhensigtsmæssige, idet der ved Realisationen af den eventuelt konfiskerede Fangst ikke kunde ventes at indvindes ret meget. Det forekommer derfor Udvalget heldigst at skærpe Straffen saaledes som foreslaaet, og at eventuelle Bøder og Omkostninger kunne inddrives.

Loven er foreslaaet at skulle træde i Kraft den 1ste Juni 1902 med Undtagelse af Søneringsbestemmelserne, der først skulle træde i Kraft 1ste Oktober 1902. Dette er foreskrevet af Hensyn til Vanskeligheden i at hyre danske Førere og Maskinmestre midt i Fangsttiden, der som Regel tager sin Begyndelse fra 1ste April og vedvarer til Slutningen af September.

I Henhold til ovenstaaende tillader Udvalget sig at anbefale det foreliggende Lovudkast til Tingets velvillige Vedtagelse.

I det Udvalg, der er nedsat for at afgive Betænkning om Hval-

loven, Thorshavn den 10de September 1901.

J. Z. Nielsen, Fr. Petersen.
Ordfører.

H. P. Weihe. Jens Andreasen.*)

Ved Sagens 2den Behandling, den 12te September, behandlede Lovudkastet i følgende Afsnit: §§ 1—3. — § 4. — § 5. — §§ 6—8. — §§ 9 og 10. — § 11.

Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3dje Behandling sættes under Afstemning og vedtoges med 13 St. mod 0.

Mellem 2den og 3dje Behandling fremlagdes følgende Ændringsforslag:

A. Fra Müller:

ad § 6.

1. »30 Kr.« forandres til »50 Kr.«.
2. »1½ pCt.« forandres til »3 pCt.«.
3. »dog ikke over 30 Kr.« i 1ste Stykke udgaa.

B. Fra Samme:

ad § 7.

Mellem »Færøerne« og »erlægges« i § 7 indskydes »til Udlandet«.

C. Fra Schrøter:

ad § 4.

Ordene »Sand paa Sandø« i første Stykke, sidste Punktum, udgaa.

D. Fra Udvalget:

1. ad § 4.

Imellem Ordene »Kødet« og »kan« i Linie 11 fra oven indskydes: »er saa opløst, at det med Lethed«.

2. ad § 4.

I Stedet for Ordene i Linierne 18—22 »udenfor . . . Strand« sættes: »ikke undtagen ved Stationerne udenfor Nødstilfælde i længere Tid end 3 Dage, regnet fra den Tid, da Hvalen er dræbt, henlægges indenfor 600 Alens Afstand udfor beboet Sted«.

3. ad § 4.

I 1ste Stykke, 5te Linie forneden, udgaa Ordene »og Thorshavn«, og der gives Stykket følgende Tilføjelse: »Heller ikke maa Hval lægges i Farvandene omkring

*) Mortensen var bortrejst.

Thorshavn indenfor Linien fra Gliversnæs til Højvigsholm.

4. ad § 4.

Imellem 1ste og 2det Stykke indskydes:

»Hvalaffald, der opdriver paa Stranden indenfor en Afstand af 1 Mil fra Hvalstation, kan vedkommende Forstanderskab en Gang om Maaneden lade fjerne paa vedkommende Stations eller Stationers Bekostning.«.

5. ad § 6.

Tallene »30« forandres til »35«.

Den 13de September paabegyndtes Sagens 3dje Behandling.

Lovforslaget med Ændringsforslag behandledes i følgende Afsnit:

§§ 1—3 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§ 4. Paa Grund af den fremrykkede Tid afbrød Formanden Forhandlingerne til Fortsættelse i et følgende Møde.

Den 14de September fremlagdes følgende Ændringsforslag fra Formanden:

I Stedet for Udkastets § 4 sættes:

§ 4.

Bestemmelser om, hvad der med Hensyn til offentlig Orden og Renlighed skal iagttages ved Hvalfangst, som drives paa Søterritoriet med Skib, samt ved Anlæg og Drift af Stationer for Tilvirkning af Udbyttet af Hvalfangst, kunne optages i en Vedtægt, som fastsættes af Lagtinget med Justitsministerens Samtykke.

Derefter fortsattes Forhandlingerne med

§ 4. Udvalget tog sit Forslag tilbage. Schrøter ligeledes. Formandens Ændringsforslag sættes først under Afstemning og vedtoges med 15 St. mod 0, hvorefter § 4 i Udvalgets oprindelige Forslag betragtedes som bortfalden.

§ 5 betragtedes som vedtagen uden Afstemning.

§§ 6—8 med dertil stillede Ændringer. — Afslutning begæredes af Schrøter, Weihe, Niclasen og O. Jacobsen og vedtoges med 12 St. mod 0.

Müllers Ændringsforslag ad § 6 (A.) sættes først under Afstemning, men forkastedes med 12 St. mod 4. — Derefter sættes Udvalgets Ændringsforslag D. 1. under Afstemning og vedtoges med 12 St. mod 0, hvorefter § 6 saaledes ændret betragtedes som vedtagen uden Afstemning.

Müllers Ændringsforslag til § 7 (B.) forkastedes med 6 St. mod 5, hvorefter §§ 7 og 8 betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

§§ 9—11. Ændringsforslaget til § 9 (D.) vedtoges med 13 St. mod 0, hvorefter §§ne saaledes ændrede betragtedes som vedtagne uden Afstemning.

Lovforslaget i dets Helhed*) sættes derpaa under Forhandling og Afstemning ved Navnoprøb og vedtoges enstemmig med 18 Stemmer (Müller stemte ikke; Mortensen var fraværende).

Den 16de September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Fra Færøernes Skipperforening er til Tinget indkommet et Andragende om saadanne Forandringer i Loven af 30te Marts 1895 om Hvalfangst, at Fangsten kun skulde drives med Skibe, der sejle under dansk Flag. Ved Sagens foreløbige Behandling i Tinget rejstes ogsaa andre Spørgsmaal, der kunde trænge til nærmere Overvejelse, nemlig om, hvor vidt man ikke, for at beskytte den indenlandske Kapital, som nu mere og mere begynder at tage Del i denne Virksomhed, burde indskrænke Tilgangen af udenlandsk Kapital noget mere end hidtil, og om man ikke gennem en yderligere Beskatning af denne Fangst skulde søge at skaffe nogen Erstatning til de under Tinget sorterende Kasser, der lide Indtægtstab ved, at Salg af Hvalkød, som i og for sig er af stor Betydning for Befolkningen, har trykket Prisen paa Grindehvaler i en betydelig Grad.

Det i Sagen nedsatte Udvalg fik i Henhold hertil udarbejdet medfølgende Lovudkast, imod hvis 3 første Paragraffer ingen Indvendinger bleve fremsatte i Tinget. Dog blev det fremhævet, at Bestemmelserne i § 2 i betydelig Grad vilde fordyre Driften, navnlig ved, at Skibene skulde have danske Maskinister; man ven-

*) Vedhæftet Beretningen som Bilag IV.

tede dog, at Ministeriet i Henhold til Søneringslovens § 22 vilde indrømme Dispensationer fra denne Bestemmelse, og at det vilde være ønskeligt, om disse Dispensationer kunde gaa saa vidt, at det kunde tillades at benytte norske Maskinister, der ere meget billigere at holde, saa meget mere som der her paa Øerne for Tiden ikke findes uddannede Maskinister. I Stedet for Udkastets § 4 blev, efter Forslag af Tingets Formand, indsat en ny §, hvorefter alle Bestemmelser om Bortskaffelsen af Affald m. v. kunne fastsættes ved Vedtægt.

Som bemærket, have de i § 8 nævnte Kasser lidt Indtægtstab ved, at Hvalkødet har trykket Grindepriserne; man har derfor ved en forhøjet Hvalafgift (§ 6) og Udførselsafgift af visse Hvalprodukter (§ 7) søgt at tilvejebringe Indtægter til disse Kasser. Ved Sagens 2den Behandling blev udtalt Tvivl om, hvor vidt Regering og Rigsdag vilde gaa ind paa at overlade de nævnte færøske Kasser Halvdelen af Indtægten, idet denne muligvis næppe vilde fordobles efter det fremsatte Forslag. Udvalget foreslog derfor til 3dje Behandling at forhøje den i § 6 omhandlede Afgift til 35 Kr. pr. Hval, medens et andet Medlem stillede Forslag om at forhøje den til 50 Kr. Sidstnævnte Forslag blev forkastet, idet der gjordes gældende, at Bestemmelserne i §§ 2 og 4 i betydelig Grad vilde fordyre Driften, og at det derfor vilde være urigtigt ved Siden af en ny, delvis Udførselsafgift at forhøje Hvalafgiften til det dobbelte, samtidig med, at man søgte at faa Fangsten dreven af Indlændinge og hovedsagelig ved indenlandsk Kapital. Det formentes ogsaa, at naar Afgiften pr. Hval sættes op til 35 Kr. ikke alene for Bardskvaler, men ogsaa for Tandhvaler over en vis Længde, og der desuden erlagdes Udførselsafgift efter § 7, vilde Staten ikke lide Tab ved at overlade de færøske Kasser Halvdelen af Indtægterne. Udvalgets Ændringsforslag blev saaledes vedtaget.

Et Ændringsforslag om, at Udførsels-

afgift kun skulde erlægges af Produkter, der udførtes til Udlandet, blev forkastet, ikke fordi der rejstes principielle Indvendinger derimod, men blot fordi man ikke saa sig i Stand til at paavise, hvorledes der kunde holdes Kontrol med, at disse Produkter, efter at være udførte fra Færøerne til andre Dele af Riget, ikke atter derfra udførtes til Udlandet.

Efter at de enkelte §er med de nævnte Ændringer ved Sagens 3dje Behandling den 14de September vare vedtagne, vedtoges Lovforslaget i dets Helhed enstemmig med 18 Stemmer (1 Medlem stemte ikke, 1 var fraværende).

Idet Færøernes Lagting herved ærbødigt tillader sig at indsende det saaledes vedtagne Lovforslag til det høje Ministerium i Forventning om, at det ved sammes gunstige Medvirkning maa blive ophøjet til Lov, skal man, under Henvisning til medfølgende Udvalgsbetænkning og Sagens øvrige Dokumenter, lige ærbødigt tillade sig at bemærke, at medens man sætter ubetinget Pris paa Bestemmelserne i §§ 1—5 og 9—11, er det ikke uden Betænkkeligheder, at Tinget er gaaet med til Bestemmelserne i §§ 6—7, og det er, som alt bemærket, kun sket af Hensyn til at skaffe Indtægter til de i § 8 nævnte færøske Kasser. Skulde den høje Regering og Rigsdag, imod Forventning, ikke villo indgaa paa at overlade disse Kasser Halvdelen af Indtægten, tillader man sig derfor at andrage om, at det med Hensyn til Afgifterne har sit Forblivende ved Bestemmelserne i Lov af 30te Marts 1895 §§ 2—4.

Færøernes Lagting, den 16de September 1901.

C. Bærentsen.

J. Z. Nielsen.

Joel Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

X. Andragende om Statstilskud til Højskolen paa Bordo.

Den 17de August fremlagdes følgende Andragende:

Til

Færøernes Lagting!

Da Højskolen i »Fagralld« endnu ikke har opfyldt de i Højskoleloven foreskrevne Betingelser — d. v. s. ikke har haft ti Aarselever — for at blive statsanerkendt, bedes det højtærede Lagting om at udvirke hos Rigsdagen og Regeringen, at der fra ovennævnte Betingelser maa gøres en Undtagelse for Højskolen paa Færøerne, som for Tiden arbejder under økonomiske Vanskeligheder.

Der er paa Højskolen holdt tre Kursus, af hvilke det i Vinteren 1899—1900 varede i 5 Maaneder og var besøgt af 14 Elever (Karle og Piger), hvoraf de 7 kun toge Del i Aftenundervisningen. Kursuset i Vinteren 1900—01 varede i 4 Maaneder og var besøgt af 10 Elever (Karle og Piger). Sommerkursuset 1901 varede i 3 Maaneder og var besøgt af 7 Piger.

p. t. Thorshavn, den 15de August 1901.

Paa R. Rasmussens og egne Vegne

Ærbødigst

Simon Johannesen Skarø.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 19de August, vedtoges efter Forslag af Patursson at nedsætte et Udvalg paa 3 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Patursson, J. H. Poulsen og J. Poulsen.

Den 29de August fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Forstanderen for den paa Bordo oprettede Folkehøjskole. »Fagralld Højskole«,

har paa egne og Medejers Vegne andraget om, at Lagtinget hos Regering og Rigsdag vil søge udvirket, at der for denne Højskole, som ikke opfylder de i Loven af 12te April 1892 stillede Betingelser for at blive statsanerkendt, maa gøres en Undtagelse i saa Henseende. Det oplyses, at der i den Tid, Skolen har bestaaet, har været holdt 3 Kursus paa henholdsvis 5, 4 og 3 Maaneder, og at Elevantallet ved disse har været henholdsvis 14, 10 og 7. I det første Kursus deltog Halvdelen dog kun i Aftenundervisningen. Sagen er overgivet til et Udvalg paa 3 Medlemmer, der nu har modtaget nærmere Oplysninger ved et udfyldt Skema med i alt 5 Bilag (2 Indlæg A. i Indlæg B. og 2 Navnelister).

Udvalget skal tillade sig at bemærke følgende:

Som bekendt, rejse aarlig en Del unge Mennesker herfra til Folkehøjskoler i det øvrige Kongerige; men det følger af sig selv, at det altid bliver et forholdsvis lille Antal, der har Tid og Raad til at foretage saadanne Rejser. Vel er det saa, at — bortset fra Undervisningen paa Skolen — selve Rejsen, det at komme ud og se Lande af en helt anden Beskaffenhed og Folk under helt andre Forhold — er baade vækkende og belærende; men den tager Tid og koster Penge, saa at den Understøttelse, disse Elever kunne opnaa af Statskassen, som Regel næppe forslaar til Rejseudgifter. — Det er derfor glædeligt, at der nu er aabnet Adgang for vore Karle og Piger til at faa Højskoleundervisning her paa Øerne, hvorved Rejseudgifterne blive mindre; Undervisningen vil derved ogsaa lettere kunne afpasses efter Elevernes Tarv og Forestillingskræds.

Ved de tre Kursus, der have været afholdte ved den her paa Øerne oprettede Højskole, har, som bemærket, Elevantallet langtfra været tilstrækkeligt til, at Skolen efter den gældende Lovgivning kan opnaa Statsanerkendelse; de 2 Kursus i afvigte Vinter og Sommer have saaledes kun givet c. 51 Aarselever. Antagelig vil Elevantallet forhøjes, efterhaanden som Højskolesagen indarbejdes her; men saaledes, som

Forholdene nu ere og i en længere Fremtid kunne antages at blive, vil man ikke kunne gøre Regning paa at faa synderlig Tilgang til Sommerkursus, om saadanne holdes, idet de unge Karle i den Tid ere optagne af Fiskeri og saaledes ikke ville møde; Pigerne ere ganske vist som Regel hjemme, men den Omstændighed, at Mændene ere borte, bevirker jo, at Kvinderne maa overtage en Del af deres Arbejde, hvilket i Forbindelse med den lette Adgang til det forholdsvis vel lønnede Fisketilvirkningsarbejde vil afholde de fleste Piger fra at melde sig til et Sommerkursus. — For at en Højskole skulde kunne opnaa Statsanerkendelse alene eller hovedsagelig ved Vinterkursus, maatte Elevantallet, naar Kursuset varer i 5 Maaneder, være 24; men saa mange kan man dog næppe gøre Regning paa.

Der er saaledes formentlig Anledning til, for færøske Folkehøjskolars Vedkommende, at søge udvirket en Forandring i Loven af 12te April 1892, saaledes at en Højskole kan blive anerkendt, om Elevantallet ikke er 10 Aarselever, men f. Eks. 10 Elever i 6 Maaneder.

I andre Henseender ville færøske Højskoler formentlig kunne opfylde Lovens Fordringer. Der skønnes heller ikke at være noget i Vejen for, at Ministeriet vil kunne øve det fornødne Tilsyn med færøske Højskoler; thi om den Mand, som ellers plejer at føre Tilsynet, ikke, eller kun undtagelsesvis, kan komme herop, vil det næppe volde Vanskeligheder at finde en hertil skikket Mand paa Færøerne.

Hvad nu særlig det foreliggende Andragende angaar, da indses det let, at Skolen i »Fagrállø« arbejder under økonomiske Vanskeligheder, og disse Vanskeligheder ere formentlig saa betydelige, at der straks trænges til Støtte. Hertil kommer, at de Mænd, der have ofret Tid og Midler, ja i Forhold til deres økonomiske Stilling meget betydelige Midler, paa at rejse Højskolesagen paa Færøerne og opføre denne Bygning, herved virkelig have gjort sig fortjente til Paaskønnelse af Samfundet. Man maa derfor anbefale, at der, hvad enten den ovenfor antydede Lovændring gennemføres eller ikke, straks søges udvirket Tilskud til denne Skole og til de Elever, der ville søge den. Medens det faste Tilskud og Tilskudet i Forhold til Aarseleverne her vil kunne fastsættes paa samme Maade som bestemt ved omtalte Lov, vil Tilskud i Forhold til Udgift til »Lærerlønninger og Undervisningsmidler« ikke kunne beregnes paa sædvan-

lig Maade, idet der i de indsendte Oplysninger ikke findes nogen Opgivelse af Lærerløn, sandsynligvis fordi Indtægterne hidtil have været saa smaa, at der ikke kan have været Tale om Lærerlønninger. Ministeriet vil imidlertid, ved at gaa ud fra, hvad Lærere ved lignende Skoler sædvanlig pleje at have i Løn, let kunne danne sig et Skøn over, hvad der i dette Tilfælde kan være et passende Tilskud, og, efter at fornøden Hjemmel dertil er erhvervet, give et afrundet Beløb.

Disse Tilskud ville i heldigste Tilfælde kunne faas i næste Finansaar. Udvalget maa imidlertid anbefale, at der allerede i Aar gives Skolen et, om end kun indirekte Tilskud af de under Tinget sorterende Midler. Man tillader sig derfor at foreslaa, at der, ligesom forrige Aar, af Amtsrepartitionsfonden for indeværende Regnskabsaar bevilges indtil 300 Kr. som Understøttelser til Elever, der ville søge Højskolen paa Bordø.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at foreslaa til Vedtagelse:

A. Tinget indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om:

- 1) at der søges udvirket en saadan Forandring i Lov af 12te April 1892 om Statstilskud til Folkehøjskoler og Landbrugsskoler, at Højskoler paa Færøerne kunne blive statsanerkendte og nyde de hermed forbundne Fordele, selv om Elevantallet ikke naar det i det øvrige Kongerige fastsatte Minimum, naar Skolen dog i det forløbne Aar har haft mindst 5 Aarselever eller 60 Maanedselever.
- 2) at Ministeriet, indtil Højskolen paa Bordø (»Fagrállø Højskole«) kan opnaa Statsanerkendelse, ved de aarlige Finanslove vil søge bevilget særlige, efter Ministeriets Skøn passende Tilskud til denne Skole og til Understøttelse for Elever, der ville søge den.

B. Af Amtsrepartitionsfonden bevilges for indeværende Regnskabsaar indtil 300 Kr., der stilles til Skoledirektionens Raadighed til at uddeles til fattige Elever, der ville besøge Højskolen paa Bordø.

I Udvalget ang. Andragende om Statsunderstøttelse til Højskolen i »Fagrállø«, Thorshavn den 29de August 1901.
Joen Poulsen. J. Patursson.

Ordfører.

J. H. Poulsen.

Den 31te August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren havde refereret Betænkningen, vedtoges Overgang til 3dje Behandling med 14 St. mod 0.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 12te September, tog Udvalget sit Forslag A. 1. tilbage. A. 2. vedtoges ved Navneopraab enstemmig med 15 Stemmer (M. Poulsen stemte ikke; Mortensen, Müller, C. Olsen og Weihe vare fraværende).

Udvalgets Forslag B. sattes under Afstemning og vedtoges med 11 St. mod 0.

Den 16de September opløstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Fra Bestyreren for den for et Par Aar siden paa Bordø oprettede Folkehøjskole, Simon Johannesen Skarø, er til Tinget indkommet et Andragende om at søge udvirket et særligt Statstilskud til denne Skole, der arbejder under økonomiske Vanskeligheder og ikke kan faa Del i den Statsunderstøttelse, der ydes til andre Folkehøjskoler, fordi den ikke med Hensyn til Eleverantal fyldestgør Betingelserne i Lov af 12te April 1892.

Til det Udvalg, der blev nedsat i Sagen, er der senere indkommet yderligere Oplysninger om Skolens Eleverantal, Virke-maade og Lærerkrafter m. v. Udvalget foreslog i sin den 29de August afgivne Betænkning hos det høje Ministerium at andrage om, dels at Loven af 12te April 1892 for Færøernes Vedkommende maatte lempes derhen, at der ikke her stilledes det samme Krav som i det øvrige Kongerige, for at en Højskole kunde blive statsanerkendt, dels at der, indtil en saadan Ordning kunde gennemføres, ekstraordinært søgtes bevilget Tilskud til denne Skole.

Efter at Sagen havde været til 2den Behandling, fremkom der under Behandlingen af en anden Sag i Tinget Udtalelser om, at man ved, saaledes som det ofte er sket i det øvrige Kongerige, at forene Højskole med Landbrugsskole og muligvis Sømandsskole bedre vilde kunne opnaa at faa samlet baade Elever og Lærerkrafter.

— Da Udvalget havde erfaret, at den saaledes fremsatte Tanke var tagen til Overvejelse, bl. a. af Højskoleforstander S. J. Skarø, mente Udvalget, at man indtil videre kunde indskrænke sig til at søge om Tilskud til den enkelte her omhandlede Skole, hvorfor det tog den første Del af sit Forslag tilbage, uden at det blev genoptaget af noget andet Medlem. Forslagets sidste Del, saalydende:

„Tinget indgaar til Ministeriet for Kirke og Undervisningsvæsenet med Andragende om, at Ministeriet, indtil Højskolen paa Bordø (Fagralid Højskole) kan opnaa Statsanerkendelse, ved de aarlige Finanslove vil søge bevilget særlige, efter Ministeriets Skøn passende Tilskud til denne Skole og til Understøttelse for Elever, der ville søge den,“ vedtoges derefter enstemmig med 15 Stemmer (1 stemte ikke, 4 vare fraværende). Endvidere vedtoges for indeværende Aar af Amtsrepartitionsfonden at stille indtil 300 Kr. til Skoledirektionens Raadighed til Understøttelse til Elever, der ville søge Skolen.

Under Henvisning til medfølgende Udvalgsbetænkning og Sagens øvrige, ligeledes medfølgende Dokumenter, tillader Lagtinget sig paa det varmeste at anbefale denne Sag til det høje Ministeriums velvillige Forsorg. Man føler sig overbevist om, at det høje Ministerium med Lagtinget er enigt i, at det vilde være særdeles uheldigt, om dette første og eneste Forsøg, der hidtil er gjort til paa Færøerne at indføre den Folkehøjskoleundervisning, der maa erkendes at have haft en betydelig og heldig Indflydelse paa Ungdommen i de øvrige Dele af Kongeriget, her skulde falde bort eller indstilles af økonomiske Grunde.

Færøernes Lagting, den 16de September 1901.

C. Bærentsen. Joen Poulsen,
Ordfører.

J. Z. Nielsen.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

XI. Lønningsbestemmelser for Lærere og Lærerinder ved Folkeskolerne udenfor Thorshavn.

Den 20de August fremlagdes følgende Skrivelse og Forslag fra Skoledirektionen, bilagt med Erklæringer fra de kommunale Forstanderskaber *).

Færø Amts Skoledirektion.

Thorshavn, den 20de August 1901.

Som det vil ses af hofølgende Bilag, har Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet under 25de Juni d. A. udtalt sig villigt til at søge finansiell Hjemmel til Gennemførelsen af en af Skoledirektionen under 5te Januar 1900 foreslaaet Ordning, sigtende til Forbedring af Lønningen for de ved Almueskolerne paa Færøerne ansatte Lærere og Lærerinder, hvorhos Ministeriet har bemyndiget Direktionen til at forhandle med de fornødne Myndigheder om Sagen og forlangt nærmere Forslag indsendt fra Direktionen. Denne har derefter indhentet de hofølgende Betænkninger fra Thorshavns Kommunalbestyrelse og Forstanderskaberne for Landkommunerne (med Undtagelse af et Forstanderskab, fra hvilket Svar endnu ikke er modtaget). Paa Grundlag af det saaledes foreliggende har Direktionen udarbejdet det medfølgende Forslag til midlertidige Lønningsbestemmelser for de ved Folkeskolerne paa Færøerne udenfor Thorshavn ansatte Lærere og Lærerinder, hvorimod man for Thorshavns Vedkommende, da Byens Kommunalbestyrelse ikke har taget endelig Stilling til Sagen, maa forbeholde sig sit Standpunkt. Blandt andet af Hensyn til den sidstnævnte Omstændighed har Direktionen ikke, saaledes som i Ministeriets Skrivelse af 25de Juni d. A. ommeldt, givet sit Forslag Lovforslags-Form, hvilket ogsaa er begrundet i, at der efter Direktionens Mening vil være Grund til, umiddelbart i Forbindelse med Spørgsmaalet om en Lønningsforbedring, at optage Spørgsmaal af mere almindelig Betydning for Skoleordningen, saa at der forhaabentlig i en ikke fjern Fremtid vil kunne træffes mere faste og varige Bestemmelser,

i hvilke Lønningsreglerne da naturlig maa danne et Led. Udarbejdelsen af deslige almindelige Bestemmelser vil dog kræve en Del Overvejelse fra forskellig Side, hvis det da skal kunne ventes, at de — som de bør — skulle kunne danne et betryggende og anerkendt Grundlag for vor Folkeskoles fremtidige Virksomhed. Derimod er det paatrængende iødvendigt, at der snarlig skrides til en Lønningsforbedring, og Direktionen skønner ikke rettere end, at der, hvis det nu af Ministeriet antagne Forslag gennemføres, vil være vundet et saa væsentligt Fremskridt, at der er Grund til for en nærmere Fremtid at slaa sig til Ro dermed. Direktionen tillader sig derfor at anbefale de foreslaaede Lønningsbestemmelser til Lagtingets Billigelse.

C. Bærentsen. Fr. Petersen.

Til
Færøernes Lagting.

Forslag.

til

midlertidige Lønningsbestemmelser for de ved Folkeskolerne paa Færøerne udenfor Thorshavn ansatte Lærere og Lærerinder.

De ved Folkeskolerne paa Færøerne udenfor Thorshavn fast ansatte Lærere og Lærerinder lønnes med stigende Pengelønninger efter nedenstaaende Regler:

1. Begyndelseslønnen, af hvilken Statskassen udreder Halvdelen med indtil 250 Kr., og som fastsættes af Skoledirektionen med vedkommende Forstanderskabs Samtykke, skal regelmæssig være mindst 500 Kr.; dog kan der, hvor særlige Forhold tale derfor, godkendes en Begyndelseslønnings, der er indtil 100 Kr. lavere.
2. Kommunens Andel af Lønningen be-

*) Af Hensyn til Pladsen udelades disse Erklæringer her.

tales med Penge; dog kan Skoledirektionen undtagelsesvis, hvor særlige Forhold, saasom ringe Indbyggerantal og Skatteevne, spredt Bebyggelse eller lignende, gøre sig gældende, og hvor saadant hidtil har været Tilfældet, indvilge i. at ogsaa fremdeles en Del af Lønnen — i intet Tilfælde dog udover 100 Kr. — beregnes med Naturalydelse, saasom Brændsel eller Brug af Jordlod og for Omgangslærere eller Omgangslærerinder Kost og Logis, saaledes at Kommunen er underkastet Skoledirektionens Skøn over de paagældende Ydelsers Værdi.

For saa vidt de nu ansatte Lærere og Lærerinder delvis lønnes med Naturalydelse, kan ingen Forandring af de med Hensyn til disse trufne Bestemmelser finde Sted uden Forstanderskabets Samtykke.

3. Foruden den ovenanførte Lønning tillægges der vedkommende Lærer eller Lærerinde fri Bolig, for saa vidt saadan er indrettet i Skolebygningen.
4. Som Lønningstillæg ydes af Statskassen for hver 3 Aars Tjeneste 20 pCt. af den af Kommunen udrede Andel af Lønnen, fri Bolig deri ikke indbefattet, indtil 100 pCt. Efter 20 Aars Tjeneste faa Lærere et yderligere Tillæg af 25 pCt. Lønningstillæget beregnes ikke af højere Beløb end 400 Kr.
5. Lønningstillæget beregnes i Forhold til den Tid, i hvilken den vedkommende har beklædt en Lærerstilling ved en Folkeskole paa Færøerne eller det øvrige Kongerige, uden Hensyn til, om Ansættelsen har fundet Sted i et eller flere Embeder, samt saaledes, at Tiden, i hvilken Læreren eller Lærerinden har været konstitueret i Embedet eller som Timelærer i almindelige Undervisningsfag har undervist det for fast ansatte Lærere eller Lærerinder gældende Timetal, medtages ved Beregningen.
6. Den en Lærer eller Lærerinde tillagte aarlige Pengelønning med Lønningsstillæg udbetales med $\frac{1}{4}$ i den sidste Maaned af hvert Fjerdingaar. For Statskassens Vedkommende sker Udbetalingen gennem Færøernes Jordbogskasse i Henhold til en af Skoledirektionen ved hvert Fjerdingaars Begyndelse udført Beregning, for hvilken de Lønninger, som den 1ste April tilkomme hver enkelt Lærer eller Lærerinde, og det Antal af fulde Tjeneste-

aar, som de paagældende den 1ste April have tilendebragt, lægges til Grund.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 21de August, vedtoges efter Forslag af Provsten at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Provsten, Isaksen, Patursson og J. Poulsen. For det 5te Medlem var der ikke opnaaet tilstrækkeligt Stemmeantal, hvorfor nyt, frit Valg foretoges. 17 Stemmesedler afgaves, men der opnaaedes endnu ikke tilstrækkeligt Stemmeantal, hvorfor der foretoges bundet Valg mellem J. H. Poulsen, der havde opnaaet 4 Stemmer, og Matras, idet der forinden var foretaget Lodtrækning mellem ham og Mortensen, der hver især havde opnaaet 3 Stemmer. Ved det bundne Valg valgtes Matras med 9 Stemmer.

Den 7de Septembor fremlagdes følgende

Udvalgsbetænkning.

Ved Skrivelse af 20de f. M. har Færø Amts Skoledirektion anmodet om Lagtingets Udtalelser angaaende et Forslag til midlertidige Lønningsbestemmelser for de ved Folkeskolerne paa Færøerne udenfor Thorshavn ansatte Lærere og Lærerinder, hvilket Forslag Direktionen har udarbejdet paa Grundlag af derom førte Forhandlinger med Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet og efter at have modtaget Erklæringer i Sagen fra Forstanderskabene for de færøske Landkommuner.

Undertegnede Udvalg, som er blevet nedsat for at afgive Betænkning angaaende denne Sag, maa anse det for særdeles glædeligt, at nævnte Ministerium, saaledes som det fremgaar af dettes. Tinget i Afskrift meddelte, Skrivelse til Skoledirektionen, er villigt til at søge finansiel Hjælp til en Ordning af de færøske Almueskole-Læreres og Lærerinders Lønningsforhold, hvorved disse kunne blive væsentlig forbedrede.

Thi vel er det indlysende, at en saadan Lønningsforhøjelse ikke er ensbetydende med en Forbedring af vort Almueskolevæsen; men det er lige saa sikkert, at en Lønningsmaade, der byder Lærerne nogenlunde tilfredsstillende økonomiske Kaar, er en nødvendig Betingelse for tilstrækkelig Tilgang af nogenlunde dygtige

Lærerkæfter, og Grunden til, at flere af de herværende Lærerpladser for Tiden staa ledige, er utvivlsomt den, at Lærerlønningerne for de fleste Skolers Vedkommende ere for lave. Udvalget maa derfor være enigt med Skoledirektionen i, at en Forbedring af Lærernes Lønningsforhold er det første Skridt, der maa gøres, for at vort unge Skolevæsen skal faa den ønskelige Fremgang. Derefter kan og bør der — forhaabentlig meget snart — tages fat paa Tilvejebringelse af en bestemt Ordning af alle Spørgsmaal vedrørende Skolen: Lærerkaldelse, Undervisningspligt, Undervisningsfag, Skolesprog o. s. v.

Imod de enkelte Bestemmelser i Skoledirektionens Forslag finder Udvalget intet at indvende. Kun skal man bemærke, at hvor ønskeligt det for Lærernes og selve Skolens Skyld vilde have været, om Lønningsforhøjelsen paa enkelte Punkter kunde have været noget større, saa maa det efter Udvalgets Mening indrømmes, at enkelte af vore Skoledistrikter endog ville have meget vanskeligt ved at udrede 200 Kr. til Lærernes Lønning.

I Henhold til det anførte skal Udvalget tillade sig at foreslaa Tinget at vedtage:

»Lagtinget udtaler sin fulde Tilslutning til Skoledirektionens Forslag til midlertidige Lønningsbestemmelser for de ved Folkeskolerne paa Færøerne udenfor Thorshavn ansatte Lærere og Lærerinder«.

I Udvalget ang. Folkeskolelærernes

Lønningsforbedringer, Thorshavn
den 6te September 1901.

Fr. Petersen. Dione Isaksen

J. Patursson. J. Poulsen.

J. M. Matras.

Den 9de Septembør fremlagdes følgende Ændringsforslag fra J. H. Poulsen og Weihe.

Til Forslagets første Indstillingspunkt:

I Stedet for Forslagets „... dog kan der ... lavere“ sættes: „dog kan der, hvor Forstanderskabet mener, at der er særlige Forhold, der tale derfor, beholdes en Begyndelseslønning af 400 Kr.“.

Samme Dag (9de Septbr.) foretoges Sagens 2den Behandling. Efter stedfunden Diskussion, under hvilken Ændringsforslaget toges tilbage, vedtoges Overgang til 3dje Behandling med 17 St. mod 0.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 12te September, sættes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab og vedtoges enstemmig med 15 Stemmer (O. Jacobsen og M. Poulsen stemte ikke; Mortensen, Müller og C. Olsen vare fraværende).

XII. Sagen ang. Oprettelse af en Landbrugsskole.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag angaaende Oprettelse af en Landbrugsskole i Kirkebø.*)

*) Se Beretningen for 1900, Side 72—74.

Den 30te Juli fremlagdes endvidere følgende Betænkning fra det i Sagen nedsatte staaende Udvalg:

Undertegnede Udvalg, der i Anledning af Kongsbonde J. Paturssons og

Agronom M. Winther-Lützens til Tinget indkomne Forslag om Oprettelsen af en Landbrugsskole i Kirkebø blev nedsat til i Forening med Amtmanden, Landbrugskonsulenten og Forslagsstillerne at afhandle nævnte Sag, tillader sig at fremkomme med efterfølgende Betænkning:

Efter at Udvalget havde holdt to Møder, kom man til det Resultat, at der for den ene af Andragernes Vedkommende var foregaaet en saadan Forandring i hans personlige Omstændigheder, at den i Andragendet fremsatte Plan om en udvidet teoretisk Landbrugsskole ikke kunde gennemføres. Kongsbønde J. Patursson er nemlig valgt til Folketingsmand og vil som saadan komme til at være fraværende en stor Del af Aaret, og hans Plads vil ikke kunne udfyldes paa Grund af Mangel paa andre teoretisk uddannede Landbrugere, der kunne træde i hans Sted. Ved nærmere Overvejelse fandt man det desuden tvivlsomt, hvor vidt en saa udvidet teoretisk Lærestalt endnu vilde være betimelig. Ligeledes fandt man Andragernes Plan uheldig, for saa vidt den gik ud paa at knytte en saadan Lærestalt med de dertil hørende kostbare Bygninger og Indretninger til en Fæstegaard, hvor, i Tilfælde af Fæsteskitte eller Indtræden af andre Omstændigheder, der medføre Skolens Opløsning, en stor Del af de anvendte Omkostninger vilde gaa til Spilde. Af Hensyn dertil maa Udvalget anbefale, at Tinget har sin Opmærksomhed henvendt paa Muligheden for Erhvervelse af en passende Landejendom til Brug for en fremtidig udvidet Lærestalt.

Udvalget mener det ikke muligt at forelægge indeværende Aars Lagting noget detailleret Forslag til Landbrugsskolevæsenets fremtidige Ordning, men skal sende Sagen tilbage til Tinget med den Bemærkning, at man efter Samraad med Amtmanden, Landbrugskonsulenten og Forslagsstillerne maa anse det for rigtigt snarest muligt at faa oprettet kortvarige Landbrugskursus, som foreløbig kunne træde i Stedet for en egentlig Landbrugsskole med mere eller mindre udvidet teoretisk Undervisning.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig derfor at foreslaa, at Tinget nedsætter et nyt Udvalg til at tage Sagen under fornyet Overvejelse.

I det staaende Udvalg angaaende Op-

rettelse af en Landbrugsskole, Thorshavn, den 30te Juli 1901.

Just Jakobsen. J. M. Hentze.

E. Müller.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 1ste August, foreslog J. Jakobsen at nedsætte Udvalg i Sagen. Formanden foreslog, at Udvalget skulde bestaa af 5 Medlemmer. Forslaget sættes under Afstemning og vedtoges med 12 St. mod 0.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: J. Jakobsen, O. Jacobsen, J. Patursson, J. H. Poulsen og Schrøter.

Den 29de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

I forrige Aars Lagtingssamling indkom der fra Kongsbønde J. Patursson og Landbrugskandidat M. Winther-Lützen et Andragende om og Forslag til Oprettelse af en Landbrugsskole i Kirkebø. Tinget mente ikke at kunne fremme Sagen i den foreliggende Form, men nedsatte et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer til i Forening med forskellige Sagkyndige at overveje Spørgsmaalet om en Landbrugsskoles Oprettelse og eventuelt fremkomme med detaillerede Forslag desangaaende.

Nævnte Udvalg har den 30te Juli d. A. afgivet Betænkning med Forslag, at der af Tinget nedsættes et nyt Udvalg til at tage Sagen under fornyet Overvejelse.

Undertegnede Udvalg, til hvilket Sagen paa ny er henvist, har delt sig i et Flertal: J. Jakobsen, J. Patursson og Johan H. Poulsen, og et Mindretal: J. H. Schrøter og O. Jacobsen.

Flertallet skal tillade sig at bemærke følgende:

Det vil efter Flertallets Mening under de forhaandenværende Forhold ikke være tilraadeligt at oprette en saa stort anlagt Landbrugsskole som den af Andragerne i forrige Aars Lagtingssamling foreslaaede; men paa samme Tid mener man, at der, for at vort Landbrug kan vedblive at gaa frem i det Spor, der er begyndt med Forsøgsbruget i Kirkebø, er Trang til en Lærestalt, hvor unge Jordbrugere kunne

faa Lejlighed til at erhverve sig Landbrugsundervisning og særlig kunne sætte sig ind i rationelle Driftsmaader.

Flertallet er mest tilbøjeligt til at slutte sig til, hvad Amtmanden har udtalt i Skrivelse af 10de Januar 1898 til Kontrolkomiteen for Forsøgsbruget i Kirkebo. Man bør indskrænke sig til kortere, væsenlig paa praktisk Undervisning byggede Kursus. Det vil formentlig derved, hvad der til en Begyndelse maa staa i første Række, lykkes at faa samlet en Del Lærlinge om Lærestalten i Kirkebo, som sandsynligvis ikke vilde komme, naar Læretiden skulde strække sig over et længere Tidsrum.

Ligeledes mener Flertallet, særlig med vort opkommende Mejerivæsen for Øje, at der ogsaa skal være Adgang for Kvinder til Skolen. Der bør derfor ogsaa til den knyttet Undervisning i praktisk Husgering og Husflid.

Desuden mener Flertallet, at det vil kunne faa stor Betydning for vort Landbrugs Udvikling, om der kan blive foretaget grundige og samvittighedsfulde Forsøg med forskellige Sæd- og Plantearters Dyrkning. En saadan Forsøgsstation bør formentlig kun strække sig over et mindre Areal, ikke i egentlig Forstand være et Forsøgsbrug, men nærmest i Lighed med Statens Forsøgsstationer for Plantekultur i det øvrige Kongerige.

Til Forskel fra de nævnte danske Forsøgsstationer vilde det dog være heldigst her, om Forsøgene kunde strække sig ogsaa til at foretage Prøvninger med ny Rødskeer og til Fodringsforsøg.

Man har derfor henvendt sig til Forslagsstillerne og opfordret dem til at udarbejde Plan og Overslag over de Udgifter, der vilde medgaa til den eventuelle Landbrugsskole og Forsøgsstation; bemeldte Planer og Overslag vedlægges Udvalgsbetænkningen.

Flertallet kan i alt væsenligt slutte sig til det af Hørr. forelagte Forslag; ogsaa er det projekterede kortvarige Sommerkursus for ældre Jordbrugere meget tiltalende. Det vil formentlig være i høj Grad gavnligt for ældre Landmænd, som omfatte deres Gerning med Interesse, men ikke have Tid eller Lejlighed til at gennemgaa et 5 Maaneders Kursus.

Hvad Driften af Forsøgsstationen angaar, mener Flertallet, hvad der ikke er omtalt i det forelagte Forslag, at der af Forsøgslederen skal udarbejdes et Forslag til Arbejdsplan for det kommende Aars Drift, som vil være at forelægge det

kongelige danske Landhusholdningsselskab i Lighed med, hvad der gælder for Forsøgsstationerne i det øvrige Kongerige. Med Hensyn til de aarlige Driftsudgifter for Forsøgsstationen, 1280 Kr., mener Flertallet ikke, at de kan sættes væsenlig lavere. Forsøgslederen vil faa et omfattende Arbejde, baade med selve Forsøgene og det dermed forbundne Regnskab, samt med den aarlige Beretnings Affattelse.

Dog skal man tilføje, at Flertallet her ikke kan danne sig noget fuldt begrundet Skøn; men da det kongelige Landhusholdningsselskab vil komme til at gennemgaa Aarets Arbejdsplan, og man der har mangeaarig Erfaring for de danske Forsøgsstationer, vil der vel ikke være noget i Vejen for, at man ogsaa der kan revidere de kalkulerede Beløb. Flertallet har derfor anset det for rettest at foreslaa bevilget til den eventuelle Forsøgsstation indtil 1280 Kr. aarlig og desuden een Gang 300 Kr. til fast Forsøgsmateriel, som vil blive offentlig Ejendom.

De aarlige Udgifter til den paatænkte Skole vilde efter det indkomne Forslag stille sig saaledes:

Til Forstanderen	700 Kr.	
- Forstanderinden ..	500 —	
- en Lærerinde	300 —	1500 Kr.
Husleje	50 —	
Sommerkursuset	150 —	
Understøttelser for indtil 6 mandlige og 6 kvindelige Elever ..	1050 —	
		2750 Kr.

Desuden til Anskaffelse af Bøger og Undervisningsmateriale 400 Kr. een Gang.

Det er efter vore Forhold temmelig store Beløb, man vil søge bevilget; men i Betragtning af Sagens Betydning for den fremtidige Udvikling paa Jordbrugets Omraade, og hvis Skolen skal gøre den tilsigtede Nytte, kan den ikke være mindre udstyret, med mindre man t. Eks. vilde udelade den kvindelige Afdeling, hvad der efter Flertallets Mening ikke vilde være ønskeligt. Dog er Flertallet enigt med Forslagsstillerne i, at paa Grund af de forholdsvise store Omkostninger bør der ikke afholdes noget Kursus, hvis der ikke til dette indmeldes mindst 5 mandlige og kvindelige Elever.

Mindretallet, O. Jacobsen og J. H. Schrøter, kan ikke tilraade Lagtinget at søge at udvirke, at der bevilges saa be-

tydelige Beløb af offentlige Midler til det omhandlede Gjemod, som af Flertallet foreslaaet. Vi mene, at de Fremskridt, der ville opnaas derved, ingenlunde ville komme til at staa i noget som helst Forhold til de Pengemidler, der foreslaas ofrede derpaa, og maa i øvrigt henholde os til de Udtalelser, som bleve fremsatte i Betænkningen af det i 1898 i Sagen angaaende Forsøgsbruget i Kirkebø af Lagtinget nedsatte Udvalg, — jvfr. Lagtingsberetningen for det nævnte Aar, Side 13 og 14 —, af hvilket Udvalg vi vare Medlemmer. En af de Opgaver, man ved det af Staten støttede Forsøgsbrug agtede at fremme, var Forsøg med forskellige Plantevækster i Henhold til Planens Post 5, der er saalydende:

«Jeg anstiller efter Samraad med Landbrugskonsulenten Forsøg med forskellige Plantevækster og aflægger Regnskab for den Bekostning, de have medført, og hvad Udbytte, de have givet.»

Det er ikke Mindretallet bekendt, at disse Forsøg have ledet til noget som helst Fremskridt paa Jordbrugets Omraade, og vi vente os ikke større eller bedre Resultater, om man nu paa ny skulde begynde med Forsøg ogsaa paa andre Omraader.

Hvad dernæst Landbrugsskolespørgsmaalet angaar, da mener Mindretallet, at Tiden endnu ikke er kommen til at realisere det. Vi ville først se nogle flere Gaarde drevne paa lignende Maade som Kirkebøgaarden, og med det Resultat, at Driften giver bedre Udbytte end ved den gamle Driftsmaade, førend vi ville tilraade Oprettelsen af en Landbrugsskole paa Færøerne. Indtil den Tid kommer, vil Mindretallet tilraade, ligesom hidtil, at give de af vore unge Mænd, der ville lære Landvæsenet ved norske Landbrugsskoler, offentlig Understøttelse, og noget lignende kunde man ogsaa gøre overfor Piger, som vilde lære Mejeri, eller til at haandtere en Centrifuge, for saa vidt de ikke uden større Bekostning kunde lære det her paa Øerne, hvad det formentlig nu ikke er saa vanskeligt. Hvad der hidtil er gjort udenfor Kirkebø til Indførelse af et forbedret Jordbrug ved den ny Driftsmaade, kan kun betragtes som smaa famlende Forsøg, med Undtagelse af, at der er anskaffet nogle Centrifuger og nogle Vogne, de sidste hovedsagelig bekostede af det Offentlige. Man har ikke set noget til, at nogen af de Elever, der i sin Tid besøgte Læreanstalten i Kirkebø, i nogen mere nævneværdig Grad have forsøgt paa at faa Jordbrug i

Stand, drevet paa lignende Maade som Kirkebøgaarden. Den eneste af hine Elever, der efter fuldendt Uddannelse i Norge er vendt tilbage hertil, er den ene af Andragerne, Mads W.-Jützen.

Man skulde synes, at man vilde bortfæste fæsteledige Kongsgaarde, hvortil der ikke fandtes nogen særlig fæsteberettiget, til en saadan ung Mand, og at han, hvis han søgte den, vilde faa den fremfor andre.

En saadan større Gaard var netop fæsteledig ved hans Tilbagekomst for et Par Aar siden, men han har desuagtet ikke ansøgt om at faa den, eller, hvad der vil sige omtrent det samme: Han har taget den Ansøgning tilbage, som han havde indgivet derom; han har formentlig ikke anset Jordbrugsdriften paa Færøerne for tilstrækkelig lønnende for sig. Om man skulde finde for godt at oprette Landbrugsskole paa Færøerne, og alle dem, der frekventerede den, efter endt Uddannelse, eventuelt med Tillæg af et Kursus ved en Landbrugsskole i Norge, kun vilde beskæftige sig med Jordbrug paa Færøerne som Lærere ved Landbrugsskoler eller anden fast Ansættelse, lønnet af Staten, eller endelig ved Jordbrugsdrift, i det væsenlige opretholdt ved Tilskud af det Offentlige, tilvejebragt ved Skatter, der paalægges vore Fiskere og andre Samfundsklasser, da vil det være en forkastelig Fremgangsmaade at opelske et saadant Landbrug.

Mindretallet vilde være tilbøjeligt til at tilraade at støtte Bestyreren af Jordbruget med Tilskud af 18 Kr. om Maaneden i 5 Maaneder, eller indtil 5 Maaneder, for mandlige og 15 Kr. maanedlig i 4 Maaneder for kvindelige Elever, som han antog til Oplærelse i henholdsvis praktisk Jordbrug — i Lighed med Landhusholdningsselskabets Lærlingevæsen — og Mejeri, samt 15 Kr. for hver Elev, der deltager i et kortvarigt Sommerkursus paa 8 eller 14 Dage; men da der ikke foreligger noget Tilbud om at modtage saadanne Elever, finder Mindretallet ikke Anledning til at fremsætte positive Forslag herom.

I Henhold til det foranførte tillader Udvalget sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

Forslag fra Flertallet: Johan H. Poulsen, J. Jakobsen og J. Patursson:

Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Indstilling om, at samme gunstigt vil udvirke:

1. At der af Statskassen bliver bevilget til en Forsøgsstation for Plantekultur m. m. i Kirkebø indtil 1280 Kr. aarlig indtil videre.

Desuden et Beløb af 300 Kr. een Gang til fast Forsøgsmateriel.

2. At der til en Landbrugsskole i Kirkebø af Statskassen bliver bevilget i Henhold til vedlagte Plan indtil videre:
 - a. som Lærertilbøjninger 1700 Kr.,
 - b. som Stipendier til Elever indtil 1050 Kr.,
 - c. til Bibliotek og Undervisningsmateriel een Gang 400 Kr.

Forslag fra Mindretallet: Schrøter og O. Jacobsen:

»Der svares Andragerne, at Lagtinget ikke finder Anledning til at anbefale, at der for Tiden oprettes nogen Landbrugsskole eller Forsøgsstation i Kirkebø.«

I Udvalget, der er nedsat i Anledning af Oprettelsen af en Landbrugsskole i Kirkebø, Thorshavn den 29de August 1901.

Johan H. Poulsen,
Ordfører.

J. Patursson. Just Jakobsen.

J. H. Schrøter. O. Jacobsen.

Med Betænkningen fulgte følgende Bilag:

Til
Udvalget i Sagen om Oprettelse af en Landbrugsskole.

Paa Opfordring af det ærede Udvalg, der er nedsat i Sagen om Oprettelse af en Landbrugsskole i Kirkebø, og paa Grundlag af de Forhandlinger, der have fundet Sted, samt i Henhold til de indtrufne Omstændigheder, hvorved den ene af Andragerne — J. Patursson — en større Del af Aaret vil være afskaaret fra direkte Arbejde ved Skolen, tillade undertegnede Forslagsstillere sig at fremkomme med nærmere Redegørelse for og yderligere Omændring af det os i Fjor til det ærede Lagting indgivne Andragende i ovennævnte Sag.

Der foreslaas følgende:

Amtet afslutter en Overenskomst med Besidderen af Kongsgaarden Kirkebø om Anlæg af en Forsøgsstation i Landbrug og Oprettelse af en mindre Landbrugsskole og Husholdningsskole, samt Afholdelse af et 8 Dages Sommerkursus for ældre Jordbrugere.

Forsøgsstationens Formaal vil være at klargøre og tilrettelægge Spørgsmaal, som maa anses af almindelig Interesse og Betydning for det færøske Jordbrug.

Som dens vigtigste Opgaver kan anføres:

1. Dyrkningsforsøg.
2. Gødningforsøg.
3. Udvalg og Prøvning af nye Agerbrugsredskaber.
4. Fodringsforsøg.

Forsøgsstationens Anlæg udkræver:

- at der foreløbig aflægges et $\frac{1}{2}$ Td. Land stort Stykke Indmark af passende Bonitet og Beliggenhed;
- at de paa Gaarden værende Kreaturbesætninger stilles til Disposition i Forsøgsøjemed i saa vid Udstrækning, at Anstaltens Plan fuldt ud kan følges, ligesom saavel Indmark som Udmærk ville være af afstaa i særlige Tilfælde, hvor Eksperimenterne ikke kunne foretages paa de afgrænsede Forsøgsfelter; endvidere skal der kunne knyttes Forsøg til Gaardens Agerland;
- at der holdes et Oplagsrum for Saavarer, Kunstgødning og Forsøgsmateriel;
- at Gaardens Maskiner og øvrige Redskaber samt Trædyr tillades afbenyttede for Forsøgsstationens Behov; ligesaa den paa Gaarden faldende Gødning;
- at Stationen forestaas af en vel kvalificeret Forsøgsleder.

Som offentlige Udgifter kunne paa regnes c. 1280 Kr. aarlig, der fordeles saaledes:

Løn til Forsøgslederen	800 Kr.
Løje af fast Forsøgsmark	c. 15
- - - - - ambulant do.	15 —
Gødning, Redskaber, Heste og Lokaler	c. 100 —
Arbejdsmkostninger, Opførelse af Hegn m. v.	c. 200 —
Saavarer, Kunstgødning, Foder	c. 150 —
Endvidere vil der til Indkøb af blivende Forsøgsmateriel og Hegntraad medgaa	c. 300 —

Prøvning af Redskaber tænkes derimod opnaaet uden synderlige kontante Udlæg ved velvillig Assistance fra Fabrikkerne.

Landbrugs- og Husholdnings-skolen vil have til Opgave at give Eleverne en saa vidt muligt grundlæggende Forstaelse af Landbrug og Husgerning.

Undervisningstiden fastsættes til et 5 Maaneders Vinterkursus. Dog skal der ogsaa udenfor denne Tid være Adgang for et begrænset Antal Elever; af disse sidste Elever ere de fortrinsberettigede til at erholde Stipendium, som først have gennemgaaet Vinterkursuset.

For Landbrugslærlinges Vedkommende vil Undervisningen omfatte praktisk og teoretisk Landbrug.

Husholdningseleverne erholde Undervisning i almindelig Husgerning, Kreaturrækt, Mejeri, Huslid og Regnskabsførsel, samt en sammentrængt Oversigt over Husholdningskemiens og Ernæringsfysiologiens vigtigste Grundsætninger.

Undervisningen ved Sommerkursuset vil væsentlig ske ved Foredrag, direkte sigtende til, hvad der i Øjeblikket har mest aktuell Interesse for den færøske Jordbruger, samt ved Demonstrationer i Marken.

Til Skolens Behov stiller Besidderen: Behoelsesrum med Kost, Lys, Vadske og Brænde for indtil 12 Elever, deraf 6 mandlige og 6 kvindelige.

En Foredragssal samt et Undervisningsværelse for Huslid, derhos Brug af Køkken og Mejeri, hvorhos de øvrige Bygninger anvendes fælles med Gaardsdriften.

Hvad der i øvrigt af Undervisnings-hensyn maa stilles til Elevernes Brug, være sig Redskaber, Kreaturer, Jord eller Bygninger, saa overlades dette til nødvendig Afbenyttelse.

Landbrugsundervisningen ledes og forestaas af en Forstander, der tillige kan være Leder af Forsøgsstationen.

Ved Husholdningsskolen fungerer en Forstanderinde og en Lærerinde.

Andre Hjælperlærere, saavel for Karle-skolen som Pigeskolens, skulle, om fornødig gøres, kunne ansættes, dog uden ekstra offentlig Udgift. — Undervisningen kan delvis foregaa fælles.

Ved det afholdte Sommerkursus vil baade Gaardbesidderen og Skolens Forstander medvirke som Lærere.

For at kunne optages som Elev, maa denne være i Besiddelse af almindelig

Afmueskole-Uddannelse og have deltaget i praktisk Arbejde.

Som offentlige Udgifter til Skolen vil der medgaa en Sum af 1700 Kr. aarlig, der anslaaes at fordeles saaledes:

Løn til 3 fast ansatte Lærere...	1500 Kr.
(Deraf beregnes 700 Kr. til Forstanderen, 500 Kr. til Forstanderinden og 300 Kr. til en Lærerinde.)	
Husleje - Godtgørelse.....	50 —
Afholdelse af et 8 Dages Sommerkursus med indtil 10 Deltagere	150 —

Endvidere paaregnes Stipendier (for frit Ophold), til Landbrugseleverne 20 Kr. pr. Maaned, til Husholdningseleverne 15 Kr. pr. Maaned.

Til Anskaffelse af Bøger og andet Undervisningsmateriel anslaaes 400 Kr.

I Tilfælde af, at der ikke indmelder sig mindst 5 Elever til Vinterkursuset, vil der ingen Skole blive afholdt, ligesom der heller ikke afholdes noget Sommerkursus, om der ikke til dette melder sig et lignende Antal Deltagere.

Alle til Forsøgsstationen og Skolen anskaffede vedbliver at være offentlig Ejendom og skulle af Besidderen anvendes og vedligeholdes som saadanne.

Ved Skolens eller Stationens Forflyttelse eller Nedlæggelse afleveres disse i forsvarlig Stand til Amtet.

Gaardbesidderen eller dennes befuldmægtigede paahviler det ved hvert Aars Udløb at fremskaffe en Redegørelse for Skolens Virksomhed saavel som en regnskabsmæssig Status over Forsøgsstationens Drift, samt en detailleret Oversigt over de enkelte Forsøg og mulig indvundne Resultater, hvilket forelægges Lagtinget og af dette foranstalles trykt og offentliggjort.

Til at afholde de med Skolen og Forsøgsstationen forbundne Udgifter stilles der til Færø Amts Disposition det nødvendige Beløb, som af Besidderen eller hans Stedfortræder kan hæves i Forhold til Midlernes approberede Anvendelse.

Til at føre Tilsyn med Skolen og bistaa Besidderen og Lærerpersonalet i at fremme dens Tary vælger Lagtinget 2 Mænd, der sammen med Amtmanden som Formand danne Skolens Tilsynskomite.

Forsøgsstationen tilses af samme Tilsyn.

Opsigelse af Skolen eller Forsøgsstationen skal ske med 1 (eet) Aars

Varsel, saavel fra Lagtingets som Besid-
derens Side.

Kirkebo, den 17de August 1901.

J. Patursson. M. Winther-Jützen.

* * *

I Henhold til det ærede Udvalgs An-
modning fremsættes herved en nærmere
Redegørelse for Arbejdsanordningen og
Planen vedrørende Forsøgsstationen og
Landbrugsskolen.

Plantekulturforsøgene gaar ud
paa at finde de for vort Landbrug hen-
sigtsmæssigste Sorter samt af disse de
foldrigeste Arter.

Der vil blive foretaget sammenlig-
nende Forsøg:

med kunstig og naturlig Igenlæg-
ning af Agre, som have ligget aabne i
1 eller flere Aar;

med forskellige Græsfrøsorter, saa-
vel en Sort alene som flere i Blanding;

med udenlandsk og færøsk Græsfrø;

med forskellige Sorter Havre, Byg,
Kartofler, Roer og mulig andre Ager-
vækster, som kunne komme til at vise
sig regningssvarende hos os;

med vedvarende Græsmark.

Forsøgene foretages dels paa den af-
maalte Forsøgsmark, som er $\frac{1}{2}$ Td. Land
stor, dels tilknyttes de Gaardens Agerland.

Den faste Forsøgsmark inddeles i 2
Dele, 1 for Forsøg med varige Græsvolde
og 1 for andre Forsøg.

Den førstnævnte Del gøres 300 Alen
stor og anvendes til Forsøg med vedva-
rende Enge og forskellige Foryngelses-
maader for disse, saasom Harvning, Ind-
saaning af Græsfrø, Overgødsling m. v.

Den anden Del gøres 4000 Alen stor.
Der indføres paa den en hensigtssvarende
Planteveksling, saa at de forskellige
Vækster kan komme paa den for dem
bedst passende Plads. Her forsøges med
de forskellige Bygsorter, Havresorter,
Kartofler, Roer og Bælgvækster, samt
kunstige Enge, besaaede med forskellige
Slags Frø.

Forsøgene med Kornvækster gaar ud
paa en Sammenligning mellem de enkelte
Sorters Korn- og Halmudbytte samt
Vækstid, Stivstraethed — Evnen til ikke
at gaa i Leje — og bedste Plads i et
Omleeb.

Kartoffelforsøgene vil gaa ud paa,
foruden at finde de foldrigeste Sorter, og-
saa at sammenligne Sorterne med Hen-

syn til Væksttid, Indhold af Tørstof, Mod-
standsevne mod Sygdom og Evne til at
dække Jorden.

Forsøgene med andre Vedvækster vil
væsenlig gaa ud paa at finde de ydedyg-
tigste Sorter, nærmest de, som yde størst
Mænde Knolde pr. Flademaal; desuden
vil Næringstofmængden ogsaa blive tagen
i Betragtning og beregnet efter uden-
landske Analyser, da Stationen foreløbig
ikke kommer til at raade over Apparater
til Tørstofbestemmelse i Roer, da disse
ere indviklede og kræve meget Arbejde,
hvilket ikke er Tilfældet for Kartofflernes
Vedkommende, da man for disse kan lade
sig nøje med en uøjagtig Egenvækst-
bestemmelse, som kræver simple Appa-
rater.

Høvækstforsøgene anlægges for at
finde de for vort Klima og vore forskel-
lige Jordarter mest passende kunstige
Græsfrøsorter.

Gødningforsøgene vil ligeledes finde
Sted paa dette Stykke Forsøgsmark, lige-
som der ogsaa her lejlighedsvis vil blive
Plads for forskellige Jordkulturforsøg, bl.
a. med Hensyn til afvigende Dyrknings-
maader.

Hvad de særlige Arbejder paa den
faste Forsøgsmark angaar, kan følgende
opsættes:

Efter en fuldstændig god og jævn
Gennemarbejdning af Jorden om Foråret,
efter forudgaaende Høst- eller Vaarpløj-
ning, afsættes Forsøgsefterne for hvert
Forsøg, som skal anlægges i Aaret.

Liksempelvis kan der tænkes anlagt 2
Forsøg, et med Byg og et med Kartofler;
fremdeles antages, at der haves 6 Byg-
sorter, som skal forsøges.

Bygfeltet kan da inddeles som paa
vedføjede Skitse Nr. 1 vist. Nummertal-
lene betegne her hver Bygsort, de skra-
verede Mellemrum Grænsebaandene mel-
lem hver Rude paa Feltet.

De skraverede Forkanter ud for hvert
Rudehjørne, der betegne Mærkepælene,
som ere paaskrevne med de anmærkede
Tal og Bogstaver, findes, for at hver Rude
kan faa sin Betegnelse; saaledes hedder
Rude I i anden Række B 3, Rude VI i
tredje Række C 1 o. s. v. Disse Beteg-
nelser ere nødvendige for Berøgningen
efter Indhøstningen.

Haves der saa f. Eks. 9 Kartoffel-
sorter, som skulle prøves, kan man ind-
rette sig som paa Skitse Nr. 2 vist. Her
anvendes en Sort som Maalestok, og den
kommer igen paa hver tredje Rude; her-
ved opnaas, at saa godt som hver For-

man af disse kan vælge Grupper paa 8—10 Køer, saaledes sammensatte, at den gennemsnitlige levende Vægt, Tidspunktet i Mælkeperioden, og Mælkeydelsen i længere Tid er den samme, da vil saadanne Grupper være fuldt ud tjenlige i Forsøgsøjemed, idet enhver Forandring i Fodring af den ene Gruppe under for øvrigt lige Forholde vil frembringe en Variation i Mælkemængde hos samme.

Da der hos os endnu ikke kan faas sammensat saa store Grupper, og man altsaa maa opgive den største opnaaelige Nøjagtighed, maa vi foreløbig indskrænke os til at anvende de saakaldte Periodeforsøg.

De Spørgsmaal, som nærmest ligge til at faa besvarede, ere, om dette eller hint Foder lønner sig at give som Tilskud til en udelukkende Høfodning. Disse Spørgsmaal kunne besvares nogenlunde nøjagtigt med ovennævnte Periodeforsøg; til disse udvælges en Del Dyr, f. Eks. 3, som hvert repræsenterer et Forsøg, og fodres jævnt. Forsøgsdyrene fodres først en Tid med udelukkende Høfoder, dernæst gives Dyrene et Tilskud af det Foder, som skal prøves, og saa følger igen en Tid med Høfodning.

I anden Række af Forsøgene kommer Sammenligning mellem forskellige Foderstoffer; ogsaa disse besvares temmelig fyldestgørende med Periodeforsøg, f. Eks. saaledes:

Dyrene fodres først med et saakaldet Normalfoder, dernæst med dette + et Tilskud af det ene Foderstof, som skal prøves, og saa en Tid med Normalfoder + det andet Foderstof, og til sidst igen med Normalfoder alene; det Foderstof, som saa har givet det største + i Forhold til Gennemsnittet, har vundet.

Ogsaa som Sammenligningsmiddel mellem forskellige Kreaturracer kan disse Forsøg benyttes; men selvfølgelig kræve de en stor Nøjagtighed med Afsondring fra de andre Dyr i Besætningen, daglig Vejning af Foder og daglige Notitser.

Under alt dette maa der tages Hensyn til Mælkenes Fedtindhold, saa at der til Kreaturforsøgene ogsaa maa knyttes en Slags Mælkekontrol, hvor Mælkeprøver kan sendes hen til Undersøgelse.

Til en Begyndelse ville Forsøgene først blive foretagne med saadanne Fodermidler, som for den almindelige førerke Jordbruger ere mest tilgængelige. Af disse vil der da i første Række blive Tale om, dels at søge Erstatning, dels Tilskud til den nuværende Høfodring med Fodermidler som Hvalkød, Hvalkødmel, Fiske-

affald og Ensilage (Surhø), det sidste dels bestaaende af Græs alene, dels i blandet Nedsylning som Græs, Tang og Fiskeaffald.

Da der foreligger et ikke ubetydeligt Materiale af de i de sidste Aar paa Kirkebø foretagne Fodringsforsøg med ovennævnte Fodermidler, haves der allerede en begrundet Mening om dettes Anvendbarhed, særlig med Hensyn til Smagelighed for Kreaturerne og Størrelsen af de Portioner, der kunne anvendes uden Afsmag paa Mælken og uden uheldig Indflydelse paa Smørproduktionen.

Landbrugsskolens ordinære Vinterkursus begynder almindeligvis 1ste November og varer i 5 Maaneder.

De praktiske Øvelser vil for Landbrugsafdelingen væsentlig omfatte:

1. Husdyrenes Fodring og Røgt. Den mest økonomiske Omgang med Foderet, Malkningens rigtige Udførelse, en i de mindste Detailler gennemført Renlighed og Orden vedkommende Kreaturer, Redskaber og Bygninger.

2. De forskellige Gaardarbejder, der lade sig udføre i Vinterens Løb. Køring, Pløjning, Oprydnings- og Afgrøftningsarbejder, Engvandsanlæg, Gødningsbehandling, Reparationer af Redskaber m. v.

3. Arbejdsledelse og Orden.

4. Enhver Elev fører Dagbog vedkommende Gaardsdriften og har desuden efter Tur at føre Fodringslisterne, Mælke-regnskabet og Arbejdsliste.

Den boglige Undervisning behandler fornemmelig:

1. Driftsberegninger.

2. Jordbrugslære og Husdyrlære. De vigtigste her indunder hørende Grundtræk.

Eleverne deltage turvis i de foreslåede praktiske Øvelser i Stald og Mark, hvorimod den boglige Undervisning meddeles fælles.

For Husholdningsafdelingen bliver de praktiske Øvelser:

1. Husholdningsførsel. Navnlig skal der lægges Vægt paa Oplærelse i et godt, sparsommeligt og efter de stedlige Forhold afpasset tarveligt Husstel.

Herunder indbefattes: Madlavning, Slagtning, Fodermidlers Konservering som Røgning og Hønkogning, simple og fine Bagning, Syltning og Grøntsagers Anvendelse.

Endvidere almindelig Rengøring, Vadsk, Strykning og Ruining.

2. Husflidsarbejder, fornemmelig almindelig Vævning, Kunstvævning og Maskinvævning.

3. Kreaturrøgt og Mejeriarbejder.

4. Husholdnings- og Mejeriregnskab.

Den boglige Undervisning foregaar delvis fælles med Landbrugsafdelingen, dog undervises der særskilt i de vigtigste Grundregler for en Husmodors Forstaaelse af sin Gerning.

Husholdningseleverne arbejde saa vidt muligt i 3 Hold, saaledes at hvert Hold 14 Dage ad Gangen deltager i 1) Kreaturrøgt og Mælkebehandling, 2) Husholdningsførsel og 3) Husflidsarbejder.

Kirkebø, den 24de August 1901.

J. Patursson. M. Winther-Lützen.

Til
Udvalget i Sagen om Oprettelse af en
Landbrugsskole.

Den 31te August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter stedefunden Diskussion vedtoges Overgang til 3dje Behandling med 11 St. mod 0.

Den 12te September fremlagdes følgende

Motiveret Forslag til Beslutning.

Da Sagen om Oprettelse af en Landbrugsskole var til anden Behandling, blev det frendraget som en heldig Ordning af

Spørgsmaalet, om Landbrugsskolen og Folkehøjskolen kunde komme i nærmere Forbindelse med hinanden, saa de delvis kunde have Lærere fælles. Denne Ordning vilde imidlertid kræve, at Folkehøjskolen blev flyttet fra dens nuværende Sted i »Fagrald« paa Bordø, da man ikke godt kan tænke sig en Landbrugsskole oprettet der.

Paa Grund heraf er der privat blevet indledet Underhandlinger med de to Forstandere for Folkehøjskolen. De erklære at være i fuld Overensstemmelse med den framsatte Tanke om Kombination af Landbrugs- og Folkehøjskole, og ville gaa ind paa den omtalte Flytning under visse nærmere beskrevne Betingelser.

Der er saaledes Sandsynlighed for en heldig Løsning af Landbrugsskolespørgsmaalet, og ligeledes af det i indeværende Samling behandlede Spørgsmaal om Stats-tilskud til Folkehøjskolen.

Da der imidlertid ikke kan være Tale om i Aar at komme med Forslag til en tilfredsstillende Ordning heraf, skal man tillade sig at foreslaa, at Sagen om Oprettelse af en Landbrugsskole m. m. udtæstes til næste Aar.

Lagtingssalen, den 12te September 1901.

Johan H. Poulsen. Just Jakobsen.

J. Patursson.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 12te September, sattes dette Forslag under Afstemning og vedtoges med 13 St. mod 0.

XIII. Foranstaltninger til Ædruelighedens Fremme.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag ang. Foranstaltninger til Ædruelighedens Fremme.*)

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 3dje August, vedtoges efter Forslag af Provsten at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Provsten, Michelsen, C. Olsen, J. H. Poulsen og J. Poulsen.

Den 5te August fremlagdes og henvises til Udvalget følgende Skrivelse:

Til

Færøernes Lagting!

Undertegnede Udsendinge fra færøske Afholdsforeninger udtale herved vor Tilslutning til den i forrige Lagtingssamling behandlede Adresse fra den færøske Befolkning.

Vi anbefale først og fremmest:

1. Almindeligt Forbud mod Udsalg og Udsenkning af Spirituosa her paa Øerne, eller hvis saadant Forbud ikke kan gennemføres:
2. At det maa blive overladt til Befolkningen i de enkelte Kommuner ved Afstemning at afgøre, hvor vidt eller i hvilket Omfang Udsalg eller Udsenkning maa finde Sted indenfor Kommunens Omraade.

Skulde intet af disse Forslag kunne gennemføres, foreslaa vi:

3. At der fremtidig kun gives Bevilling til Udsalg eller Udsenkning af Spirituosa (Brændevin deri indbefattet) for et Tidsrum af 5 Aar ad Gangen.
4. At alt Udsalg samt Udsenkning af af Spirituosa sker for Amtskommunens Regning og besørges af fast lønnede Folk, som ingen personlig Fordel have af Omsætningens Forøgelse.

Thorshavn, den 28de Juli 1901.

(21 Underskrifter.)

Den 13de September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Forrige Aar indkom der til Lagtinget et af 311 Personer underskrevet Andragende om, at Udsalg og Udsenkning af Spirituosa maatte blive forbudt ved Lov, eller eventuelt at det maatte blive overladt Beboerne i de enkelte Kommuner ved Afstemning at afgøre, hvor vidt eller i hvilket Omfang saadant Udsalg eller Udsenkning maatte finde Sted.

Det den Gang i Anledning af nævnte Andragende nedsatte Udvalg mente ikke at kunne anbefale de af Andragerne foreslaaede Foranstaltninger til Ædruelighedens Fremme, men indskrænkede sig til at afslutte et foreløbigt Udkast til Forslag til Lov om Udsalg og Udsenkning af Vin og undergæret Øl, og foreslog i øvrigt Sagens videre Behandling udsat til indeværende Aars Samling.

Til undertegnede i indeværende Samling i denne Sag nedsatte Udvalg er der endvidere blevet henvist en i Aar til Tinget indkommen Skrivelse, hvori Udsendinge fra færøske Afholdsforeninger udtale deres Tilslutning til Adressen fra i Fjor.

Under Udvalgets Forhandlinger har der vist sig Enighed om, at Udsalg og Udsenkning af Vin og undergæret Øl bør betinges af særlige Bevillinger, at disse Bevillinger ligesom herefter ogsaa de saakaldte Brændevinsbevillinger kun bør gives for Tidsrum af 5 Aar ad Gangen, og at de kommunale Myndigheder (Forstanderskaber og Lagting) ikke alene bør høres, inden de nævnte Bevillinger udfærdiges, men at disse paa Steder, hvor saadanne ikke i Forvejen findes, ikke bør kunne gives, naar nævnte kommunale Myndigheder i Forening udtale sig derimod.

Des værre har Udvalget ikke under Lagtingssamlingen fundet den fornødne Ro og Tid til at fuldende sit Arbejde i denne for vort Samfund saa vigtige Sag. For at faa den fremmet snarest muligt, mener man, at det vilde være heldigst at nedsætte et staaende Udvalg i Sagen, og

*) Se Betænkningen for 1900, Side 64—68.

man har den Glæde at kunne oplyse, at Amtmanden velvilligst har lovet at yde et saadant Udvalg sin Bistand.

I Henshold til det anførte skal Udvalget tillade sig at foreslå Tinget at vedtage:

1. Der nedsættes et staaende Udvalg paa 5 Medlemmer til i Forbindelse med Tingets Formand at tage under Overvejelse, hvilke Ændringer der maatte tiltrænges i de gældende Bestemmelser angaaende Udsalg og Udsækning af spirituose Drikkevarer, og til næste Lagtingsamling at affatte et til Ordning af disse Forhold sigtende Lovudkast.
2. Sagen udsættes til næste Aar.

I Udvalget angaaende Foranstaltninger

til Ædruelighedens Fremme, Thors-
havn den 13de September 1901.

Fr. Petersen, D. P. Michelsen.
Ordfører.

Johan H. Poulsen. C. Olsen.

Joen Poulsen.

Ved Sagens 2den Behandling,
samme Dags Aften (13de Septbr.), ved-
toges Udvalgets Forslag Punkt 1 og 2
med 13 St. mod 0.

Til Medlemmer af det staaende Ud-
valg valgtes i samme Møde: Provsten,
Isaksen, Michelsen, J. H. Poulsen
og J. Poulsen.

XIV. Sagen ang. Forandringer i Lagtingsloven m. v.

Ved Lagtingets Aabning frem-
lagdes den fra forrige Samling udsatte
Sag angaaende Ændringer i Tiden for
Afholdelse af Valg til lagtinget og de
kommunale Styrelser.^{*)}

Den 30te Juli fremlagdes endvidere
følgende Andragende:

Til Lagtinget!

Ifølge Forholdenes naturlige Udvikling
have Landdistrikterne i Sydstrømme andre
Interesser at varetage ved Lagtingsvalg,
end hvad Byen Thorshavn kræver af sin
Repræsentation paa Tinget. Dette For-
hold har ogsaa i en længere Aarrække
været erkendt baade af Landbefolkningen
og Beboerne af Thorshavn. Udenbys-

Vælgerne have nemlig Valg efter Valg for-
søgt at faa indvalgt til Lagtinget, om end kun
een Repræsentant for Sognene; men dette
har vist sig at være umuligt. Thorshavnerne
have ogsaa opstillet sine Kandidater, og
disse ere til Stadighed blevne valgte.

Nolsø Sogn og Udenbysognene i Syd-
strømme have som Følge heraf været uden no-
gen særlig Repræsentation i Lagtinget i de
sidst forløbne 12 Aar. Ved den nuværende
Ordning med lovbefalot Fællesvalg i Syd-
strømme er der heller ikke Udsigt til andet
end at vi i Fremtiden ville være fuldstæn-
dig afskaarne fra Varetagelse af vore lo-
kale Interesser med vore egne Lagtings-
mænd, idet jo Vælgerantallet vokser for-
holdsvist hurtigere i Byen end paa Landet.

Denne Udelukkelse fra, ved særlige
Repræsentanter at deltage i Lagtingets
Forhandlinger, kan ikke andet end være

^{*)} Se Beretningen for 1900, Side 72—74.

til en stor Hindring for vor Landsdels almindelige Velfærd, og da vi forvente, at Lagtinget tilfulde vil indse den nuværende for os, saa skadelige Ordning ved Lagtingsvalget i Sydstrømø, tillade vi undertegnede Udenbysvælgere os herved ærbødigt at andrage om, at de forenede Sogne i Sydstrømø og Nolsø Sogn udskilles fra Thorshavn for at udgøre et særligt Valgdistrikt, med Ret til for nævnte Sognes Vedkommende at vælge 2 Repræsentanter til Lagtinget.

De forenede Sogne i Sydstrømø og Nolsø Sogn i Juli 1901.

(82 Underskrifter.)

* *

Da Forstanderskabet tilfulde erkender Nødvendigheden af en Forandring i Sydstrømø Præsegælds Valgdistrikt med Hensyn til Lagtingsvalg, skal man herved paa det bedste anbefale til Tingets velvillige Bistand det fra de forenede Sogne i Sydstrømø og Nolsø til Lagtinget stilede Andragende.

Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune, Nolsø den 15de Juli 1901,

P. F. V.

P. J. Thomsen.

Ved disse Sagers foreløbige Behandling, den 2den August, vedtoges, for førstnævnte Sags Vedkommende, efter Forslag af Provsten, at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer; dernæst vedtoges, efter Forslag af Patursson, at henvise sidstnævnte Sag til det samme Udvalg.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Michelsen, Müller, Patursson, Provsten og Weihe.

Den 2den August fremlagdes fredeles følgende Andragende:

Da der i Aar alt foreligger to Andragender om Forandring i Loven om Færøernes Lagting, tillader jeg mig at henstille til det ærede Ting, at der samtidig med Behandlingen af disse Sager

tages under Overvejelse, hvilke andre Ændringer der kunde være Anledning til at søge gennemførte med Hensyn til Lagtingsloven.

Som Eksempel paa saadanne andre Punkter, som kunde trænge til Revision, skal nævnes Bestemmelserne om Valgret og Valgbarhed, Tingmændenes Antal og Valgkredsinddelingen i Almindelighed, Diæter m. v.

Lagtingssalen, den 1ste August 1901.

Ærbødigt

Hans P. Weihe.

Til

Færøernes Lagting.

Ved en foreløbig Behandling, den 3dje August, vedtoges, efter Forslag af Formanden, at henvise dette Andragende til ovenstaaende Udvalg.

Den 13de September fremlagdes en saalydende fælles Udvalgsbetænkning i disse Sager:

Undertegnede Udvalg er nedsat i Anledning af, at Færøernes Skipperforening har andraget om at faa forandret Valgtiden for Lagtingsvalgene og de kommunale Valg i Thorshavn. Senere er henvist til samme Udvalg et Andragende fra flere Vælgere i Sydstrømø Landdistrikt om at faa Nolsø og de forenede Sogne i Sydstrømø udskilte fra Thorshavn som et særligt Valgdistrikt med 2de Repræsentanter til Lagtinget samt et Andragende fra Lagtingsmand H. P. Weihe om at faa Lagtingsloven rovideret i dens Helhed.

Udvalget, der indgaaende har drøftet de nævnte Andragender og de i dem berørte Spørgsmål, er kommet til det Resultat, at den nuværende Lagtingslov paa mange Punkter trænger til at blive forandret. Navnlig skal man fremhæve, at der i høj Grad tiltrænges Bestemmelser angaaende Valgtiden og nye Regler for Valgret, ligesom der i Udvalget ogsaa har været Enighed om, at Lagtingsmændenes Diæter burde forhøjes. Endvidere har der i Udvalget været en Del Stemning for en mindre Forøgelse af Lagtingsmændenes Antal og en Forandring af Valgdistrikterne.

Da Udvalgets Medlemmer til Dels have været stærkt optagne af Arbejde paa andre Lagtingssager og det har været

Udvalget bekendt, at Tinget i den nærmeste Tid vil faa det i Valgbestemmelserne saa indgribende Spørgsmaal om hemmelig Afstemning at beskæftige sig med, anser man det for rettest ikke i Aar at fremkomme med formulerede Forslag til de ellers paatænkte Ændringer i Lagtingsloven, men skal tillade sig at foreslaa:

Sagen udsættes til næste Aar.

I Udvalget angaaende Forandringer i

Lagtingsloven, Thorshavn den 11te September 1901.

Hans P. Weihe, Ordfører,	Fr. Petersen.
D. P. Michelsen.	J. Patursson.
E. Müller.	

Ved 2den Behandling, den 14de Septbr., sattes Udvalgets Forslag under Afstemning og vedtoges med 16 St. mod 0.

XV. Sagen ang. en Revision af Lægetaksten.

Den 7de August fremlagdes følgende Andragende:

Da Lægesagen endnu ikke er bragt til endelig Afslutning, men endog efter Forlydende er Genstand for Behandling i Indeværende Lagtingssamling, tillade vi undertegnede os ærbødigst at paavise et Punkt i denne Sag, der hidtil er overset, nemlig Revision af Lægetaksten, og andrage vi om, forudsat at man ikke kan gaa med til en Nedsættelse, at der maa finde en Udjævning Sted, saaledes at fjernere boende Dele af Befolkningen i Distrikterne faa billigere Lægehjælp end hidtil.

Uden at gaa i Enkeltheder, skulle vi kun bemærke, at Forskellen i Udgifterne for Patienter her og dem, der bo i Lægens Hjemsted, stiller sig omtrent saaledes:

Medens f. Eks. Patienter i Thorshavn eller dens Nærhed kun har at betale højst 2 Kroner for et Sygebesøg, maa man her fra Sand anslaa Udgifterne for et Sygebesøg af Lægen, iberegnet det nødvendige Mandskab til Afhentning samt Tilbageføring af Lægen, til c. 60 Kroner, idet

man mindst maa regne med 20 Mand til at føre Lægen fra og tilbage til Thorshavn.

Vi formene, at disse Krav ere saa meget mere begrundede, som Landet i sin Helhed jo skal bære Udgifterne ved Opførelsen af den eventuelle Lægebolig.

Af det saaledes antydede, tillade vi os indstændigt at opfordre det ærede Lagting om at ordne disse Forhold saaledes, at de mere end hidtil komme i Samklang med, hvad ret og billigt er.

Sand, den 3dje August 1901.

Daniel Olsen.	Johannes Mikkelsen.
A. C. Joensen.	Hans Olsen (Rein).
Peter Olsen.	R. Olsen.

Til
Færøernes Lagting.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 9de August, foreslog Schrøtter at henvise den til Udvalget for for-

skelligartede Sager, medens Nielsen foreslog at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer; sidstnævnte Forslag vedtoges med 10 St. mod 0.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde: Andreassen, Mortensen, Nielsen, O. Olsen og Schrøter.

Den 12te September fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning og Lovforslag:

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg blev afgivet et Andragende fra nogle Beboere af Bygden Sand gaaende ud paa at faa Lægetaksten forandret derhen, at det blev billigere at søge Lægen end nu for den Del af Befolkningen, der bor længere borte fra hans Bopæl, og dyrere for dem, der bo i hans Nærhed.

Ved Sagens foreløbige Behandling i Tinget blev Udvalget opfordret fra flere Sider til at tage Spørgsmaalet om den Betaling, som Lægerne skulle have for deres Forretninger i privat Praksis, op til Behandling, og navnlig saa slaaet fast, hvilke Betalingssatser, som Lægerne ikke maatte overskride, naar de affordrede deres Patienter Honorar.

Saaledes foranlediget skal Udvalget tillade sig at bemærke:

Det har vakt en ikke ringe Misforståelse blandt den herværende Befolkning, at Lægerne fortolke Lov om den Betaling, der tilkommer Læger paa Færøerne for deres Forretninger af 8de Januar 1872 § 1 derhen, at de i privat Praksis ofte udstede højere Regninger end de Betalingssatser, der ere foreskrevne i bemeldte Lovs øvrige Paragraffer. Bemeldte Lovs § 1 maa formentlig anses for at forudsætte, at der forinden Regningens Udstedelse foreligger en mellem Lægen og vedkommende Patient indgaaet Overenskomst om højere Betaling end den takstmæssige. Ifter de Bestemmelser, der vare gældende inden den nævnte Lov emanerede, nemlig Reskript af 14de Januar 1820 og kgl. Resolution af 12te Oktober 1832, kundgjort ved Kanc. Skr. af 20de Novbr. s. A., var der en bestemt Takst, der ikke maatte overskrides, og der foreligger intet, hverken af de Udtalelser, der ere faldne i Rigsdagen ved Sagens Behandling der, eller af Lagtingets Indstilling eller Udvalgets Betænkning i Sagen, at det skulde være Hensigten at give denne Lovbestemmelse en saa vidt gaaende Rækkeevne. Tværtimod fremgaar det af de Bemærkninger, der af Ministeriet

ere knyttede til Lovforslaget ved dets Forelæggelse for Rigsdagen, at det kun er Hensigten dels at forhøje de i de før nævnte Bestemmelser fastsatte Betalingssatser med 50 Pct, dels at træffe Bestemmelser for de Tilfælde, hvor saadanne den Gang savnedes; jfr. Rigsdagstidenden 1871—72, Tillæg A. Side 2219 og flg.

Denne Lægernes Fremgangsmaade er af mange blevet betragtet som en uberettiget Tilvenden af egen Fordol, hvorved de ere komne til at staa i et skævt Lys hos Befolkningen. Sagen har ofte tidligere været paa Bane saavel i Lagtinget som i Pressen og ogsaa en Gang i Rigsdagen, nemlig i Folketinget i Rigsdagssamlingen 1884—85; jfr. Folketingets Forhandlinger for det nævnte Aar Sp. 205; men uden at føre til noget Resultat. Man kan godt betegne Embedslægen paa dette Omraade som en ukontrolleret Ligningskommissær, der efter sit Skøn paaligner Folk hvor meget de have Raad til at betale for Lægehjælp, og dette Skøn kan imod deres bedste Vilje ofte være fejlagtigt. Om Patienten maatte finde, at Regningen er for høj, maa han dog nærmest betragtes som afskaaret fra at lade Sagen komme til Rettergang, da han jo saa let atter kan komme til at trænge til Lægen og paa Grund dels af, at ingen anden Læge bor i hans Nærhed, som han kan lade hente, dels af de vanskelige Samfærdselsmidler i Reglen er afskaaret fra at søge til nogen anden Læge end den nærmest boende, nemlig Distriktslægen.

Detskal erkendes, at Lægerne, naar Patienterne have bedet dem om at nedsætte Regningens Beløb, fordi de ikke have Raad til at betale den, have nedsat den, sommetider under den takstmæssige Betaling; men de fleste krympe sig ved at fremkomme med en saadan Anmodning, selv om de mone ikke at have Raad til at betale Regningens fulde Beløb. Det er ligeledes Udvalget bekendt, at i ethvert Fald nogle af Lægerne enkelte Gange til meget fattige uopfordret have udstedt lavere Regninger end den takstmæssige.

Udvalget har derfor anset det for rettest, at Lagtinget søger at udvirke, at der bliver foretaget en Lovforandring, hvorved det bliver slaaet fast, hvor meget Embedslægerne ogsaa ved privat Praksis kunne forlange for deres Forretninger, og at disse Betalingssatser ikke maatte overstiges, medmindre Patienterne uopfordret betalte dem mere. De, der saa ikke have Raad til at yde denne Betaling, kunne henvende sig til Kommunalforstanderskabet, hvad

de nu saa meget, lettere kunne gøre, da saadan Lægehjælp ikke længer bliver betragtet som Fattigunderstøttelse.

Dels for at Lægerne kunne faa en passende Betaling for deres Forretninger, dels for at forhindre, at det skal blive vanskeligt ved indtrædende Vakance at faa Embederne besatte, anser Udvalget det rettest, at Vederlaget saavel for en Konsultation i Lægens Hjem som for et Sygebesøg paa det Sted, hvor Lægen bor, bliver forhøjet fra 30 Øre til 1 Krone.

Udvalget har dernæst ment, at det vilde være rettest at imødekomme de før nævnte Andragere derhen, at Betalingen udenfor det Sted, hvor Lægen bor, forhøjes for de nærmest boende fra 94 Øre til 1 Krone, naar Afstanden er $\frac{1}{4}$ Mil men under $\frac{1}{2}$ Mil, og til 1 Kr. 50 Øre, naar den er $\frac{1}{2}$ Mil men under 1 Mil, samt, naar

Afstanden er 1 Mil, fra 1 Kr. 37 Øre til 2 Kr., men at man til Gengæld nedsætter Betalingen for den Vej længde. Lægen tilbagelægger udover 1 Mil fra 94 Øre til 50 Øre for hver halve Mil.

Udvalget har dernæst forment det rigtigt, at Lægens Diæter eller særskilte Rejsegodtgørelse for Rejser under 1 Mil fastsættes til 1 Krone, naar Vej længden er $\frac{1}{4}$ Mil men under $\frac{1}{2}$ Mil, og 1 Kr. 50 Øre, naar den er $\frac{1}{2}$ Mil men under 1 Mil.

Paa Grundlag af det anførte har Udvalget udarbejdet hoslagte Lovforslag, hvori tillige er optaget de Bestemmelser, der indeholdes i Loven af 8de Januar 1872 og forblive uforandrede. Ved Forslaget er tilsigtet, at Embedslægerne Betaling i i privat Praksis, afset fra hvad der vil tilkomme dem for Operationer, i Reglen skal blive:

For en Konsultation paa Lægens Hjemsted	1 Kr.	1 —
- et Sygebesøg paa det Sted hvor Lægen bor	1 —	—
- et Sygebesøg, Vej længde $\frac{3}{8}$ Mil	1 Kr. 30 Ø.	—
Særlig Rejsegodtgørelse	1 —	—
—	—	2 —
- et Sygebesøg, Vej længde $\frac{3}{4}$ Mil	1 Kr. 50 Ø.	—
Særlig Rejsegodtgørelse	1 — 50 —	—
—	—	3 —
- et Sygebesøg, Vej længde 1 Mil	2 Kr. 30 Ø.	—
Særlig Rejsegodtgørelse	3 — 30 —	—
—	—	5 —
- et Sygebesøg, Vej længde 2 Mil	3 Kr. 30 Ø.	—
Særlig Rejsegodtgørelse	3 — 30 —	—
—	—	6 —
- et Sygebesøg, Vej længde 3 Mil	4 Kr. 30 Ø.	—
Særlig Rejsegodtgørelse for 1 Dag	3 — 30 —	—
—	—	7 —
og naar Lægen anvender 2 Dage	—	10 —
- et Sygebesøg, Vej længde 4 Mil	5 Kr. 30 Ø.	—
Særlig Rejsegodtgørelse i 2 Dage	6 — 30 —	—
—	—	11 —

hvilket Udvalget anser for i Reglen at være en passende Betaling, i hvilken Henseende man saavel med Hensyn til, at navnlig paa længere Rejser ville en 6 à 10 andre Personer henvende sig til Lægen paa Grund af, at de nu have ham paa Stedet, og fra disse vil han yderligere erholde en 6 à 10 Kr., som ogsaa, at Embedslægerne have en klækkelig fast Løn, ved hvis Fastsættelse vedkommende Ministre i Rigsdagen netop have paaberaabt sig, at Lægerne fortjente saa lidt ved deres Praksis paa Grund af, at Befolkningen var ubemidlet. Overfor bemidlede Personer eller overfor Personer, der have en saa stor Indtægt, at Lægerne anse denne Betaling for at være for lav, ville

de formentlig opnaa en højere Betaling ved at overlade til Vedkommende selv at bestemme Honoraret.

Hvad eventuelt praktiserende Læger angaar, da anser Udvalget Forholdet overfor dem at være rent privat, og de anførte Betalingssatser ville altsaa, afset fra, hvad Konkurrence kan bevirke, ikke komme til Anvendelse, medmindre der opstaar Uenighed mellem Lægen og vedkommende Patient. For Tiden have vi kun een saadan Læge, der for en Maanedes Tid siden er kommen hertil, og som oftest har der ingen været her, hvilket vi ogsaa kunne vente fremdeles vil blive Tilfældet.

Udvalget tillader sig derfor at foreslaa det fornævnte Lovforslag til Lagtingets

Vedtagelse, idet man forbeholder sig at fremskomme med Forslag om, hvilke Skridt Tinget derefter bør foretage for at faa Sagen fremmet.

I det Udvalg, der er nedsat i Anled-

ning af Lægetaksten, Thorshavn den 12te September 1901.

J. H. Schrøter, J. Z. Nielsen,
Ordfører,
O. Olsen. Jens Androasen.

Forslag til Lov

om den Betaling, der tilkommer Læger paa Færøerne for deres Forretninger.

§ 1.

For Forretninger vedkommende Sygeplejen tilkommer der Læger paa Færøerne:

- 1) For et Sygebesøg paa det Sted, hvor Lægen bor:
I offentlig Praksis..... 2 Kr. 50 Ø.
I privat Praksis..... 1 — —
Tilses der i samme Husstand flere end een Syg. erlægges for hver af de følgende kun det halve.
- 2) For et Sygebesøg udenfor det Sted, hvor Lægen bor:
Naar Afstanden er $\frac{1}{4}$ Mil men under $\frac{1}{2}$ Mil..... 1 — —
Naar Afstanden er $\frac{1}{2}$ Mil men under 1 Mil..... 1 — 50 —
Er Afstanden 1 Mil eller derover, betales for den første Mil..... 2 — —
samt for hver paafølgende halve Mil eller Dele deraf..... 2 — 50 —
Tilses flere end een Syg hørende til samme Husstand, beregnes der ikke særlig Betaling for nogen af de følgende.
- 3) For en Konsultation i Lægens Hjem med Recept, Forbinding, Tandudtrækning eller deslige:
I offentlig Praksis..... 2 — 50 —
I privat Praksis..... 1 — —
- 4) For en større Operation, saasom Brokoperation eller en større Amputation eller deslige..... 8 — —
- 5) For en Fødselsforretning, Ledsetning eller anden mindre Operation..... 4 — —

Dog tilkommer der ikke de i det Offentliges Tjeneste staaende Læger Betaling efter denne Paragraf for Tilsyn med Arrestanter eller med Syge, til hvilke de kaldes af Fattigbestyrelsen.

For Forbinding, Tandudtrækning, Udfærdigelse af Recept eller deslige under de i Post 1 og 2 omhandlede Sygebesøg erlægges intet særligt Gebyr.

§ 2.

For Forretninger vedkommende Sundheds- og Retsplejen tilkommer der Lægen, hvad enten de begæres af det Offentlige eller en privat Person:

- 1) For en Synsforretning ved Lig..... 2 Kr. 50 Ø.
- 2) For en Obduktionsforretning..... 16 — —
der i Tilfælde af, at flere Læger deltage i Forretningen, deles lige imellem dem.
- 3) For en kemisk eller mikroskopisk Undersøgelse i Forgiftningstilfælde med Beretning..... 4 — —
Dog bortfalder særlig Betaling for en slig Undersøgelse, hvor Obduktion tillige finder Sted.
- 4) For en Undersøgelse af en Persons Sundhedstilstand, Sygdoms Natur, Sindssvagthed, Avledygtighed, et Barns Fuldbaarethed eller deslige
Naar flere skulle undersøges paa samme Sted og i samme Anledning, erlægges dog for hver Person kun..... 2 — —

- 5) For Undersøgelse af havarerede Varer, Medikamenter, Næringsmidler, private eller offentlige Bygninger eller andre deslige Genstande, som ere Genstand for Sundhedspoliets særlige Opmærksomhed 3 Kr. + Ø.
Medtager Forretningen over 4. men under 6 Timer (ikke medregnet Rejsen til og fra Stedet, hvor Forretningen skal foretages) betales ... 4 — + —
Varer den længere end 6 Timer, betales som for 2 Forretninger.
For den anførte Betaling leveres Forretningen tillige beskrevet.
Attester over samtlige disse Forretningers Udfald betales ikke særskilt.
- 6) For hver Persons Vaccination, naar Attest om Udfaldet udstedes, + — 50 —
Den samme Betaling bliver at erlægge for hver Persons Revaccination, uanset om der udstedes Attest eller ej.
- 7) For Udskrift af Vaccinationsprotokollen i Tilfælde af, at den oprindelige Vaccinationsattest er bortkommen, betales + — 50 —

§ 3.

Ved alle de i det foregaaende omhandlede Forretninger, hvormed Rejser ere forbundne, nyde Lægerne, foruden fri og saavidt mulig direkte Befordring samt foruden foranført Betaling endvidere en særlig Rejsegodtgørelse for hver Dag af 3 Kr. + Ø.

For Rejser til Syge, der tilses ifølge vedkommende Fattigbestyrelsens Rekvisition, betales i Rejsegodtgørelse for hver Dag dog kun 1 — 50 —

For Rejser under 1 Mil betales en Trediedel Rejsegodtgørelse, naar Afstandene er $\frac{1}{4}$ Mil men under $\frac{1}{2}$ Mil og halv Rejsegodtgørelse, naar Afstandene er $\frac{1}{2}$ Mil men under 1 Mil.

For Rejser i Anledning af den offentlige Vaccination eller Revaccination erlægges ingen Rejsegodtgørelse.

§ 4.

Embedslægerne ere ikke berettigede til at kræve højere Honorar eller Betaling for deres Forretninger end foran nævnt; men det skal være dem uforment i privat Praksis at modtage yderligere Honorar fra dem af deres Patienter, som dertil maatte have Evne eller Vilje, naar disse uopfordret tilbyde dem saadant.

Samme Dags Aften (12te Septbr.) kom Sagen til 2den Behandling. Lovforslaget behandledes §vis. Overgang til 3dje Behandling vedtoges med 16 St. mod 0.

Til Sagens 3dje Behandling fremkom følgende Ændringsforslag:

A. Fra Schrøter, O. Olsen, Nielsen og Andreasen:

Til § 1.

Mellem Ordet »bør« og Tegnet »« i anden Linie indskydes: »eller, naar han kaldes, opholder sig«.

Ordet »Gebyr« i sidste Linie ændres til »Honorar«.

Ny § 5.

Denne Lov træder i Kraft til hvilket Tidspunkt Lov om den Betaling, der tilkommer Læger paa Færøerne for

deres Forretninger af 8de Januar 1872, ophæves.

B. Fra Schrøter:

Til § 1.

Ordene »intet særligt Gebyr« ændres til: »ingen særlig Betaling«.

Til § 4.

Ordene »Honorar eller« i første Linie udgaa.

C. Fra Isaksen:

Til § 1.

»1 Kr.« i fjerde Linie forandres til »75 Øre«.

D. Fra Schrøter:

Til § 4.

Ordene »dertil naar disse« udgaa.

Den 14de September foretoges Sagens 3dje Behandling. Lovforslaget behandlede og afstemtes i følgende Afsnit:

§ 1. Ændringsforslag A. til §ens 1ste Punktum vedtoges med 16 St. mod 0. Ændringsforslag C. vedtoges med 11 St. mod 0 og B. med 14 St. mod 1, hvorved sidste Del af A. til denne § bortfaldt. Endelig vedtoges § 1 saaledes ændret med 11 St. mod 0.

§ 2 betragtedes som vedtagen uden Afstemning.

§ 3 ligeledes

§ 4. Schrøters Ændringsforslag D. vedtoges med 15 St. mod 0. B. til denne § vedtoges med 15 St. mod 0. Endelig vedtoges § 4 saaledes ændret med 16 St. mod 0.

Ny § 5. Ændringsforslag A. vedtoges med 14 St. mod 0.

Efter at de enkelte §er vare vedtagne, fremkom fra Udvalget følgende

Forslag til Beslutning.

Amtmanden anmodes om at indhente Erklæring fra Fysikus og gennem denne fra samtlige Distriktslæger her paa Øerne over det af Lagtinget paragrafvis vedtagne Forslag til Lov om den Betaling, der tilkommer Læger paa Færøerne for deres Forretninger, samt forelægge dem for Lagtinget ved dets Sammentræden næste Aar.

Sagens videre Behandling udsættes til næste Aar.

Dette Forslag vedtoges med 15 St. mod 0.

XVI. Forslag til Lov om Værn i Indmarken.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag ang. Forslag til Lov om Værn i Indmarken.*)

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 3dje August, vedtoges efter Forslag af Schrøter at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer.

I Tingets næste Møde var Valg af Medlemmer til Udvalget sat paa Dagsordenen; men Sagen udgik igen af Hensyn til, at det Medlem, der først havde bragt Spørgsmaalet ind i Tinget, Isaksen, endnu ikke var mødt og havde faaet sit Valgbrev godkendt.

*) Se Beretningen for 1900, Side 56—61.

Den 23de August var Valget atter sat paa Dagsordenen. Der afgaves ved to gentagne Afstemninger 15 Stemmesedler, hvoraf 5 vare blanke og 1 ugyldig, hvorfor Intet Valg ansaas foretaget.

Den 24de August stod Valget atter paa Dagsordenen. Isaksen foreslog nu at udsætte Sagen til næste Aar, medens Weihe foreslog at udsætte den indtil videre. Weihe's Forslag sattes først under Afstemning, men forkastedes med 7 Stemmer mod 6. Isaksens Forslag vedtoges med 11 Stemmer af 15 tilstedeværende Medlemmer.

Sagen udgik saaledes af Dagsordenen.

XVII. Forhandling ang. de af Amtmanden ene afgjorte Sager.

Fra Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager fremkom følgende den 11te September fremlagte

Udvalgsbetænkning:

Undertegnede Udvalg, der af Lagtinget er nedsat for at gennemgaa de af Amtmanden paa Tingets Vegne ene afgjorte Sager, har ved at gennemse Lagtingets Journal, Kopibog og Regnskabsjournal, særlig for Tidsrummet fra Begyndelsen af forrige Aars Lagtingssamling og til Begyndelsen af indeværende Samling, ment at burde henlede Opmærksomheden paa følgende Punkter; især er der en større Udgiftspost, som formentlig trænger til nærmere Drøftelse af Tinget.

A. Vedrørende Kirkekasserne:

1. Til Kunø Kirke er der anvist en Regning til Udbetaling paa 41 Kr. for en Presenning.
2. Til den forholdsvis nye Stenkirke i Skaalevig er der atter i Aar medgaaet c. 100 Kr. For et Par Aar siden er et lignende Beløb medgaaet til denne Kirke.

B. Vedrørende Amtsrepartitionsfonden:

1. Til en Jordemodererelev er anvist til Rejsseudgifter fra Kollefjord til Thorshavn 13 Kr. 5 Øre og en Regning for Tvisttøj 25 Kr., hvilket bemærkes, da man ikke

tidligere har fundet Anvisninger paa Tøj i den Anledning.

2. I Anledning af det offentlige Sundhedsvæsen er anvist Regninger til et samlet Beløb af 6472 Kr. 21 Øre, hvoraf 3845 Kr. 56 Øre ere udbetalte forskudsvis.

Heraf er der alene til Distriktslægen i Vestmanhavn for Skyds og andre Udgifter vedrørende Epidemien paa Vaagø medgaaet over 2000 Kr., hvilket Udvalget formener er en uforholdsmæssig stor Udgift.

Disse Udgifter have formodentlig været nødvendige. Det forventes dog, at en større Andel heraf snarest mulig bliver refunderet Fonden i Henhold til Epidemiloven.

I Udvalget for de af Amtmanden ene afgjorte Sager, Lagtingssalen i Thorshavn den 11te Septbr. 1901.

Poul Niclasen, Just Jakobsen.
Ordfører.

J. M. Matras.

Den 14de September behandledes denne Betænkning punktvis.

XVIII. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.

Til Medlemmer af de staaende Udvalg i Henhold til Forretningsordenens § 8 og Tillægget varc valgte:

for de Amtsrepartitionsfonden vedkommende Sager:

O. Jacobsen, Müller og O. Olsen;

for de Amtsfattiggkassen og Landkommunerne i Almindelighed vedkommende Sager*);

Mortensen, Müller, Nielsen, C. Olsen, og J. Poulsen;

for de Kirkekasserne vedkommende Sager:

Provsten, J. H. Poulsen og Weihe;

for de den økonomiske Fond, Grindegarnet i Vestmanhavn samt Renterne af det Hansenske Legat vedkommende Sager:

Provsten, Michelsen og Weihe;

for de Skydskassen vedkommende Sager:

J. Jakobsen, J. Poulsen og M. Poulsen;

*) Dette Valg foretoges, begrundet paa at et Medlem ikke var mødt og havde faaet sit Valgbrev godkendt, først den 14de August.

for de øvrige under Lagtingets Decision hørende offentlige Kasser samt for de forskelligartede Andragender, som henvises til Udvalget. (Udvalget for forskelligartede Sager):

Andreasen, Nielsen og Patursson;

for de af Amtmanden ene afgjorte Sager:

J. Jakobsen, Matras og Niclasen.

1. Vedkommende Amtsrepartitionsfonden.

a) Med Hensyn til Paaligningen til Amtsrepartitionsfonden for Aaret fra Olaidag 1901 til Olaidag 1902 vedtoges, efter Forslag af Udvalget:

at Størrelsen af den samlede Udskrivning fastsættes til 9582 Kr. 16 Øre,

at $\frac{2}{3}$ deraf liges paa det matrikulerede Jordegods, 4258 $\frac{1}{2}$ /₁₀₀ Skattemarker, med 1 Kr. 50 Øre pr. Skattemark eller i alt 6388 Kr. 11 Øre,

at $\frac{1}{8}$ lignedes paa Kommunerne i Amtet
med et samlet Beløb af 3194 Kr.
5 Øre og
at den Fjerdedel af sidstnævnte Beløb,

som i Henhold til Lov af 6te Fe-
bruar 1880 skal fordeles efter Lag-
tingets Skøn, fastsættes som paa
nedenstaaende Repartition anført. *)

*) Med Hensyn til det til Fordeling paa Kommunerne bestemte Beløb, 3194 Kr. 5 Øre, er af Amtet i Henhold
til Lagtingets Vedtagelse foretaget følgende

Repartition:

Kommunernes Navne.	Efter Marketal. ($\frac{1}{2}$)			Efter Folkemængde. ($\frac{1}{4}$)			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse ($\frac{1}{4}$)		Til- sammen for Sognet.		For Kommunen i det hele.	
	Skattemark.	Kr.	Ø.	Folketal.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
I. Norderøernes Præstegælds Kommune.												
Vaag Sogn	166,38	62	46	534	32	91	50	..	145	37		
Husum —	64,93	24	34	134	8	25	8	..	40	59		
Mygledal —	69,03	25	89	118	7	27	8	..	41	16		
Kunø —	94,14	35	30	176	10	84	10	..	56	14		
Viderø —	150,37	56	39	297	18	30	15	..	89	69		
Svinø —	54,51	20	44	124	7	64	7	..	35	8		
Fuglø —	67,24	25	21	145	8	94	7	..	41	15		
											449	18
II. De forenede Sogne i Østerø Præstegæld.												
Fugleffjord Sogn	152,03	57	2	497	30	63	9	..	96	65		
Andefjord —	129,68	48	63	330	20	34	13	..	81	97		
Funding —	125,26	46	98	305	18	79	7	..	72	77		
											251	39
III. Næs og Gøte Sognes Kommune.												
Næs Sogn	200,17	75	6	554	34	15	15	..	124	21		
Gøte —	128,75	48	29	329	20	28	8	..	76	57		
											200	78
IV. Sjøv Sogns Kommune.												
	180,62	67	74	492	30	33	11	51	..	..	109	58
V. Ejdes Sogns Kommune.												
	154,44	57	92	501	30	88	8	..	..	..	96	80
VI. De forenede Sogne i Nordstrøms Præstegæld.												
Kvivig Sogn	125,78	47	25	374	23	6	14	..	84	31		
Kolleffjord —	120,54	45	21	284	17	50	9	..	71	71		
Kvalvig —	128,66	48	25	238	14	67	9	..	71	92		
Haldersvig —	79,70	39	88	305	18	79	9	..	57	67		
Saksen —	49,60	18	60	56	3	45	7	..	29	5		
											314	66
VII. Vestmanhavn Sogns Kommune.												
	121,92	45	49	346	21	33	18	..	..	..	84	82
Overføres	2363,55	886	35	6139	378	35	242	51			1507	21

b. Efter et fra flere Jordbrugere i Strømø indkommet Andragende (se Lagtingsberetningen for 1900, Side 82) vedtoges af Amtsrepartitionsfonden at be-

vilge til Andreas Niclasen af Thors-
havn et Beløb af 100 Kr. som Op-
muntring til fortsat Arbejde for Ind-
førelsen af ny og bedre Driftsmaader

Kommunernes Navne.	Efter Marketal. (1/2)			Efter Folkemængde. (1/4)			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse (1/4)		Til- summen for Sognet.		For Kommunen i det hele.	
	Skattemark.	Kr.	Ø.	Folketal.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Overført . .	2363.35	886	35	6139	378	35	242	51			1507	21
VDI. De forenede Sogne i Sydstrømø Præstegæld.												
Kirkebø Sogn	163.49	61	31	220	13	56	13	"	87	87		
Kalbæk —	94.58	35	46	100	6	16	9	"	50	62		
Thorshø udenbys —	99.68	37	38	173	10	66	7	"	55	4		
											193	53
IX. Nolsø Sogns Kommune. . .	67.56	25	33	209	12	89	12	"	...	...	50	22
X. Vaagø Præste- gælds Kommune.												
Midvaag Sogn . . .	123.95	46	48	374	23	6	14	"	83	54		
Sandevaag — . . .	111.38	41	77	295	18	18	14	"	73	95		
Sørvaag — . . .	80.63	30	24	366	22	56	13	"	65	80		
Bø — . . .	64.22	24	9	119	7	34	6	"	37	43		
Myggenæs — . . .	66.65	24	99	152	9	38	9	"	43	37		
											304	9
XI. Sandø Præste- gælds Kommune.												
Sand Sogn. . . .	166.43	62	41	544	33	54	15	"	110	95		
Skaalevig — . . .	69.74	26	14	147	9	6	11	"	46	20		
Husevig — . . .	87.24	32	72	198	12	21	12	"	56	93		
Skus — . . .	44.41	16	65	104	6	41	5	"	28	6		
											242	14
XII. De forenede Sogne i Sudeø Præstegæld.												
Famien Sogn . . .	40.78	15	29	116	7	16	9	"	31	45		
Porkere — . . .	124.67	46	75	415	25	59	12	"	84	34		
Vaag — . . .	86.44	32	42	416	25	65	20	"	78	7		
Sumbø — . . .	96.90	36	33	396	24	41	8	"	68	74		
											262	60
XIII. Kvalbø Sogns Kommune . .	138.79	52	5	518	31	94	17	"	...	...	100	99
XIV. Frodebø Sogns Kommune . .	112.60	42	23	650	40	8	100	"	...	...	182	31
XV. Thorshavns Kommune. . .	55.05	20	64	1303	80	32	250	"	...	...	350	96
Summa . .	4258.74	1597	3	12954	798	51	798	51			3194	5

paa Jordbrugets Omraade, idet der samtidig henstilledes til ham, at han spredte sin Virksomhed til saa mange Jordbrugere som Forholdene tillader.

2. Vedkommende Amtsfattigkassen.

- De fra Kommunerne indkomne Forsørgelsesplaner vare gennemgaaede af Udvalget, som ikke havde fundet noget at bemærke, og bleve Planerne derfor approberede.
- Amtmanden anmodedes om at paalægge Forstanderskabet for de forenede Sogne i Sydstrøms uopholdelig at indsende de manglende Forsørgelsesplaner for Aaret 1901—02, og om eventuelt at forsyne disse med den fornødne Approbation.
- Det vedtoges indtil videre af Amtsfattigkassens Indtægter at henlægge 500 Kr. aarlig til Grundfonden.
- I Henhold til Fattigloven bevilgedes følgende Bidrag for Aaret fra 1ste Oktober 1901 til 30te September 1902:

1. Næs og Gøte Sognes Kommune:		
til Næs Sogn	50 Kr.	
Gøte —	40 —	
		90 Kr.
2. Sjøv Sogns Kommune . . .	60 —	
3. Ejde Sogns Kommune . . .	80 —	
4. De forenede Sognes Kommune i Østerø Præstegæld:		
til Funding Sogn	100 Kr.	
Andefjord —	30 —	
		130 —
5. De forenede Sognes Kommune i Nordstrøms Præstegæld:		
til Haldersvig Sogn	40 —	
6. Vaagø Præstegælds Kommune:		
til Sandevaag Sogn	50 —	
7. Kvalbø Sogns Kommune . .	50 —	
Tilsammen	500 Kr.	

- Fra Inspektionen for Færø Amts Hospital var indkommet Andragende om de nødvendige Midler til Anskaffelse af en Desinfektionsovn til Hospitalet, idet en i 1877 anskaffet Ovn havde vist sig at være ubrugelig. Udgifterne ansloges til højst 3100 Kr. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges:
 - Der bevilges Færø Amts Hospi-

tal et Beløb af indtil 3100 Kr. af Amtsfattigkassens Midler til Anskaffelse af en Desinfektionsovn og de dertil nødvendige Bygninger, som blive Hospitalets Ejendom.

- Den ved Hospitalet i sin Tid opførte Cellebygning overdrages dette, saaledes at Amtsfattigkassen for Fremtiden fritages for enhver som helst Forpligtelse overfor denne Bygning.

3. Vedkommende Skydskassen.

- Efter Forslag af vedkommende Udvalg vedtoges til Bestridelse af Skydskassens Udgifter for Aaret 1901—02 at paalægge et samlet Beløb af 4150 Kr. 85 Øre, der i Henhold til Lov af 17de Marts 1865 og Lov af 14de Januar 1881 fordeles saaledes imellem Kommunerne, som paa hosstaaende Tabel anført.
- I Henhold til Lagtingets Vedtagelse i forrige Samling havde Amtmanden indhentet Udtalelser fra Sysselmændene og Sørenskriveren om Overtagelse af Skydsudgifterne henholdsvis til de aarlige Omrejser og Tingrejser til Suders for bestemte Beløb. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges ikke at foretage saadan Akkord.

4. Vedkommende den økonomiske Fond.

A. Landingssteder:

- Fra Beboerne af Hestø var indkommet Andragende om at faa Udgifterne til Materialier og Formandsløn ved Opførelse af en Mur til Beskyttelse af Vejen mellem Landingsstedet og Bygden dækkede med 300 Kr. i Henhold til Tingets Vedtagelse i 1899. Arbejdet var synet og Muren befulden at være solidt opført af store Sten og overalt spækket med Cement, men Murens Fundament lod noget tilbage at ønske, idet den var bygget paa — rigtignok fast — Lergrund. Det var derfor foreslaaet langs hele Muren at hugge en Rende og fylde den med Sten og Cement, hvilket Arbejde

Nr.	Kommunernes Navne.	Folke- tal.	Særlige Skyds- udgifter.		Fælles Skyds- udgifter.		Samlet Beløb.	
			Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1	Norderøernes Præstegælds Kommune .	1784	165	31	392	48	557	79
2	De forenede Sognes Kommune i Østerø Præstegæld	1358	115	41	298	76	414	17
3	Næs og Gøte Sognes Kommune . . .	1052	89	41	231	44	320	85
4	Ejdes Sogns Kommune	576	48	95	126	72	175	67
5	Sjov — — — — —	496	42	15	109	12	151	27
6	De forenede Sognes Kommune i Nord- strømø Præstegæld	1359	57	47	298	98	356	45
7	Vestmanhavn Sogns Kommune . . .	490	20	72	107	80	128	52
8	De forenede Sognes Kommune i Syd- strømø Præstegæld	513	21	70	112	86	134	56
9	Thorshavns Kommune	1656	70	4	364	32	434	36
10	Nolsø Sogns Kommune	240	10	15	52	80	62	95
11	Vaagø Præstegælds Kommune . . .	1428	17	23	311	16	331	39
12	Sandø — — — — —	1196	80	3	263	12	343	15
13	Kvalbø Sogns Kommune	610	12	49	134	20	146	69
14	Frodebo — — — — —	933	19	11	205	26	224	37
15	De forenede Sognes Kommune i Suderø Præstegæld	1533	31	40	337	26	368	66
	Tilsammen	15224	801	57	3349	28	4150	85

alt for en Del var udført. Foruden Formandens Arbejde var der alt medgaaet 375 Dagsarbejder. — Efter Udvalgets Forslag vedtoges at bevilge 300 Kr.

b. Forstanderskabet for de forenede Sogne paa Østerø havde andraget om en passende Understøttelse til Udbedring af Landingsstedet ved Bygden Gjov, og at i hvert Fald den i 1899 tilsagte men ikke benyttede Bevilling maatte blive fornyet. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at svare, at Udgifterne til Materialier og Formandsløn i Anledning af Udbedring af Landingsstedet »Gjoven« i Bygden Gjov, naar Arbejdet er blevet udført og specificeret Regning over Udgifterne foreligger, ville kunne ventes godtgjorte med indtil 300 Kr. paa Betingelse af, at Beboerne af Gjov yde det fornødne Pligtarbejde, mindst 200 Arbejdsdage à 12 Timer, og saaledes, at Formanden hver Dag, han arbejder, har mindst 4 Mand af Pligtmandskabet til Hjælp.

c. Beboerne af Velbestad havde andraget om en Tillægsbevilling paa

176 Kr. 25 Øre til den i forrige Samling bevilgede Sum af 180 Kr. til Istandsættelse af Landingsstedet ved Velbestad. De faatallige Beboere af Velbestad havde ikke turdet paabegynde Arbejdet, medmindre Understøttelsen blev forhøjet. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at svare, at Udgifterne til Materialier og Formandsløn i Anledning af en Udbedring af Landingsstedet i Velbestad, naar Arbejdet er blevet udført og specificeret Regning over Udgifterne foreligger, ville blive refunderede af økonomisk Fond for de fire Femtedele Vedkommende, højst dog med 280 Kr., paa Betingelse af, at altid mindst 4 Mand af Pligtmandskabet deltage med Formanden i Arbejdets Udførelse.

d. Sysselmand Schrøter havde som Medlem af Bestyrelsen for Anlæggelse af et nyt Landingssted i »Eindonshil« paa Sand andraget om foreløbigt Tilskud til dette Arbejde, hvortil der allerede var anvendt 483 Kr. (se Beretningen for 1897). — Efter Forslag af Ud-

valget vedtoges at svare, at tre Fjerdedele, højst dog 300 Kr., af de til Materialier til Landingsstedet i »Eindonshil« medgaaede Udgifter ville blive refunderede af økonomisk Fond, naar der foreligger specificeret Regning over Omkostningerne ved Anlægget og Erklæring fra Forstanderskabet om, at Arbejdet tilfredsstillende er blevet fuldført.

e. Lagtingsmand J. H. Poulsen havde paa Skopen Beboeres Vegne andraget om Bevilling til Anskaffelse af en Kran til Redningspladsen »Lokloyst« paa Vestkysten af Sandø. Kranen forventes at ville koste 300 Kr. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges: Til Indkøb af en Kran til Redningspladsen »Lokloyst« bevilges et Beløb af indtil 300 Kr., som udbetales, naar der fra Sandø Præstegælds Kommunalforstanderskab foreligger Attest for, at Kranen er opstillet paa Stedet, færdig til at tages i Brug, og at løjnefaldende Mærker ere anbragte ved Landingsstedet.

f. Ole Johannessen af Husevig havde paa Bygden Husevigs Beboeres Vegne indgivet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om 84 Kr. til Fuldførelse af den i Aaret 1900 ved Brænding ødelagte Opgang fra Bygdens Landingssted og 10 Kr. til Formandsløn. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at svare, at naar Arbejdet ifølge Attest fra Forstanderskabet er blevet udført og Regning over de til Cement medgaaede Udgifter foreligger, ville disse blive refunderede med tre Fjerdedele, dog højst med 70 Kr.

g. Napoleon Nolsø af Kalbak havde andraget om Hjælp til Istandsættelse af Landingsstedet i »Litluvik«, beliggende tæt østenfor Kalbak Kirke. Udgifterne ansøges til 150 Kr. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at svare, at Lagtinget ikke ser sig i Stand til at bevilge den ansøgte Understøttelse.

B. Broer og Veje:

a. Fra Sognekommisjonen for Gøte Sogn var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om Tilskud til to i indværende Aar opførte Broer over de store Elve i Sydregøte.

Ifølge vedlagte Regninger var til Materialier medgaaet 86 Kr. foruden 94 Mandsarbejder à 8 Timer. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at bevilge 60 Kr.

b. Forstanderskabet for Næs og Gøte Sognes Kommune havde andraget om Tilskud til en Bro i Ridevig, hvis Opførelse havde kostet 55 Kr. 99 Øre, hvoraf til Materialier 30 Kr. 74 Øre. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at svare, at Lagtinget ikke ser sig i Stand til at bevilge noget Tilskud til Broen i Ridevig.

c. Fra Forstanderskabet for Vaagø Præstegælds Kommune var indkommet Andragende om Tilskud til en paatænkt 9 Alen lang og 3 Alen bred Staalskinnebro over Kirkeaa i Midvaag. Overslaget lød paa 220 Kr. foruden en Del Pligtarbejde. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at svare, at tre Fjerdedele — dog ikke ud over 200 Kr. — af det til Materialier medgaaende Beløb vil blive refunderet, naar Arbejdet er blevet udført og specificeret Regning over Udgifterne foreligger.

C. Erstatning for Mandsskade:

a. Fra Magnus Olsen af Vaalen var indkommet Andragende om en passende Erstatning for den Skade, han ifølge Attest fra Sysselmanden fik i Grindedrabet i Vestmanhavn den 18de August 1900, idet hans højre Haand blev saa alvorligt kvæstet, at den ifølge Lægens Erklæring »i godt 3 Maaneder var fuldstændig ubrugelig«, og at han endnu den 13de Juni 1901 stadig var mindre arbejdsdygtig med højre Haand paa Grund af »Stivhed af Leddet mellem højre Haands 3dje Finger og tilsvarende Mellemhaandsben«. Lægeregningen lød paa 36 Kr. 30 Øre. — Efter Udvalgets Forslag vedtoges at bevilge et samlet Beløb paa 200 Kr.

b. Fra Poul Johannes Thomsen af Vestmanhavn var indkommet Andragende om Erstatning for Arbejdstab ved Uarbejdsdygtighed i 3 Uger og for udlagt Betaling til Lægen 9 Kr. 73 Øre, forårsaget ved Legemsskade i Grindedrabet den 25de August 1900. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at bevilge 36 Kr. 73 Øre.

c. Fra Hejne Hejnesen af Midvaag var indkommet Andragende om Erstatning for Legemsskade, paa dragen ved Grindfangsten i Vestmanhavn den 18de August 1900. Lægeregningen lød paa 6 Kr. 92 Øre. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at bevilge 65 Kr.

5. Vedkommende Kirkekasserne.

a. Efter Forslag af Provsten vedtoges:
Der bevilges af de vedkommende Kirkekasser de fornødne Beløb til Anskaffelse af Dr. Skut Rørdams Prædikensamling over den ny Tekstrække.

b. I Anledning af et fra forrige Samling udsat Andragende angaaende Anbringelse af et passende Hegn omkring Skopen Kirke vedtoges, efter Forslag af vedkommende Udvalg: Der svares Andragerne, at der omkring Kirken i Skopen, for Sandø Præstegælds Kirkekasses Regning, vil være at opføre et Hegn af Jærnopstandere med Zinktraad spændt imellem, saaledes som af Kirkesynet bestemt.

c. I Anledning af et fra Værgen for Sands Kirke indkommet Andragende vedtoges, efter Forslag af Udvalget:

1. Det paalægges Forstanderskabet for Sandø Præstegælds Kommune at drage Omsorg for, at det fornødne Pligtarbejde til Istandsættelse af Gærdet omkring Kirkegaarden paa Sand bliver ydet i det kommende Regnskabsaar.

2. Der udredes af Sandø Præstegælds Kirkekasse det fornødne Beløb til Lønning af en Formand til at lede det nævnte Arbejde, hvorhos det bliver at iagttage, at der ikke udbetales Formandsløn uden paa de Dage, hvor mindst 5 af Pligtmandskabet møde og deltage i Arbejdet.

d. Sognepræsten paa Sandø havde indsendt en Regning, lydende paa 30 Kr. 64 Øre, som vare medgaaede til at skaffe et til Skuø Kirke skænket Orgel Plads paa Loftet, hvor det formentlig vilde være mindre udsat for at tage Skade af Fugtighed end i Koret. — Udvalget udtalte, at Bevillingen burde have været søgt, forinden Arbejdet blev udført, men foreslog dog efter Omstændighederne at bevilge Beløbet

af Sandø Præstegælds Kirkekasse. Forslaget vedtoges.

e. Fra Indbyggerne i Lervig var indkommet et til Lagting og Kirkeinspektion stilet, af vedkommende Kommunalforstanderskab anbefalet, Andragende om, at der maatte blive bevilget de fornødne Midler til Opførelse af en Kirke i deres Bygd, da de for at komme til deres nuværende Kirke i Fuglefjord have en lang og besværlig, undertiden ogsaa farlig Vej at tilbagelægge. Andragerne havde bemærket, at Befolkningen i Lervig er stærkt tiltagende og har nu snart naaet et Antal af over 300 Mennesker, og de erklære dem villige til selv at bringe betydelige Ofre for at faa Kirken opført. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges:

1. Der svares Andragerne, at Lagtinget erkender den tilstedeværende Trang til en Kirke i Bygden Lervig og tilsiger Andragerne, saa snart Kirkekassernes Status tillader det, sin Medvirkning til Opførelsen af Kirken.

2. Sagen udsættes til næste Aar.

f. Kirkeinspektionen havde forelagt Lagtinget et fra Værgerne for Kvivig Kirke indkommet, af vedkommende Sognepræst anbefalet Andragende om, at nævnte Kirke som værende altfor lille ($22\frac{1}{2} \times 11\frac{1}{4}$ Alen) til den siden dens Opførelse i 1838 stærkt voksende Menighed (fra 162 til 440 Mennesker) maa blive udvidet med mindst 6 Alen i Længden og om muligt 2 Alen i Bredden, og at den, da Stedet, hvor den nu staar, ikke tillader en saadan Udvidelse, maa blive flyttet til et bekvemt beliggende Sted, der angives at være blevet udset til Kirkeplads allerede for 3 Aar siden. Som Anbefaling for en saadan Ombygning fremfor Opførelse af en ny Kirke gøres i Andragendet gældende, at Kirken er særdeles vel vedligeholdt og Tømmert i den for en stor Del lige saa godt som nyt, hvorfor Omkostningerne ved en Ombygning som den paataente ville blive langt mindre end ved Opførelsen af en helt ny Kirke. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges:

1. Til forskellige Forarbejder i Anledning af den foreslaaede Ombygning og Flytning af Kvivig Kirke stilles til Kirkeinspektionens Raadighed det nødvendige Beløb af Nordstrøm Kirkekasse.

2. Kirkeinspektionen anmodes om at lade undersøge, om der ikke i Bygden Kvivig findes Stenbrud, hvorfra brugbare Sten kunde skaffes til den paatænkte Sognekirke, samt for næste Lagting at forelægge 2 Overslag over Udgifterne til Ombygning af Kirken, hvorved den bliver c. 28 Alen lang og c. 13 Alen bred, det ene Overslag beregnet paa Kirkens Opførelse af Tømmer alene, det andet beregnet paa Anvendelse af Stenvægge, udvendig pudsede med Cement og indvendig paneled.
3. I Anledning af Ombygning og Flytning af Kirken i Kvivig paa-lignes der Beboerne af Kvivig Sogn for Regnskabsaaret 1901—02 3 Dages Pligtarbejde à 12 Timor for hver arbejdspligtig Mand i Sognet, hvilket Arbejde bliver at udføre uden Udgift for Kirkekassen.
- g. Fra Værgen for Mygledal Kirke var indkommet Andragende om, at der af Kirkekassens Midler maatte blive bevilget Løn til en Formand for Arbejdet ved Genopførelsen af Kirkegaardsgærdet i Mygledal, der angaves at være »saa faldefærdigt, at det trænger til at opføres helt fra nyt af. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges at udsætte Sagen til næste Aar.
- h. Fra Værgen for Skaalevig Kirke var indkommet Andragende om at faa en ny Ramme til Altertavlen i nævnte Kirke. — Efter Forslag af Provsten vedtoges at bevilge 30 Kr. til en saadan passende Ramme.

6. Vedkommende de enkelte Landkommuner.

- a. Fra en Del Beboere af Kvalvig Sogn var indkommet et Andragende om, at et Beløb paa 660 Kr., som var tilfaldet afdøde Fattiglem Magga Marie Joen-Petersen af Thorsvig i Arv. og som skulde være indbetalt i Kommunens Kasse, maatte blive udbetalt til de Personer, der havde underholdt bemeldte Fattiglem i den Tid, i hvilken hun havde gaaet paa Omgang i Sognet, i Forhold til den Tid, hun havde haft Ophold hos hver enkelt af Andragerne. — Efter Forslag af Udvalget

vedtoges at svare: »Da de ommeldte 660 Kr. med Rette ere indbetalte i Kommunens Kasse som Refusion af de Udgifter, denne har haft ved Forsørgelsen af Magga Marie Joen-Petersen af Thorsvig, og da de Personer, der have underholdt bemeldte Fattiglem, af samme Kasse alt have modtaget Godtgørelse herfor, 80—100 Kr. aarlig, kan Andragendet ikke bevilges.

- b. I Anledning af Tingets Vedtagelse forrige Aar (se Beretningen for 1900, Side 87, 6. f.) forelaa nu en Skrivelse om, at Forstanderskabet for de forenede Sogne i Nordstrømø havde vedtaget, at Hvalfanger Grøn af Gjánoyri skal beskattes baade i Haldersvig og Kvalvig Sogne med $\frac{1}{2}$ Skat i hvert Sogn. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges: Lagtinget bifalder Forstanderskabets Vedtagelse om, at Hvalfanger Grøn eller hvem, der ellers maatte blive Indehaver af Hvalfanger-etablisementet paa Gjánoyri i dets nuværende Skikkelse, for saa vidt han er pligtig at svare Kommuneskat paa Gjánoyri, beskattes baade i Haldersvig og Kvalvig Sogne, saaledes at han i Forhold til de andre Skatteydere svarer halv Skat i hvert af de nævnte Sogne.

- c. Paa et fra et Flertal af Beboerne paa Sving indkommet, af vedkommende Skolekommission og Forstanderskab anbefalet Andragende om Tingets Bistand til af Statskassen at faa bevilget 200 Kr. til aarlig Lønning af en særlig Lærer eller Lærerinde for Sving imod et aarligt, hovedsagelig i Naturalydelser bestaaende Bidrag paa 204 Kr. fra Beboerne, blev i 1900 svaret, at Tinget ikke vilde kunne anbefale Oprettelsen af et særligt Lærerembede paa Sving, medmindre der af Sognet til den eventuelle Lærers Lønning blev ydet mindst 200 Kr. i Penge, og det forinden forelaa oplyst, hvorledes Skoleforholdene paa Fugle og den nuværende Lærers Lønningsforhold tænkes ordnede. Nu forelaa der, med Anbefaling af Forstanderskabet, Tilbud fra Beboerne paa Sving om at ville yde 200 Kr. aarlig i Penge; men derimod var der ikke truffen nogen endelig Afgørelse ang. Lærerlønningen paa Fugle. — Efter Forslag af Kirkekassaudvalget vedtoges at svare:

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Forstanderskabet for Norderøernes Præstegælds Kommune anmodes

om. for at Lagtinget i næste Samling kan anbefale Oprettelsen af et særligt Lærereembede paa Svinø, efter Forhandling med vedkommende Skolekommission, at forpligte ikke alene Svinø Sogn til at yde et kontant Bidrag af 200 Kr. til Lønning af en Lærer eller Lærerinde for Sognet, men ogsaa Fuglø Sogn til at yde til den i dette Sogn ansatte Lærer et aarligt Bidrag paa 200 Kr., hvoraf mindst Halvdelen i Penge.

- d. Fra Forstanderskabet for Vestmanhavns Sogns Kommune var indkommet Andragende om Tingets Medvirkning til Opnaaelse af et Statstilskud paa 1000 Kr. til en Udvidelse af Skolebygningen i Vestmanhavn, idet Læreren Beboelseslejlighed formentes et være altfor indskrænket. Der henvistes ogsaa til, at medens der til andre Skolebygninger var bevilget 4000 Kr. af Statskassen, var der til denne kun blevet bevilget 3000 Kr. — Efter Forslag af Kirkekasseudvalget vedtoges:

1. Sagen udsættes til næste Aar.
2. Forstanderskabet for Vestmanhavns Sogns Kommune anmodes om til Lagtinget at indsende Overslag over Omkostningerne ved den paatænkte Udvidelse af Læreren Beboelseslejlighed, for at Tinget derefter kan ansøge om et passende Statstilskud til nævnte Byggeforetagende.

- e. Foranlediget ved, at den Købesum, 12.000 Kr., der af Forstanderskabet for Sandø Kommune var tilbudt for den til Sandø Præsteembede hørende Hauge, »Høvdarhagi«, til hvilken Erhvervelse Lagtinget i 1899 havde meddelt sit Samtykke, nu er forhøjet til 13.000 Kr., havde Færø Amt og Provsti forelagt Tinget dette Spørgsmaal til Approbation og derhos forlangt en Udtalelse om, hvor vidt Tinget tiltræder Kirkeinspektionens Opfattelse af, at Afgørelsen af Spørgsmaal vedrørende det af Beboerne af Hestø udøvede Tørveskær i den nævnte Hauge bør henlægges, ikke til Færø Amt og Provsti, men til Lagtinget som overordnet kommunal Myndighed. — Efter Forslag af Udvalget vedtoges:

1. Det approberes, at Købesummen for Hødderhauge forhøjes fra 12 til 13.000 Kr. samt at der ind-

rømmes Beboerne af Hestø Ret til Tørveskær i Hagen.

2. Spørgsmaal vedrørende Hestø-mænds Tørveskær i Hødderhagen afgøres af Lagtinget.

7. Decision af Regnskaber.

Til Tinget vare indkomne efternævnte Regnskaber, forsynede med besvarede Revisionsantegnelser samt Lagtingsrevisors Vedtegnelser:

1. Regnskab for Færø Amts Repartitionsfond for Aaret til Olaidag 1900.
2. Regnskab for Færø Amts Fattigkasse for Aaret til 30te September s. A.
3. Regnskab for Færø Amts Skydskasse for s. A.
4. Regnskab for Færø Amts Skolefond for Aaret 1900.
5. Regnskab for Færø Amts økonomiske Fond for s. A.
6. Regnskab for Grindegarnet i Vestmanhavn for s. A.
7. Regnskab for Fonden for forulykkedes efterladte for s. A.
8. Regnskab for Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne for s. A.
9. Regnskab for Sognepræst Engelsteds Deltagelses- og Erkendtlighedslegat for s. A.
10. Regnskab for Norderøernes Præstegælds Kirkekasse for s. A.
11. Regnskab for Østerø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
12. Regnskab for Sydstrømø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
13. Regnskab for Thorshavns Kirkes særlige Kasse for s. A.
14. Regnskab for Nordstrømø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
15. Regnskab for Vaagø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
16. Regnskab for Sandø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
17. Regnskab for Suderø Præstegælds Kirkekasse for s. A.
18. Regnskab for Vaag (S.) Kirkes særlige Kasse for s. A.
19. 25. Regnskaber for de til Norderøernes Præstegælds Kommune hørende Sogne for Aaret til 30te Septbr. 1900.
- 26—28. Regnskaber for de forenede Sogne i Østerø Præstegæld for s. A.
29. Regnskab for Ejdes Sogns Kommune for s. A.

- 30—31. Regnskaber for Næs og Gøte Sognes Kommune for s. A.
 32. Regnskab for Sjøv Sogns Kommune for s. A.
 33—37. Regnskaber for de forenede Sogne i Nordstrømø Præstegæld for s. A.
 38. Regnskab for Vestmanhavns Sogns Kommune for s. A.
 39. Regnskab for Nolsø Sogns Kommune for s. A.
 40. Regnskab for Frodebø Sogns Kommune for s. A.
 41. Regnskab for Kvalbø Sogns Kommune for s. A.
 42. Regnskab for den gensidige Forsikringsforening for Skolebygninger paa Færøerne for s. A.
 43. Regnskab for Pensionsfonden for Lærere og Lærerinder ved Almueskolevæsenet paa Færøerne for s. A.
 44. Regnskab for den gensidige Forsikringsforening for forulykkedes efterladte paa Færøerne for Aaret 1900, gennemset af Foreningens Revisorer.

Samtlige disse Regnskaber decideredes.

Følgende Regnskaber vare ikke indkomne: Regnskaberne for de til Vaagø Præstegælds Kommune hørende Sogne, for de forenede Sogne i Sydstrømø, for de til Sandø Præstegælds Kommune hørende Sogne samt for de forenede Sogne paa Suderø. — Amtmanden anmodedes om at paalægge de vedkommende Forstandere uopholdelig at indsende disse Regnskaber med besvarede Revisionsantegnelser og derefter at afsige den nødvendige Decision paa Antegnelserne.

8. Valg til kommunale Bestillinger og Ombud.

- a. Til Medlemmer af Valgforstanderskaberne for Folke- og Lagtingsvalgene valgtes:

for Norderøernes Præstegæld:
 Handelsfuldmægtig N. Lützen af Klaksvig og Lærer S. M. Joensen af Vaag;

for Østerø Præstegæld:
 Handelsmand Poul Klein af Gjøv og Lærer J. Poulsen af Strænder;

for Nordstrømø Præstegæld:
 Handelsmændene A. S. Reinert af Vestmanhavn og J. P. Olsen af Kvalvig;

for Sydstrømø Præstegæld:
 Landbrugskonsulent R. C. Effersø og Maler Dione Isaksen, begge af Thorshavn;

for Vaagø Præstegæld:
 Handelsmand Niclas Niclasen af Sørvaag og Odelsbonde D. P. Michelsen af Midvaag;

for Sandø Præstegæld:
 Lærer A. C. Joensen og Købmand M. Mohr, begge af Sand;

for Suderø Præstegæld:
 Købmand P. Mortensen af Tveraa og Skolelærer O. N. Skaalum af Kvalbø.

- b. Til Retsvidner for de næste 3 Aar valgtes:

for Norderøernes Syssel:
 som faste Retsvidner:
 Kaldsmændene Poul Jacobsen af Upsalum og Andreas Hansen af Vaag,
 som Suppleanter:
 Odelsmand Johannes Eliassen af Mygledal og Handelsmand J. Christiansen af Norddeble;

for Østerø Syssel:
 som faste Retsvidner:
 Kaldsmændene C. I. Weihe af Solmundefjord og H. P. Poulsen af Skaale. Kongsbønderne Cl. Joensen af Andefjord og J. L. F. Weihe af Sælletre,

som Suppleanter:
 Købmændene Poul Klein af Gjøv og D. P. Olsen af Funding. Odelsmændene Johan Høgnesen af Andefjord og Elieser Mohr af Fuglefjord;

for Strømø Syssel:
 som faste Retsvidner:
 Tømmermand H. A. Hansen og Maler D. Isaksen, begge af Thorshavn,
 som Suppleanter:
 Tømmermand Harald Hansen og Drejer Debes, begge af Thorshavn;

for Vaagø Syssel:
 som faste Retsvidner:
 Kongsbonde H. C. Joensen og Købmand Rasmus Niclasen, begge af Midvaag,

som Suppleanter:
 Husmand J. D. S. Olsen og Skolelærer J. E. Joensen, begge af Sørvaag;

for Sandø Syssel:
 som faste Retsvidner:
 Kaldsmænd J. Rasmussen og Medhjælper Sigurd Joensen, begge af Sand,

som Suppleanter:

Kongsbonde J. M. Hentze og Kaldsmand Chr. J. Davidsen, begge af Sand;

for Suderø Syssel:

som faste Retsvidner:

Købmand Johan P. Skaalum af Kvalbø, Snedker G. Sigurdsson og Handelsfuldmægtig Th. P. Nolsø, begge af Tveraa, samt Købmand J. Dahl af Vaag.

som Suppleanter:

Købmand P. H. Dahl af Vaag, Odelsmændene Poul Joensen af Sumbø og Lars Müller ældre af Porkere samt Købmand Debes Mortensen af Tveraa.

- c. Til at afgive Indberetninger vedrørende Kapitelstaksten for de næste 3 Aar valgtes:

for Norderøernes Præstegæld:

Købmand J. P. Olsen af Mørkenøre,

for Østerø Præstegæld:

Kongsbonde Cl. Høgnesen af Andefjord,

for Nordstrøms Præstegæld:

Købmand A. S. Reinert af Vestmanhavn,

for Sydstrøms Præstegæld:

Handelsbestyrer J. Olsen af Thorshavn, for Vaagø Præstegæld:

Købmand H. N. Niclasen af Midvaag, for Sandø Præstegæld:

Handelsbestyrer R. Petersen af Sand, for Suderø Præstegæld:

Købmand P. Mortensen af Tveraa,

- d. Til Medlem af Færø Amts Skoledirektion valgtes: Boghandler Poul Niclasen af Thorshavn.

- e. Til Medlem af Kommissionen for Thorshavns Realskole valgtes: Fuldmægtig M. A. Winther af Thorshavn.

- f. Til Medlemmer af Oversundhedskommissionen valgtes for de næste 3 Aar: Købmændene V. Mohr og J. Lützen samt exam. jur. S. E. Müller, alle af Thorshavn.

- g. Til Medlem af Overlandvæsenskommissionen valgtes: Exam. jur. S. E. Müller af Thorshavn.

- h. Til Medlem af Landvæsenskommissionen for Vaagø Syssel valgtes: Kongsbonde Johannes Rasmussen af Midvaag.

XIX. Andre Vedtagelser.

1. Angaaende Udgivelse af en trykt Lagtingsberetning.

Herom vedtoges et lignende Forslag som forrige Aar. (Se Beretningen for 1900, Side 91.)

2. Angaaende Fordeling af Pensionsbeløb.

Ved at kommunikere Lagtinget en Skrivelse fra Kirke- og Undervisningsministeriet, hvorefter den entlediget Lærer

D. J. Larsen af Tveraa tillagte Pension vil være at beregne med 400 Kr. aarlig, havde Amtet, næst at oplyse, at i H. t. Lov af 29de Marts 1893 § 4. vilde der efter 1ste April d. A. paahvile Statskassen en samlet Pensionsbyrde paa 800 Kr., hvoraf 400 vilde være at refundere af de under Lagtinget sorterende Kasser og Færø Amts Skolefond, anmodet Lagtinget om at foretage den fornødne Fordeling af Beløbet. — Efter Forslag af Kirkekasseudvalget vedtoges: Den Del — for Tiden 400 Kr. — af de entledigede færøske Læreres Pensioner, der ifølge Lov af 29de

Marts 1893 § 4 skal ydes af de under Lagtinget sorterende Kasser og Færs Amts Skolefond, udredes fra 1ste April d. A. at regne med Halvdelen af Amtsrepartitionsfonden og Halvdelen af Færs Amts Skolefond.

3. Angaaende en forandret Ordning af Delingen ved Grindefangster i Vestmanhavn.

Af Amtmanden var der blevet forelagt Lagtinget forskellige Aktstykker, hvoraf det fremgik, at Besidderne af det beneficerede Gods og Kongsgodset samt det overvejende Flertal af Ejerne af Odelsgodset i Kvivig og Vestmanhavn have vedtaget et af Amtmanden angaaende en forandret Ordning af Delingen ved Grindefangster i Vestmanhavn stillet Forslag, der gaar ud paa, at Jordehvalen for 10 Aar tillægges Grindegarnet, imod at den Ottendedel, som hidtil har været udlagt til Garnet, for samme Tid bortfalder. Ifølge en i Amtmandens Skrivelse foretagen Sammenligning mellem Delingen efter den nuværende Ordning og efter Forslaget tilfalder der Garnet ved førstnævnte Delingsmaade 12,50 pCt. af Grindefangsten, medens det ved sidstnævnte vil komme til at faa 20,31 pCt. — Efter Forslag af Udvalget for økonomisk Fond m. v. vedtoges:

1. Amtmanden anmodes om, naar samtlige vedkommende Ejere og Besiddere have tiltraadt Forslaget om en forandret Deling af Grindefangster i Vestmanhavn, hos Justitsministeriet at udvirke en Resolution for, at den foreslaaede Ordning kan træde i Kraft.
2. Amtmanden bemyndiges til at forhandle med paalidelige, private, Selskaber eller Kommuner om Overtagelse af Grindegarnet for et Beløb af mindst 4000 Kr. med Forpligtelse til at holde det vedlig og med Ret til at oppebære den Garnet ifølge Forslaget for 10 Aar tillagte Indtægt og efter Udløbet af dette Tidsrum de samme Indtægter, som nu tilfalde Garnet.

4. Angaaende Anbringelse af den Amtsrepartitionsfonden tilhørende Stamhingst.

Amtmanden havde meddelt Lagtinget, at den med Statsunderstøttelse anskaffede

Stamhingst for et Aar var bleven anbragt hos Kongsbonde J. Patursson, uden Udgift for Amtsrepartitionsfonden. Dette Aar vilde udløbe til Efteraaret, hvorfor der i indeværende Lagtingsamling vilde være at tage Bestemmelse om Hingstens fremtidige Anbringelse. — Det vedtoges:

1. Lagtinget overdrager til Kongsbonde J. Patursson for et Tidsrum af 2 Aar at holde den Amtsrepartitionsfonden tilhørende norske Stamhingst, mod et Vederlag af 100 Kr. aarlig der udredes af Amtsrepartitionsfonden, samt 5 Kr. i Bedækningspenge for hver Hoppe, der udredes af Hoppeejerne. Hopperne skulle have Lov til at gaa frit i Kirkebøhaugen fra 1ste Juni til 15de Juli.
2. Der godtgøres Hoppeejere, der fra andre Øer end Strøme med Smirk sende Hopper til Hingsten til Bedækning, et saa stort Beløb, som den ordinære Fragt for Hopperne, eventuelt med Føl. frem og tilbage mellem den paagældende Ø og Thorshavn vil udgøre.

5. Angaaende Anskaffelse af et Jærnpengeskab.

Fra Kassereren for Amtsfattiggassen, Kirkekasserne m. fl. af Lagtingets Kasser var indkommet Andragende om, at de Kirkekasserne og Amtsfattiggassen tilhørende tvende Pengeskabe, der i Ildebrandstilfælde næppe ville give den nødvendige Garanti, maatte bortselges og i deres Sted anskaffes et nyt, fuldstændig brandfrit Skab til nedennævnte Kasser og for deres Regning. — Efter Forslag af det kommunale Udvalg vedtoges:

1. De Kirkekasserne og Amtsfattiggassen tilhørende tvende Jærnpengeskabe bortselges til Fordel for disse Kasser.
 2. Der anskaffes et Jærnpengeskab til en Pris af indtil 450 Kr. til efternævnte Kasser, der have at udrede Købsummen i Henhold til deres Kapitalformue saaledes:
a. Amtsfattiggassen	82/100
b. Skydskassen	1/100
c. Økonomisk Fond	19/100
d. Fonden for forulykkedes efterladte	8/100
e. Norderøernes Præstegælds Kirkekasse	1/100
f. Østerø	1/100
g. Sydstrømø	1/100
h. Thorshavns Kirkes særlige Kasse	1/100

i. Nordstrøms Præstegælds Kirke-	
kasse	$\frac{1}{100}$
j. Vaagø	$\frac{1}{100}$
k. Sandø	$\frac{1}{100}$
l. Suderø	$\frac{1}{100}$
m. Vaag Kirkes særlige Kasse	
(Suderø)	$\frac{1}{100}$

6. Angaaende Tilskud til Sygehuset i Klaksvig.

Bestyrelsen for Sygehuset i Klaksvig havde indsendt Regnskab over Sygehusets Indtægter og Udgifter i Aaret fra 1ste Oktober 1899 til 30te September 1900 og andraget om, at der af Amtets Midler maatte bevilges et passende Bidrag til Sygehusets Drift for næste Regnskabsaar. Ifølge et af nævnte Bestyrelse affattet Overslag over Udgifterne ved Sygehusets Drift i næste Regnskabsaar forventedes Udgifterne at overstige Indtægterne med 600 Kr. — Efter Forslag af et særlig i den Anledning nedsat Udvalg vedtoges for Regnskabsaaret 1901—02 at bevilge 600 Kr. af Amtsfattigkassen.

7. Angaaende det Hansenske Løgats Renter.

Af det Hansenske Løgats Renter bevilgedes:

- Sophus Jacobsen af Thorshavn 35 Kr. til Anskaffelse af Vogn og Seletøj;
- Just Jakobsen af Thorshavn 35 Kr. til Anskaffelse af Plov, Harve og Seletøj;
- Hejne Hejnesen og Rasmus Hejnesen af Midvaag i Forening 35 Kr. til Anskaffelse af Vogn og Seletøj;
- Chr. Julius Thomsen og Hans Frederik Hansen af Midvaag i Forening 35 Kr. til Anskaffelse af Vogn og Seletøj;
- Hilda Winther Joensen af Sand 25 Kr. til Anskaffelse af et Par Vognhjul;
- Jacob Eisenberg Hentze af Skopen 25 Kr. til Anskaffelse af en Vogn;
- Jacob Clementsen og Nicodemus Clementsen af Husevig i Forening 45 Kr. til Anskaffelse af Plov, Vogn og Seletøj;
- D. J. O. Olsen af Kvalbø 25 Kr. til Anskaffelse af en Vogn;
- H. P. Nolsø af Trangisvaag 35 Kr. til Anskaffelse af Vogn og Seletøj;

- Morten Mortensen af Tveraa 25 Kr. til Anskaffelse af en Vogn;

- Dione Isaksen af Thorshavn indtil 50 Kr. til Indkøb af forskellige Haveplanter.

Hver af Andragerne faar det ham bevilgede Beløb udbetalt, naar han for Amtmanden godtgør, at den paagældende Anskaffelse har fundet Sted.

Et fra A. J. R. Nolsø og P. J. Lindberg af Trangisvaag den 31te August indkommet Andragende om Understøttelse i Anledning af Anskaffelse af en Tyr udsattes som for sent indkommet til næste Aar.

8. Angaaende Decision af de under Tinget sorterende Regnskaber.

Efter Forslag af J. Poulsen vedtoges:

- De Forslag til Decision paa samtlige under Lagtinget hørende Regnskaber, som i indeværende Samling maatte fremkomme fra et af de i Henhold til Forordningsordenens § 8, Nr. 1—6, nedsatte Udvalg, forelægges Tinget, og er ethvert af Tingets Medlemmer herrettiget til at stille Ændringsforslag hertil.
- Naar Udvalget er enigt i et saaledes fremkommet Forslag til Decision, og der, efter dets Fremlæggelse i Tinget, ikke i Løbet af 8 Dage er stillet noget Ændringsforslag hertil, betragtes Forslaget som vedtaget. — I modsat Fald — saavel som naar noget Punkt af Udvalget foreslaas afgjort ved særlig Resolution — finder en Behandling og Afgørelse desangaaende Sted i Tinget.

9. Angaaende Andragende fra Forpagterne i Nordre- og Sydredal.

Fra Forpagterne A. M. Reinert af Nordredal og Hans Kristiansen af Sydredal var indkommet en Skrivelse, hvori de besvære sig over deres uheldige Kaar. — Det vedtoges at svare: Lagtinget beklager, at det ikke er i Stand til at foretage videre ved Andragendet.

10. Andragende om et rentefrit Laan.

Kongsbonde Anton K. Dalsgaard af Skaalevig havde andraget om et rentefrit Laan paa 400 Kr. til Anskaffelse af en Arbejdshest fra Norge. Laanet tænkttes tilbagebetalt i 10 Aar med 40 Kr. aarlig. — Efter Forslag af Udvalget for økonomisk Fond vedtoges at svare, at Lagtinget beklager ikke at kunne tilstaa det ansøgte rentefri Laan af nogen af de under Tinget sorterende Kasser.

11. Andragende fra Elias Johansen.

Fra Baadebygger Elias Johansen af Thorshavn var indkommet Andragende om, at der af de under Lagtinget sorterende Kasser maatte blive bevilget ham et Beløb af 400 Kr., for derved at sættes i Stand til at besøge og opholde sig ved Porsgrunds Baadebyggeri i Norge for der yderligere at sætte sig ind i Bygning af Dæks- og Halvdæksbaade. Efter Lagtingets anbefaling f. A. havde Andrageren af Statskassen faaet bevilget 400 Kr. i det nævnte Øjemed; men da Opholdet ikke kunde sættes til mindre end $\frac{1}{2}$ Aar, vilde et saadant Beløb ikke slaa til, og Andrageren var uformuende og havde en stor Familie at forsørge. — Det vedtoges at bevilge Andrageren et Beløb af 400 Kr., hvoraf Halvdelen af det Hansenske Legats Renter og Halvdelen af Amtsrepartitionsfonden, for at han kan besøge og i mindst $\frac{1}{2}$ Aar opholde sig ved et Baadebyggeri i Norge og sætte sig ind i Bygning m. m. af Dæks- og Halvdæksbaade.

12. Andragende fra J. A. Arge.

Fra Stenhugger Jacob Andreas Arge af Thorshavn var indkommet et Andragende om, at der af en af de under Lagtinget sorterende Kasser maatte blive ydet ham en Hjælp til at klare de i Forhold til hans Formuesomstændigheder meget betydelige Udgifter, som han havde paa draget sig dels paa en i forrige Aar foretagen større Udenlandsrejse, ved hvilken Omkostningerne kun delvis dækkedes af den ham af et Legat tilstaaede Rejseunderstøttelse, og dels ved mindre Rejser her paa Øerne, som han har gjort for at undersøge Stenarterne paa forskellige Steder, og ved fremsendelse af Prøver af vore værdifuldeste Stenarter til Køben-

havn, Gøteborg, Bergen o. s. v., hvor han mente, at der kunde skabes et Marked for dem. — Efter Forslag af Udvalget for økonomisk Fond vedtoges at svare, at Lagtinget beklager ikke at kunne tilstaa den ansøgte Understøttelse af nogen af de under Tinget sorterende Kasser.

13. Andragende fra P. Arge.

Fra Stenhugger Peter Arge af Thorshavn var indkommet et Andragende om Rejseunderstøttelse af de til Tingets Raadighed staaende Midler eller eventuelt anbefaling til at faa Del i, hvad der andetsteds bevilges i saadanne Øjemed, for yderligere at uddannes som Stenhugger, hvorhos han tillige vilde søge at faa Kendskab til Fremgangsmaaden ved Polering af Staatsager. — Efter Forslag af Udvalget for forskelligartede Sager vedtoges: Tinget anmoder Amtmanden om paa Tingets Vegne at medgive Andrageren den bedste anbefaling ved eventuelle Andragender om Rejseunderstøttelse af offentlige eller private Midler.

14. Angaaende den lokale Dampskibsfart.

Følgende Forslag til Beslutning vedtoges:

1. Lagtinget indgaar til Justitsministeriet med Andragende om, at Amtmanden bemyndiges til at approbere et af et af Lagtinget nedsat staaende Udvalg i Forbindelse med J. Mortensens Eff. udarbejdet Forslag til Fartplan for den lokale Dampskibsforbindelse paa Færøerne for 1902.
2. Der nedsættes et staaende Udvalg paa 3 Medlemmer til i Forbindelse med Købmand J. Mortensens Efterfølgere at udarbejde Forslag til Fartplanen for den lokale Dampskibsforbindelse paa Færøerne for Aaret 1902. Til Medlemmer af dette Udvalg vælges: Isaksen, J. H. Poulsen og J. Poulsen.

15. Angaaende »Færøsk Lovsamling«.

Ved at fremlægge Eksemplarer af 1ste Hæfte af »Færøsk Lovsamling« havde

Amtmanden udbød sig Tingets Udtalelse om, til hvilken Pris Lovsamlingen skulde sælges m. v. — Efter Forslag af Udvalget for forskelligartede Sager vedtoges:

1. At udtale Tingets Anerkendelse og Tak til Amtmanden og Sørenskriveren for »Færøsk Lovsamlingens Udgivelse.
2. Indtil Olai 1902 skal der kunne sælges 200 Eksemplarer af »Færøsk Lovsamling« til en Pris af 2 Kr. pr. uindbundet Eksemplar og Særtrykket af 2det Hæfte for 1 Kr. pr. Eksemplar.
3. Amtmanden anmodes om at lade Bekendtgørelse indrykke i de lokale Blade og læse ved Kirkestævne om, hvor og til hvilken Pris Samlingen kan erholdes til Købs.
4. Amtmanden anmodes om efter eget Skøn at uddele Frieksemplarer og for-

anstalte 200 Eksemplarer Særtryk taget af 2det Hæfte.

Den 2den September vedtoges et af samtlige valgte Medlemmer af Tinget underskrevet saalydende

Forslag til Beslutning.

I Erkendelse af, at Amtmand Bærentsen og Sørenskriver Bang ved Udarbejdelsen af den færøske Lovsamling have udført et for vort Samfund meget betydningsfuldt Arbejde, beslutter Lagtinget at skænke hver af dem som Tegn paa Tingets Erkendtlighed en passende Gave.

Det overdrages begge de færøske Rigsdagsmænd at indkøbe de paatænkte Gaver, til hvis Anskaffelse der af Amtsrepartitionsfonden bevilges et Beløb af indtil 200 Kr.

Lagtinget sluttedes den 16de September efter at have været samlet i 50 Dage, i hvilken Tid der var blevet afholdt 42 Møder.

Tillæg.

1. Uddrag af Regnskabet for det Hansenske Legats Renter for Finansaaret 1900—01:

Indtægt.

Kr. Ø.

A.	Beholdning den 1ste April 1900, indestaaende i Færø Amts Sparekasse	1276 05
B.	Det Hansenske Legats Renter ere tilfaldne Færøerne for de 5 Aar fra 1ste April 1886 til 31te Marts 1891 . . .	» »
C.	Rentor af det i Sparekassen indestaaende Beløb for Aaret fra 1ste April 1900 til 31te Marts 1901 . . .	37 36
	Summa Indtægt . . .	1313 41

Udgift.

Kr. Ø.

- A. Bevilget i Regnskabsaaret 1900—01:

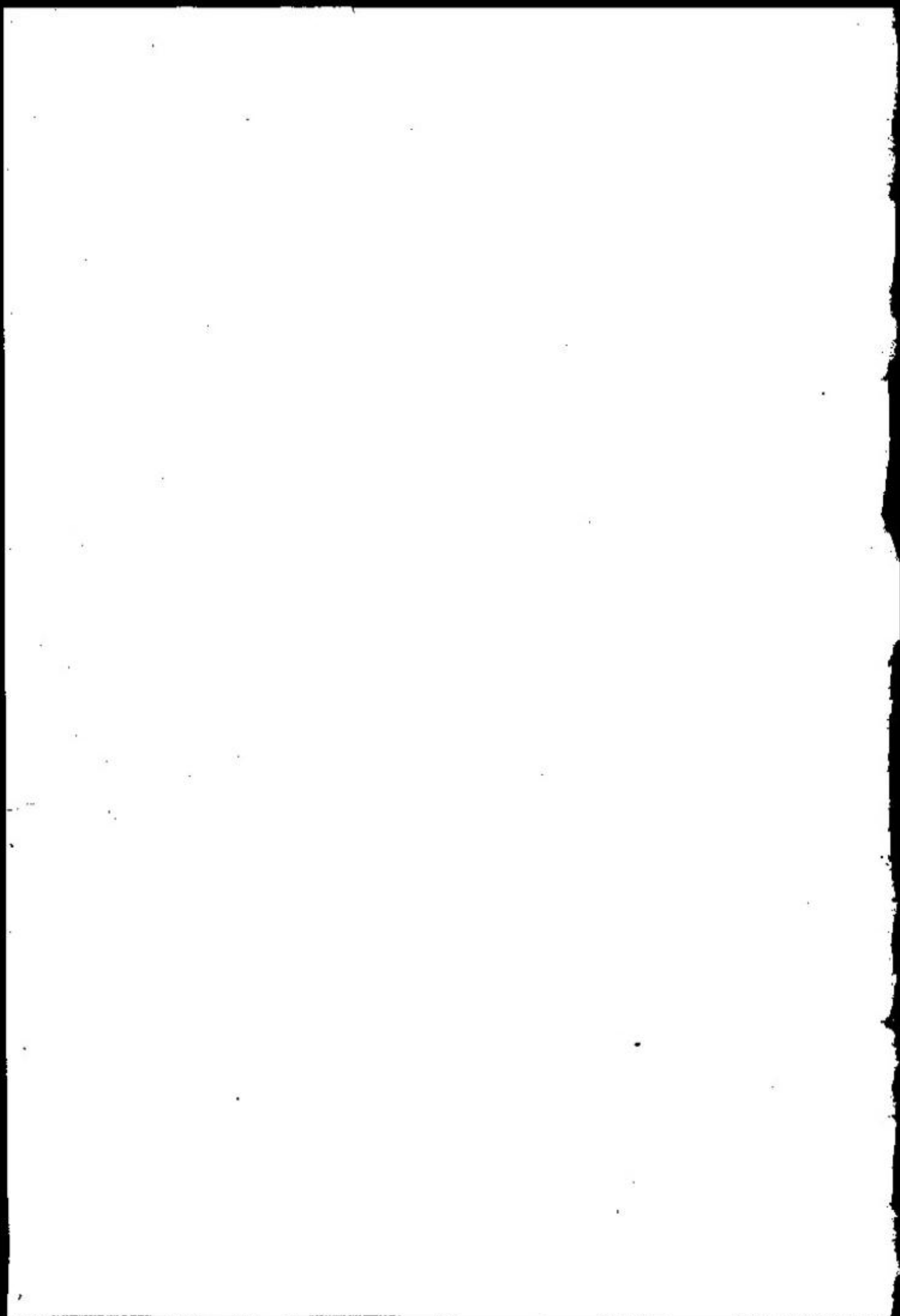
1.	Til Kongsbonde Johannes Dalsgaard af Velbestad til Anskaffelse af et Par Kærrehjul	35 00
2.	Til August Vang af Kalbak Halvdelen af det til Anskaffelse af Seletøj, Plov, Harve m. fl. Agerbrugsredskaber medgaaende Beløb, dog ikke over 30 Kr. (Uhævot den 31te Marts 1901.)	
3.	Til Peter Trondesen af Skaalevig i Anledning af	

Overføres... 35 00

	Kr. Ø.
Overført...	35 00
Anskaffelse af forskellige Landbrugsredskaber, bevilget 60 Kr. (Uhævet den 31te Marts 1901.)	
4. Til Joen P. Skaalum af Kvalbø til Anskaffelse af Vogn og Seletøj, bevilget 35 Kr. (Uhævet den 31te Marts 1901.)	
5. Til Ellender Ellendersen af Kvalbø til Anskaffelse af Vogn og Seletøj, bevilget 35 Kr. (Uhævet den 31te Marts 1901.)	
6. Til Skolelærer A. C. Joensen af Sand til Anskaffelse af forskellige Landbrugsredskaber	60 00
7. Til Kongsbonde Hans Johannesen af Sand til Anskaffelse af Vogn og Seletøj, bevilget 35 Kr. (Uhævet den 31te Marts 1901.)	
8. Til Mikkel Hentze og Poul Johannes Poulsen af Sand til Anskaffelse af Vogn og Seletøj, bevilget 35 Kr. (Uhævet den 31te Marts 1901.)	
9. Til Kongsbonde Joen Mikaelen af Sand til Anskaffelse af Vogn og Seletøj, bevilget 35 Kr. (Uhævet den 31te Marts 1901.)	
10. Til Kongsbonde Johannes Patursson af Kirkebø til Anskaffelse af Gerbers Kontrolapparat, bevilget 45 Kr. (Uhævet den 31te Marts 1901.)	
11. Til Kongsbonde Anton Kristian Dalsgaard af	
Overføres...	95 00

	Kr. Ø.
Overført...	95 00
Skaalevig som Paaskønnelse for udførte Forbedringer paa Landbrugsgets Omraade, m. m.	100 00
12. Til Hans Hansen m. fl. af Avevig til Opførelse af et Nøst i Stedet for det af Brændingen i afvigte Vinter bortskyllede Nøst, bevilget 100 Kr. (Uhævet den 31te Marts 1901.)	
B. Beholdning den 31te Marts 1901, indestaaende i Færø Amts Sparekasse mod 3 pCt. Rente	1118 41
Summa Udgift	1313 41
2. Kapitelstakst for Færø Amt for Aaret fra Olaidag 1901 til Olaidag 1902:	
	Kr. Ø.
Uld, uvasket	pr. Pd. „ 39
Lammeskind, nordenfjords	pr. Stk. „ 59
Do. søndenfjords	— „ 39
Hoser, 1 Alens	pr. Par „ 73
Do. 3/4 do.	— „ 82
Do. Puls	— „ 10
Trøjer, 1 1/2 Pd.s	pr. Stk. „ 42
Do. 2 —	— „ 7
Do. 2 1/2 —	— „ 37
Talg	pr. Pd. „ 31
Smør	— „ 81
Raafisk, stor	— „ 4
Do. mindre	— „ 4
Klipfisk, stor	— „ 18
Do. mindre	— „ 13
Do. Langer	— „ 17
Tørfisk, stor	— „ 21
Do. mindre	— „ 12
Do. Langer	— „ 14
Fjer	— „ 60
Tran	pr. Pot „ 14
Færø Amt og Provsti, den 29de Juli 1901.	
C. Bærentsen. Fr. Petersen.	

Bilag.

Udvalgsbetænkning

angaaende

Forslag til Lov om Byen Thorshavns kommunale Styrelse.

Undertegnede Udvalg, der af Lagtinget er nedsat i Anledning af ovenstaaende af Amtmanden udarbejdede og fra forrige Aar udsatte Forslag, tillader sig at bemærke.

Udvalget er enigt med det i forrige Aar i Sagen nedsatte Udvalg i, at det forelagte Forslag meget vel egner sig som Grundlag for en Lov om den kommunale Styrelse af Byen Thorshavn. Kun paa enkelte Punkter have vi ment det rettest at foreslaa nogle Ændringer.

Det vigtigste af disse Punkter er den i Forslagets § 5, i Lighed med Bestemmelserne i den for det øvrige Rige gældende Lov om Købstadkommunernes Styrelse af 26. Maj 1868, foreslaaede Deling af Vælgerne, sigtende til at give de højstbeskattede en fortrinsvis Valgret. I denne Henseende har Udvalget ment, at man bør lade det blive ved den bestaaende Tilstand og ligesom ved Lagtingsvalgene og Valgene til de færreste Landkommuner bibeholde et samlet Vælgerkorps, der kun er begrænset med en meget lav Census. Foruden de af Amtmanden i Motiverne til Lovforslaget fremsatte Grunde herfor nemlig: »at den nuværende Ordning ikke vides at have givet Anledning til Klage, og at de sociale Forhold i Kommunen ikke frembyder saa store Forskelligheder mellem Borgerne som anden steds,« som Udvalget tiltræder, skal man tilføje, at en ved Lov indført Deling af Vælgerne for-

mentlig vil bevirke, at der ogsaa vil foregaa en Spaltning af Vælgerkorpsen ved Valgene og de allerfleste af de upriviligerede Vælgerne ville ikke give nogen af den højstbeskattede Femtedel sin Stemme til Byraadet, hvad der ikke finder Sted nu. Tvertimod bliver i Regelen de større Skatteydere valgt ind i Borgerrepræsentationen og kun undtagelsesvis bliver en mindre bemidlet Mand, der paa Grund af fortrinlig Indsigt særlig egner sig til Ilvervet valgt derind. Noget lignende finder ligeledes Sted ved Lagtingsvalgene og Valgene til Landkommunerne.

Det skal indrømmes, at det maaske kunde volde nogen Vanskelighed med at faa en Byraadslov for Thorshavn gennemført hos Lovgivningsmagtens forskellige Faktorer, naar den paa et saa væsentligt Punkt var afvigende fra Lovgivningen i det øvrige Rige, men i saa Henseende er der ved det sidste Ministerskifte sket en Forandring, og Udvalget mener, at der nu er større Sandsynlighed for at faa Lovforslaget gennemført paa Basis af den nu gældende Valgret end tidligere.

Som Følge af den anførte Forandring med Hensyn til Valgretten anser Udvalget det for rettest, at Valg til Byraadet og Lagtingskommissionen foretages hvert andet Aar af omtrent $\frac{1}{3}$ Del af Medlemmerne i Stedet for, som i Forslaget tilsigtet af hver af de to Vælgerklasser hvert tredje Aar, Halvdelen. Derved vil man bibeholde

en lignende Stabilitet baade i Byraadet og Ligningskommissionen, som nu finder Sted i Borgerrepræsentationen. Paa Grund af det nævnte Valg hvert tredje Aar er Forslaget konstrueret over et treaarigt System saa som i §§ 13, 14, 17 og 21 med Hensyn til Valg af Medlemmer henholdsvis til Bestyrelse af den kommunale Understøttelseskasse, Skolekommissionen, Bygningskommissionen og Overligningskommissionen, hvorhos det i § 33 er foreslaaet at Revisorerne skulle vælges for 6 Aar. Udvalget anser det for rettere at disse Valgperioder blive fire-aarige. Af Hensyn til den fornævnte Stabilitet vil det være hensigtsmæssigt, at 2 af Bygningskommissionens Medlemmer, det af Byraadet valgte Medlem af Bestyrelsen for den kommunale Understøttelseskasse samt den ene Revisor afgaa første Gang efter 1 Aars Forløb.

Udvalget har dernæst forment, at det vilde svække Interessen for Valgene samt spille for meget saavel af Byraadets som de øvrige Borgeres Tid, om man lod de i Lovforslaget omhandlede Valg foretage til forskellig Tid eller paa forskellige Dage og at det vilde være langt nemmere og hensigtsmæssigere, at foretage Valg af Medlemmer til Byraadet og Ligningskommissionen samt af 1 Revisor samtidig.

For Nemheds Skyld og for at klarlægge Valget for mindre opvakte eller oplyste Vælgere kan Byraadet lade afbenytte Stemmesedler til Udfyldning, hvorpaa det som Overskrift staar trykt, hvilken Institution Valget gælder.

Udvalget formener endvidere, at der ikke er tilstrækkelig Grund til at foretage den i § 27 foreslaaede Forandring, hvorefter Ministeriet skulde afgøre Spørgsmaal om Fordeling af en Persons Skattebidrag mellem Thorshavn og en anden Kommune paa Færøerne; men da Thorshavn er repræsenteret i Lagtinget, medens Byerne i det øvrige Rige ikke ere repræsenterede i Amtsraadet, anse vi det for rettest at bibeholde Bestemmelserne i Lov om de færøske Landkommuners Styrelse af 28de Februar 1872 § 21, hvorefter saadanne Spørgsmaal afgøres af Lagtinget.

I Henhold til det anførte tillader Udvalget sig at foreslaa Lagtinget til, at vedtage det forelagte Forslag med følgende Ændringer.

Til § 4.

Paragraffen affattes saaledes:

»Antallet af Byraadets valgte Medlemmer fastsættes til 7, det kan ved Vedtægt forhøjes til 11.«

Til § 5.

Paragraffen affattes saaledes:

»Valgret og Valgbarhed til Byraadet tilkommer enhver Indvaaner i Kommunen, som er i Besiddelse af de for Valgbarhed til Folketinget foreskrevne Betingelser, naar han i det forud for Valget gaaende Kalenderaar har været bosat i Kommunen og i direkte Skat til denne svaret et Beløb af mindst fire Kroner.

Til § 6, 1ste Stk.

Imellem Ordene »foretages« og »en« indskydes: »hvert andet Aar«.

Sidste Punktum udgaar.

Til § 8.

Sidste Stk. udgaar.

Til § 9, 2det Stk.

»hvert tredje Aar« i sidste Punktum ændres til: »hvert andet Aar«.

Til § 13.

I andet Punktum ændres Ordet »samtlige« til: »de«.

Efter Ordet »Maade« indskydes:

»og ordentligvis samtidig med et Valg til Byraadet«.

I tredje Punktum ændres Tallet »3« til »4«.

Til § 14, 1ste Stk.

Tallet »3« i næstsidste Punktum ændres til »4«.

Nyt 3die Stk. Som af Amtmanden foreslaaet.

Til § 17, 1ste Stk.

Tallet »3« i 1ste Punktum ændres til: »4«.

Til § 22.

I Stedet for Slutningen af 1ste Punktum: »et ulige — — — over 9« samt 2det til 5te Punktum indsættes:

»5 Medlemmer; Ved Vedtægt kan Medlemmernes Antal forhøjes til 7 eller 9. De ordentlige Valg til Kommissionen foretages samtidig med Valget til Byraadet. Med Hensyn til Valgret, Valgbarhed, Funktionstid, Fremgangsmaaden ved Valgene m. v. gælder de samme Regler som med Hensyn til Valg af Byraadets Medlemmer.«

Til § 23, 1ste Punkt.
Tallet »3« ændres til: »4«.

Til § 24, 1ste Punkt.
Tallet »3« ændres til: »4«.

Til § 28, 1ste Stk.
Ordene »om Fordeling — — — Persons Skattebidrag« ændres til:
»paa Færøerne om Fordeling af en Persons Skattebidrag, afgøres dette af Lagtinget. Opstaar Spørgsmaalet mellem Thorshavn og en Kommune i det øvrige Kongerige.«

Til § 33, 1ste Stk.
3die Punkt. Tallet »6« ændres til: »4«

Til § 35, 1ste Stk.
Aarstallet »1901« ændres til: »1902«.

Til § 36.
De i Paragraffen forekommende Aars-
tid: 1900, 1901 og 1902, ændres henholds-
vis til: 1901, 1902 og 1903.

3die Stk. affattes saaledes:
»Inden den 1ste December 1902 fore-
tages Valg af 3 Medlemmer af Byraadet,
idet den Borgerrepræsentant, hvis Funk-
tionstid vilde udløbe i August 1902 ved-
bliver at fungere til Nytaar 1903, medens

de øvrige Repræsentanter indtræde som
Medlemmer af Byraadet. Samtidig vælges
Medlemmer af Ligningskommissionen samt
et Medlem af det i § 13 omhandlede Raad
og 2 Revisorer (§ 33). Af Borgerrepræ-
sentanterne afgaa de 2 først valgte ved
Nytaar 1905, de 2 andre ved Nytaar 1907.
Af Ligningskommissionens Medlemmer af-
gaa henholdsvis 2, 2 og 1 til Nytaar 1905,
1907 og 1909. De 2 Medlemmer af Byg-
ningskommissionen og det af Byraadet
valgte Medlem af det i § 13 omhandlede
Raad samt den ene Revisor afgaar efter
2 Aars Forløb. Afgangsordenen bestem-
mes i de anførte Tilfælde ved Overens-
komst eller i Mangel deraf ved Lodtræk-
ning.«

4de Stk. udgaar.

6te Stk. udgaar.

8de Stk. Mellem Ordene: »Over-
slaget« og »forholdes« i 2det Punktum
indskydes:

»saavel som Skatteligningen for det
nævnte Aar«.

9de Stk. udgaar.

Det bemærkes at det ene Medlem
Sysselmand Olsen var bortrejst ved Be-
tænkningens Underskrift.

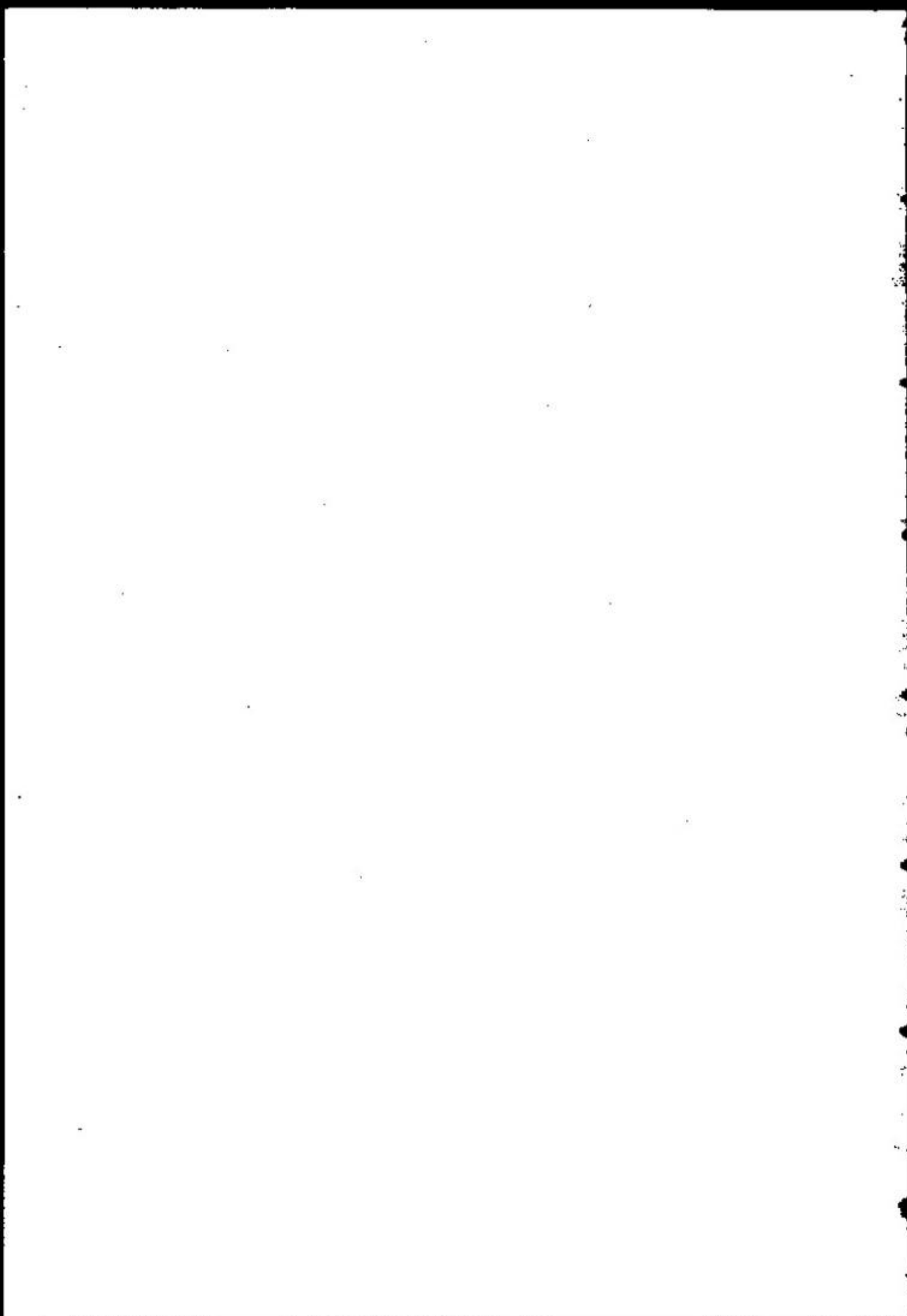
I det Udvalg, der er nedsat angaaende Forslag til Lov om Byen Thorshavns
kommunale Styrelse, Thorshavn den 22de August 1901.

Just Jakobsen.

E. Müller.

Poul Niclasen.

J. H. Schrøter,
Ordfører.

Forslag til Lov om Byen Thorshavns kommunale Styrelse.

(Vedtaget af Lagtinget den 10de Septhr. 1901.)

§ 1.

Byen Thorshavn udgør som hidtil en særskilt Kommune. Kommunens Anliggender styres af et Byraad, som bestaar af valgte Medlemmer og Landfogden som Formand.

§ 2.

Udførelsen af Byraadets Beslutninger og den øvrige udøvende Myndighed i Kommunens Anliggender paahviler Byraadets Formand.

§ 3.

Det kan i Vedtægten (§ 35) bestemmes, at den umiddelbare Forvaltning af enkelte Grene af de kommunale Anliggender bør overdrages til staaende Udvalg, om hvis Sammensætning og Myndighed der da ligeledes i Vedtægten bliver at optage nærmere Regler.

Naar Byrådet i enkelte Tilfælde maatte finde saadant hensigtsmæssigt, kan det beskikke et eller flere af sine Medlemmer eller saadanne Indvaanere udenfor sin Midte, som dertil ere villige, til at udføre visse særlige kommunale Hverv, i Overensstemmelse med de nærmere Regler, som i Vedtægten herom bør fastsættes. Ethvert Medlem af Byrådet er pligtigt til at udføre de særlige kommunale Hverv, som det maatte beslutte at overdrage ham.

§ 4.

Antallet af Byraadets valgte Medlemmer fastsættes til 7; det kan ved Vedtægt forhøjes indtil 11.

§ 5.

Valgret og Valgbarhed til Byrådet tilkommer enhver Indvaaner i Kommunen,

som er i Besiddelse af de for Valgbarhed til Folketinget foreskrevne Betingelser, naar han i det forud for Valget gaaende Kalenderaar har været bosat i Kommunen og i direkte Skat til denne svaret et Beløb af mindst fire Kroner.

Beslægtede i op- og nedstigende Linie maa ikke paa samme Tid have Sæde i Raadet.

§ 6.

De ordentlige Valg til Byrådet foretages hvert andet Aar en af de nærmeste Dage efter Nytaar og gælde for et Tidsrum af 6 Aar.

Udtræder nogen af Raadet inden Udløbet af de 6 Aar, for hvilke han er valgt, og der i hans Sted skal vælges et nyt Medlem, sker Valget kun for den tilbagestaaende Del af de 6 Aar.

§ 7.

Valgene ledes af en Valgbestyrrelse, bestaaende af Raadets Formand og 2 af Raadet af dets egen Midte valgte Medlemmer.

Valgene forberedes ved Lister over Vælgerne, hvorved Skattelisterne for det forud for Valget gaaende Aar lægges til Grund. Valglisterne skulle fremligges til offentligt Eftersyn 14 Dage forinden Valgdagen. Klage over, at en uberettiget er optaget paa Listerne, eller en berettiget deraf udeladt, maa mindst 3 Dage forinden Valgdagen indgives til Valgbestyrelsen, som i fornødent Fald anstiller nærmere Undersøgelse, for at Sagen forinden Valget kan afgøres af den.

§ 8.

Valgene foretages offentlig paa det Sted, paa den Dag og til det Klokkeslet, som dertil af Valgbestyrelsen berammes, og som i det mindste 8 Dage forud bekendtgøres paa den for offentlige Kundgørelser i Kommunen sædvanlige Maade. Den Vælger, der vil udøve sin Valgret, møder personlig og erklærer, hvem han vil vælge, enten mundtlig eller ved at udfylde en Seddel, som han selv kan medbringe eller fordrø udleveret af Valgbestyrelsen. De afgivne Stemmesedler opbevares af Valgbestyrelsens Formand til Valghandlingens Slutning; mundtlig afgivne Stemmer optegnes straks paa 2 Lister af Valgbestyrelsens 2 andre Medlemmer. Stemmerne afgives paa en Gang paa saa mange Mænd, som der skal vælges; den Stemmeseddel, der indeholder flere Navne, er ugyldig. Forhandling om Valget maa ikke finde Sted. Naar ingen mere begærer at deltage i Valget, sluttet Afstemningen, dog ikke før 2 Timer efter, at Valghandlingen er begyndt. Efter at Valgbestyrelsens Formand derpaa har talt Stemmesedlerne, aabner han dem hver for sig og oplæser Navnene, der optegnes paa de ovennævnte 2 Lister af de 2 andre Medlemmer. Naar alle Stemmesedlerne ere oplæste, og de muligvis indløbne Fejl i Optællingen ere berigtigede, erklæres de Mænd for valgte, der have erholdt de fleste Stemmer; hvor det i Tilfælde af Stemmelighed behøves, afgøres Valget ved Lodtrækning, der foretages af Valgbestyrelsens Formand.

§ 9.

Enhver, der er valgbar til Byraadet, er pligtig til at modtage Valg til samme, medmindre han har opnaaet en Alder af 60 Aar eller ifølge sin Helbredstilstand, Forretninger eller deslige maatte have anden skellig Grund til at ønske sig fritagen for Valget, hvilket afgøres af Valgbestyrelsen eller, for saa vidt han maatte være utilfreds med dennes Afgørelse, af Byraadet. Den, som i mindst 4 Aar uafbrudt har været Medlem af Byraadet, skal dog ikke være pligtig at modtage Valg før efter Udløbet af et lige saa langt Tidsrum som det, hvori han har været Medlem af Raadet.

Den, som har noget at anke over ved den foregaaende Valghandling eller i Anledning af de under samme afsagte Kendelser, maa, for at hans Anke kan komme i Betragtning, indgive sin Besværing skriftlig til Byraadet inden 8 Dage efter, at Valghandlingen har fundet Sted. Inden

14 Dage efter Besværingens Indgivelse afgør Byraadet da Sagen, efter at Valgbestyrelsen har haft Lejlighed til at afgive sin Erklæring derover. Byraadets Kendelse kan inden 14 Dage efter dens Afsigelse indankes til Justitsministeren. — Naar ordentlige Valg ere foretagne (hvert 2det Aar), fratræde de ældre Medlemmer af Byraadet først, efter at de mulig indkomne Klager over de nye Valg paa ovennævnte Maade ere afgjorte af Byraadet.

Naar en Vægning ved at modtage Valg erkendes berettiget eller et Valg erklæres ugyldigt, foretages med Benyttelse af de sidst berigtigede Valglister nyt Valg, saa snart ske kan.

§ 10.

Dersom nogen i Løbet af den Tid, for hvilken han er valgt, skulde begære at udtræde af Byraadet, afgør dette, hvor vidt saadan Begæring kan tages til Følge. Byraadet bestemmer fremdoles, hvor vidt noget Medlem skal udtræde eller midlertidig udelukkes af Raadet paa Grund af Omstændigheder, som vilde betage ham Valgbarheden. Det samme gælder, hvis et Medlem af Byraadet har gjort sig skyldigt i en anden Overtrædelse af eller Vægning ved at opfylde sine Pligter i bemeldte hans Egenskab, som gør hans Udtrædelse nødvendig. Dog staar det den, der imod sin Vilje udelukkes af Raadet, frit for at indanke dets Beslutning for Justitsministeren, ved hvis Bestemmelse det da har sit Forblivende. — Naar et enkelt af Byraadets valgte Medlemmer udtræder, foretages nyt Valg, medmindre de tilbageblivende Medlemmer med Enstemmighed vedtage, at Besættelsen af den ledige Plads kan opsættes til næste ordentlige Valg. Afgaa to eller flere Medlemmer i Tidsrummet, forinden ordentligt Valg skal foretages, blive nye Valg i de afgangnes Sted ubetinget at foretage, saa snart ske kan, efter paaany berigtigede Valglister.

§ 11.

Byraadets Formand leder Forhandlingerne i Raadets Møder og paaser, at Beslutningerne rettelig indføres i Forhandlingsbogen.

Byraadet kan tage gyldig Beslutning, naar, foruden Formanden, mindst Halvdelen af dets Medlemmer er til Stede. Alle Beslutninger tages efter Stemmemæltighed. Falder der ved en Afstemning lige mange Stemmer for og imod, er Afstemningspunktet forkastet. I Tilfælde af Stemmelighed ved Valg gør Lodtrækning Udslaget. Byraadets

Møder ere offentlige; enkelte Sager kunne dog forhandles for lukkede Døre, naar saadant af Raadet vedtages.

Ved hvert Aars Begyndelse kundgøres det for Byens Indvaanere, naar og hvor de ordentlige Møder afholdes. Overordentlige Møder afholdes, naar Formanden finder det fornødent, eller mindst Halvdelen af Medlemmerne forlanger det. Formanden bestemmer da Tiden for Mødets Afholdelse og sammenkalder Medlemmerne.

Forinden Møderne underretter Formanden, saa vidt muligt, Medlemmerne om, hvilke Genstande der vil komme til Forhandling. Forhandlingsbogen underskrives ved hvert Mødes Slutning af alle tilstedeværende Medlemmer; ethvert af disse er berettiget til deri at faa sin afvigende Mening kortelig indført. — I øvrigt vedtager Byraadet selv sin Forretningsorden, der stadfæstes af Justitsministeren.

§ 12.

Finder Landfogden, at en tagen Beslutning overskrider den Byraadet tilkommande Myndighed eller i andre Henseender er stridende mod Lovgivningen, eller at den gaar ud paa at træffe en for Kommunen forfarvelig Foranstaltning eller at nægte Opfyldelsen af en Kommunen paa hvilende Pligt, kan han ved sin Erklæring til Forhandlingsbogen midlertidig sætte Beslutningen ud af Kraft. Herom gør han snarest muligt Indberetning til Justitsministeren, der da afgør Sagen. En Genpart af Indberetningen tilstilles samtidig Byraadet.

§ 13.

Thorshavns Fattigforstanderskab ophæves.

Bestyrelsen af den i Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 10de April 1895 §§ 13—16 omhandlede kommunale Understøttelseskasse overgaar til et særligt Raad, bestaaende af Sognepræsten og 2 andre Medlemmer, af hvilke Byraadet vælger det ene af sin egen Midte, medens det andet Medlem vælges af de valgberettigede Boere i Kommunen paa den for Valg af Medlemmer af Byraadet foreskrevne Maade og ordentligvis samtidig med et Valg til Byraadet. Valgene gælder for 4 Aar. I øvrigt har det sit Forblivende ved de i fornævnte Lovbestemmelser indeholdte Forskrifter.

Fattigforstanderskabets øvrige Forretninger henlægges under Byraadet. De nærmere Regler for Fattigvæsenets Bestyrelse fastsættes i Kommunens Vedtægt.

§ 14.

Bestyrelsen af Skolevæsenets Indtægter og Udgifter samt overhovedet dets Kasse- og Regnskabsvæsen overgaar til Byraadet. Indtil en endelig Adskillelse af Skolefondens Kapitaler finder Sted, faar Byens Skolevæsen af bemeldte Fond et aarligt Tilskud af 640 Kr. Det tilkommer Byraadet at gøre Forslag til Lærereembeders Besættelse og at bringe den anordnede Skoletvang til Anvendelse. Derimod udføres det nærmere Tilsyn med Skoleundervisningen og Lærernes Embedsførelse af en Skolekommission, bestaaende af Sognepræsten og 2 af Byraadet for et Tidsrum af 4 Aar valgte Medlemmer, af hvilke i det mindste det ene skal vælges af Raadets egen Midte. Kommissionen vælger selv sin Formand og sammentræder, naar nogen af Medlemmerne anser det fornødent.

Kommunens Lærere kunne ikke vælges til Medlemmer af Skolekommissionen.

I alle Spørgsmaal vedrørende Undervisningen i Skolen, saasom om Skolegangsordenen, om Ferier, om Løse- og Timeplanen, om Anskaffelse af ny Lærermidler, om Oprykning til en højere Klasse, skal Skolekommissionen, forinden den for sit Vedkommende tager Bestemmelse, give Førstelæreren Lejlighed til over for Kommissionen mundtlig eller skriftlig, om han maatte ønske det, at fremsætte og begrunde sine Anskuelser om Sagen. For saa vidt Erklæringen afgives skriftlig, vil den ved eventuel Forelæggelse for Byraadet eller overordnede Skolemyndigheder af Sagen være at vedlægge denne.

§ 15.

Bestyrelsen af Havnevæsenet henlægges under Byraadet. Bestemmes det i Vedtægten, at dets umiddelbare Forvaltning skal overdrages til et staaende Udvalg paa Byraadets Vegne, kan Raadet beskikke enkelte ulønnede Mænd uden for sin egen Midte, naar de dertil ere villige, til Medlemmer af dette Udvalg.

Justitsministeren kan paabyde, at Havnens Indtægter og Udgifter skulle holdes adskilte fra Kommunens almindelige Kasse, og at dens Midler kun skulle kunne anvendes til Bedste for den selv. Han kan paalægge Byraadet for Havnekassens Regning at træffe saadanne Foranstaltninger, som maatte være fornødne for at sikre Indsejlingen til Havnen eller Skibes Hønligheden i denne.

Ministeren kan bestemme, at Byraadet aarlig inden en af ham fastsat Frist skal indsende til ham et Overslag over Hav-

nens Indtægter og Udgifter for det kommende Kalenderaar. Finder Ministeren da, at der bør foretages andre eller større Arbejder ved Havnen, end i Byraadets Overslag foreslaaet, og der i Havnekassen haves Midler til saadanne Arbejders Udførelse, eller saadanne Midler dog kunne tilvejebringes uden særligt Tilskud fra Kommunen, kan han, efter at have indhentet Byraadets nærmere Erklæring, bestemme, at saadanne Arbejder skulle udføres, og at Overslaget derefter forandres. Afvigelse fra det af Ministeren billigede eller fastsatte Overslag tilstedes kun med Ministerens Samtykke; uden dette kan ej heller nogen Gæld stiftes for Havnen eller nogen den tilhørende fast Ejendom afhændes. Ministeren kan fordre, at der for ham aflægges særskilt Regnskab over Havnens Indtægter og Udgifter.

§ 16.

Justitsministeren er bemyndiget til, efter at have indhentet Byraadets Betænkning, at fastsætte et Reglement for Havneforvaltningen samt Takster, gældende for et Tidsrum af 5 Aar, for Benyttelsen af Havnen og af den tilhørende, i Havnen eller paa Reden beliggende, Fortøjningsredskaber o. lign. Forandring af Taksterne kan derefter i bemeldte Tidsrum kun foretages af Ministeren med Byraadets Samtykke; dog skal han være berettiget til at tilstaa Lempelser og Undtagelser, saasom en passende Moderation i Afgifterne, for Dampskibe, der passere i regelmæssig Postfart.

Endelig er Ministeren bemyndiget til at stadfæste reglementariske Bestemmelser for Benyttelsen af Havnen og Reden i Overensstemmelse med Lov af 30te Januar 1875.

§ 17.

Bygningskommissionen skal fremtidig bestaa af Landfogden som Formand og 4 af Byrådet for et Tidsrum af 4 Aar valgte Mænd. To af disse udvælges blandt Byraadets Medlemmer.

Det Medlem af Valgforstanderskabet for Sydstrøms Præstegæld, som ifølge Lov af 7de April 1899 vælges af Borgerrepræsentationen, vælges fremtidig af Byrådet blandt dets Medlemmer.

§ 18.

Byrådet udnævner og afskediger de kommunale Embeds- og Bestillingsmænd. Politibetjente og Vægters beskikkes af Byrådet efter Landfogdens Indstilling,

men kunne afskediges af denne uden Byraadets Samtykke.

§ 19.

Kommunens Regnskabsaar er Kalenderaaet.

Inden hvert Aars 1ste Oktober affattes, efter et af Justitsministeren foreskrevet Skema, et Overslag over Kommunens Indtægter og Udgifter for det næste Aar. Dette Overslag foretages derefter til to Behandlinger i Byrådet med mindst 8 Dages Mellemrum imellem hver Behandling. Ved 2den Behandling undergives det Post for Post Byraadets Drøftelse og Beslutning og afgiver da i den Form, hvori det af Byrådet ved denne Behandling vedtages, den bindende Regel for Størrelsen af næste Aars kommunale Skatteudskrivning og overhovedet for næste Aars kommunale Forvaltning, uden at højere Stadfæstelse, med de i § 20 angivne Undtagelser, udfordres. Overslaget fremlægges inden 1ste November til offentligt Eftersyn i 14 Dage.

Bliver der senere Spørgsmaal om nogen Udgift, der enten ligger udenfor Overslaget eller ikke kan afholdes af det paa vedkommende Konto i Overslaget anslaaede Beløb, kan Beslutning herom kun tages af Byrådet, efter at Sagen har foreligget til Overvejelse for sammes Medlemmer 8 Dage forinden det Møde, hvori Beslutning tages, medmindre Udgiften er ligefrem paabudt ved Lov, eller det i Overslaget opførte Beløb klarlig kun var kalkulatorisk. Ere de forhaandenværende Midler ikke tilstrækkelige til at dække de forøgede Udgifter, tager Byrådet Bestemmelse om, hvor vidt det manglende skal tilvejebringes ved Laan eller ved en forholdsvis Forhøjelse af de i Hoved- og Tillægsligningen opførte Beløb. Justitsministerens Samtykke hertil udfordres kun, for saa vidt de i efterfølgende § 20 foreskrevne Grænser for Byrådets Myndighed vilde blive overskredne ved Optagelsen af saadant Laan eller ved den forøgede Skatteudskrivning.

§ 20.

Uden Justitsministerens Samtykke kan Byrådet ikke noget Aar udskrive et højere samlet Skattebeløb end Gennemsnittet af det samlede Beløb af kommunale Skatter i de 3 nærmest foregaaende Aar, med Tillæg af en Femtedel, saaledes at det Beløb, som herudover med Justitsministerens Samtykke i noget Aar udskrives, ikke medtages ved paafølgende Beregning over de sidste 3 Aars Gennemsnitsbeløb. Ej heller kan Byrådet uden Justitsministerens Sam-

tykke forbruge af Kommunens Kapitalformue, afhænde eller pantsætte Kommunens faste Ejendomme eller erhverve nye faste Ejendomme, for saa vidt Købesummen for saadanne i Regnskabsaaret tilsammen overstiger 100 Kr., optage Laan af større Beløb eller paa længere Tid, end at de kunne tilbagebetales af det følgende Aars Indtægter, eller forny saadanne Laan eller vedtage en Forkængelse af den Tid, hvori de skulle afbetales. Kræver Sagen en hurtig Afgørelse, kan denne træffes af Amtmanden, som uopholdelig foretager Indberetning derom til Justitsministeren.

Fremdeles udfordres Justitsministerens Samtykke til Stiftelsen af nyt Fællesskab imellem Kommunen og andre Kommuner i Henseende til Benyttelsen af Ting- og Arresthuse, Sygehuse og lignende Indretninger saavel som til Ophævelsen af bestaaende Fællesskab i disse Henseender.

§ 21.

Af Udgifterne til Kommunens For nødenheder, for saa vidt de ikke dækkes af andre Indtægtskilder, lignes Udgifterne til Skolevæsenet, Fattigvæsenet og Skydsvæsenet paa Kommunens Behoere efter Formue og Lejlighed. Paa samme Maade paalignes $\frac{2}{5}$ af de øvrige Udgifter, medens $\frac{3}{5}$ af disse lignes paa Bygningerne i Kommunen.

Forandringer i disse Bestemmelser kunne efter Byraadets Indstilling bifaldes af Justitsministeren.

§ 22.

Ligningen paa Formue og Lejlighed — samt, indtil anderledes bestemmes ifølge § 21, sidste Punktum, paa Bygninger — foretages af en Ligningskommission, bestaaende af 5 Medlemmer; ved Vedtægt kan Medlemmernes Antal forhøjes til 7 eller 9. De ordentlige Valg til Kommissionen foretages samtidig med Valget til Byraadet. Med Hensyn til Valgret, Valgbarhed, Funktionstid, Fremgangsmaaden ved Valgene m. v. gælder de samme Regler som med Hensyn til Valg af Byraadets Medlemmer.

Ligningskommissionen vælger selv sin Formand af sin egen Midte. Med Hensyn til dens Beslutninger og Afstemninger forholdes efter de i § 11 indeholdte Bestemmelser.

§ 23.

Med Undtagelse af Medlemmerne af Byraadet kan ingen, som er pligtig at modtage Valg til dette, undslaa sig for at

modtage Valg som Medlem af Ligningskommissionen, medmindre han i mindst 4 Aar efter hinanden har opfyldt dette Hverv. Han er da fritagen for samme i lige saa langt et Tidsrum som det, hvori han har opfyldt Hvervet.

§ 24.

Blandt Byraadets Medlemmer eller andre til Byraadet valgbare Indvaanere udnævnes for 4 Aar ad Gangen en Overligningskommission, bestaaende af en af Justitsministeren valgt Formand og 2 af Lagtinget valgte Medlemmer samt henholdsvis 1 og 2 af de nævnte Myndigheder valgte Suppleanter, der i de paagældende Overligningskommissærers midlertidige Forfald træde i deres Sted. Om Forpligtelsen til at modtage Udnævnelse hertil gælder det samme, som i § 9 bestemt om Forpligtelsen til at modtage Valg som Medlem af Byraadet. Udnævnes noget Medlem af Ligningskommissionen til Overligningskommissær, udtræder han af bemeldte Kommission. Ej heller maa nogen, som allerede er Overligningskommissær, vælges til Medlem af Ligningskommissionen.

§ 25.

Ved Ligningen paa Formue og Lejlighed skal i Ligningslisten anføres det Beløb, hvortil hver Skatteydere Indtægt i det forudgaaende Kalenderaar af Ligningskommissionen er anslaaet.

§ 26.

Under Ligningen paa Formue og Lejlighed inddrages enhver, som har fast Ophold i Kommunen. Han ansættes der til fuldt Bidrag efter sin hele økonomiske Stilling, medmindre han tillige i Skatteaaret har fast Ophold i en eller flere andre Kommuner i Riget, i hvilket Tilfælde han i hver af Kommunerne kun kan ansættes til forholdsmæssigt Bidrag, der navnlig bliver at fordele efter den Tid, han har personligt Ophold i hver af Kommunerne. Fast Ophold af kortere Varighed end 4 Maaneder kommer ikke i Betragtning.

Vedkommende Minister afgør, hvor vidt Udlændinge, der, uden at drive borgerligt Erhverv, tage Ophold i Kommunen, ere skattepligtige.

§ 27.

Den aarlige Skatteligning foretages i November Maaned. Den derefter forfattede Ligningsliste, hvortil tillige skal føjes en Fortegnelse over, hvad Skatteyderne i øvrigt, hver især, have at svare i Afgifter

til Kommunen, skal fremligge til Eftersyn paa et let tilgængeligt offentligt Sted efter forudgaaende offentlig Bekendtgørelse i den første Halvdel af December Maaned. Byraadet kan bestemme, at der i den sidste Halvdel af hvert Aars Juni Maaned skal foretages en Tillægsligning paa de Personer, som efter Hovedligningens Affattelse ere tilflyttede Kommunen, og som ere skattepligtige i Henhold til § 26. Saadan Tillægsligning skal fremligge til offentligt Eftersyn, som ovenanført, i den første Halvdel af Juli Maaned.

Indsigelser imod den fremlagte Ligning paa Formue og Løjlighed samt, indtil ændrede Bestemmelser ifølge § 21 i Slutningen træffes, tillige paa Bygninger — indgives skriftligt til Ligningskommissionen inden 14 Dage efter Udløbet af den Tid, i hvilken Ligningen har fremligget til Eftersyn. Inden andre 14 Dage har Ligningskommissionen derefter skriftligt at tilkendegive de klagende, om nogen og da hvilken Forandring der indrømmes i Ligningen. Den af Ligningskommissionen herom tagne Beslutning kan inden yderligere 14 Dage paaankes for Overligningskommissionen, der da inden en Maanedes Forløb afgør Sagen endeligt (jfr. dog § 28). Indsigelser, der indkomme efter Udløbet af ovennævnte Frister, ere uden Betydning.

Det staar enhver, som er ansat til Skat i Ligningen, frit for at klage, ikke blot over sin egen Beskatning, men ogsaa over enhver andens, som er optagen i Ligningen, saavel som over, at nogen er forbigaaet i samme. Forinden nogen Klage over en andens Beskatning eller Forbigaaelse i Ligningen afgøres af Ligningskommissionen eller Overligningskommissionen, skal der gives den, der er Genstand for Klagen, Lejlighed til at udtale sig over samme.

Ingen kan hos Overligningskommissionen erholde Nedsættelse i sit eller Forhøjelse af en andens Skattebidrag, medmindre dette findes at være sat mindst 10 pCt. henholdsvis for højt eller for lavt. Ikke heller kan Overligningskommissionen optage i Ligningen nogen i samme forbigaaet Person, hvis Skattebidrag ikke kan ansættes i det mindste til det laveste Beløb, hvortil nogen anden allerede er ansat i Ligningen.

Ingen kan ved at indanke sin Skatteansættelse for Overligningskommissionen unddrage sig Forpligtelsen til at udrede den til Betaling forfaldne Del af Skatten. Naar Ligningskommissionens Ansættelse

forandres, berigtiges det Beløb, som vedkommende Skatteyder forinden Forandringen har betalt, ved Tillæg til eller Fradrag i den næste Skattetermin, og, om fornødent, ved Tilbagebetaling af det erlagte eller en Del deraf.

§ 28.

Opstaar der Spørgsmaal mellem Thorshavn og en anden Kommune paa Færøerne om Fordeling af en Persons Skattebidrag, afgøres det af Lagtinget. Opstaar Spørgsmaalet mellem Thorshavn og en Kommune i det øvrige Kongerige, afgøres dette af vedkommende Minister.

Anser nogen, der er sat i Skat i Thorshavns Kommune, sig ikke skattepligtig til denne, kan han bringe dette Spørgsmaal under Domstolens Paakendelse.

§ 29.

De ifølge Ligningen udskrevne kommunale Bidrag opkræves halvaarsvis eller fjerdingaarsvis i den Maaned af hvert Halvaar eller hvert Fjerdingaar, som i Vedtægten bestemmes. Hvad der ikke er betalt inden Udgangen af den paafølgende Maaned, bliver efter lovlig Omgang at foranstalte inddrevet ved Udpantning.

En afgiftspligtig, som ikke har fast Ophold i Kommunen, skal for Byraadet opgive en i Kommunen bosiddende Mand, der indbetaler hans Bidrag.

Er en afgiftspligtig fraflyttet Kommunen inden Aarets Begyndelse, bortfalder hele den ham paalignede personlige Skat. Den, der fraflytter Kommunen i Aarets Løb, er kun pligtig til at udrede Skatten indtil Udgangen af det Fjerdingaar, i hvilket han flytter. Den, der optages paa Tillægsligningen, er kun pligtig at udrede Skat fra 1ste Juli.

§ 30.

Det paaligger Byraadet, og særlig Landfogden, at føre nøje Tilsyn med Kommunens Kassevæsen, følgelig at paase, at dens Skatter og andre Indtægter rettelig og betimelig opkræves og i fornødent Fald inddrives samt, indtil Beløbet udkræves til Bestridelse af Kommunens Udgifter, forvares og efter Omstændighederne frugtbares paa behørig Maade.

Byraadet er ansvarligt for de Kapitaler, Aktiver og andre Ejendomme, der tilhøre Kommunen.

§ 31.

For offentlige Licitationer, som Kommunen lader afholde over Udførelsen af

Vejarbejder, Reparationer af Skoler og Fattighuse, Anskaffelse af Naturalydelser til Kommunens Brug og deslige, betales ikke Gebyr eller Afgifter.

§ 32.

Byraadet er pligtigt at tilvejebringe og meddele Regeringen de Oplysninger, der af samme maatte forlanges om Folketal, Kvæghold og andre Forhold i Kommunen.

§ 33.

Kommunens aarlige Regnskab, der affattes i størst mulig Overensstemmelse med det for Overslaget foreskrevne Skema og aflægges inden Udgangen af April Maaned i det paafølgende Regnskabsaar, bliver at henlægge til Eftersyn for Kommunens Indvaanere i 14 Dage paa et dertil bekvemt offentligt Sted. Regnskabet bør derefter med de til samme hørende Bilag nøje gennemgaaes af 2 Revisorer. Disse vælges paa 4 Aar af de valgberettigede Beboere i Kommunen paa den for Valg af Medlemmer af Byraadet foreskrevne Maade. Byraadet er forpligtet til at meddele Revisorerne de Oplysninger, som maatte udfordres til Bedømmelse af Regnskabs Indtægts- og Udgiftposter. Efter at Revisorerne Bemærkninger have været meddelt Regnskabsføreren til Besvarelse og videre regnskabsmæssig Omgang, paakende Byraadets valgte Medlemmer i et Møde under en dertil særlig valgt Formands Ledelse de fremkomne Udsættelser og meddele Kvittering til vedkommende; dog kan ingen deltage i Paakendelsen af en Regnskabsudsættelse, som vedkommer den Forvaltning, i hvilken han som Medlem af et staaende Udvalg eller ifølge et særligt ham overdraget kommunalt Hverv har haft Andel. Erkender Regnskabsføreren eller nogen anden vedkommende ikke Rigtigheden af den afgivne Kendelse, for saa vidt denne gaar ud paa Pengeansvar for ham, kan han forlange Spørgsmaalet herom afgjort af Domstolene.

Samtlige Kommunen vedkommende Regnskaber eller dog et tilstrækkeligt Udvalg af samme blive, efter at de ere paakendte, at offentliggøres ved Trykken.

§ 34.

Inden hvert Aars 30te September indsendes til Justitsministeren Regnskabet for det foregaaende Regnskabsaar med Revisionsbemærkninger og derpaa afgivne Kendelser. Kommer Ministeren ved Regnskabs Gennemsyn eller paa anden Maade til Kundskab om, at Byraadet har fore-

taget ulovhjemlede Udgifter eller nægtet at afholde Udgifter, som lovligt paahvile Kommunen eller i anden Maade overskredet sin Myndighed, træffer Ministeren i den Anledning de nødvendige Foranstaltninger og kan, i fornødent Fald ved Domstolene, gøre personligt Ansvar gældende mod dem af Byraadets Medlemmer, der have deltaget i de paagældende Beslutninger.

§ 35.

Forslag til den i §§ 3, 4, 13 og 22 ommeldte Vedtægt for Kommunen vedtages af den nuværende Kommunalbestyrelse og indsendes til Justitsministerens Billigelse inden 1ste September 1902.

Foruden det i bemeldte Paragrafer foreskrevne optages i Vedtægten dels Bestemmelse om de kommunale Embeds- og Bestillingsmænds Antal, Ansættelse, Afskedigelse, Lønningsvilkaar og Forretninger, dels nærmere Regler om Affattelsen af det aarlige Overslag over Kommunens Indtægter og Udgifter om Ordningen af Kommunens Kasse- og Regnskabsvæsen, om Revisionsarbejdets Udførelse og om Udsættelsernes Paakendelse.

Fremdeles kan i Vedtægten gives nærmere Regler for Udførelsen af Skatteligningen samt overhovedet om ethvert Forhold i den kommunale Styrelse, som det maatte findes ønskeligt nærmere at ordne paa Grundlag af de i denne Lov indeholdte Bestemmelser.

Vedtægten, saaledes som den endeligt er billiget af Justitsministeren, trykkes og offentliggøres. Den kan senere forandres eller forøges efter Forslag af Byraadet, som billiges af Justitsministeren.

§ 36.

Denne Lov bliver at iværksætte saaledes, at den kan træde i fuld Kraft den 1ste Januar 1903, fra hvilken Dag Lov af 16de Februar 1866 om Byen Thorshavns økonomiske Bestyrelse saavel som alle Bestemmelser, der ere i Strid med nærværende Lov, ophæves.

Ved Lovens Iværksættelse iagttages i øvrigt følgende Regler:

Inden den 1ste December 1902 foretages Valg af 3 Medlemmer af Byraadet, idet den Borgerrepræsentant, hvis Funktionstid vilde udløbe i August 1902 vedbliver at fungere til Nytaar 1903, medens de øvrige Repræsentanter indtræde som Medlemmer af Byraadet. Samtidig vælges Medlemmer af Ligningskommissionen samt et Medlem af det i § 13 omhandlede Raad og 2 Revisorer (§ 33). De omhandlede

Valg forberedes og ledes af den i Lov af 16de Februar 1866 § 7 nævnte Valgbestyrrelse. Klager i Anledning af Valgene afgøres paa den i anførte Lovs § 8 forskrevne Maade.

Af Borgerrepræsentanterne afgaa de 2 først valgte ved Nytaar 1905, de 2 andre ved Nytaar 1907. Af Ligningskommissionens Medlemmer afgaa henholdsvis 2, 2 og 1 til Nytaar 1905, 1907 og 1909. De 2 Medlemmer af Bygningskommissionen og det af Byraadet valgte Medlem af det i § 13 omhandlede Raad samt den ene Revisor afgaa efter 2 Aars Forløb. Afgangsortordenen bestemmes i de anførte Tilfælde ved Overenskomst eller i Mangel deraf ved Lodtrækning.

Den i Efteraaret 1901 foretagne Skatte-ligning bliver tillige gældende for Oktober Kvartal 1902, saaledes at Skatten for dette Kvartal opkræves med forholdsvis samme Beløb som Skatten for Regnskabsaaret 1901—2.

Regnskabsaarets Forandring (§ 19) indtræder den 1ste Januar 1903, saaledes at der derefter aflægges Regnskab for Tiden fra 1ste Oktober 1901 til 31te December 1902. Med dette Regnskabs Fremkøggelse, Revision og Decision m. v. forholdes efter §§ 33 34.

Inden den 1ste Oktober 1902 affatter Kommunalbestyrelsen et Overslag over Kommunens Indtægter og Udgifter for Aaret 1903. Med Behandlingen af Overslaget saavel som Skatteligningen for det nævnte Aar forholdes i øvrigt efter de hidtil gældende Regler.

Den nuværende Skolekommission og Bygningskommission afgaa, saa snart Byraadet har valgt Medlemmer af de tilsvarende nye Kommissioner, hvilket skal ske i et af Raadets første Møder. I et af sine første Møder vælger Byraadet ligeledes et Medlem af Raadet for den kommunale Understøttelseskasse; indtil da varetages de denne vedkommende Forretninger af det hidtilværende Fattigforstanderskab.

Udkast til Lov

om

Hvalfangst ved Færøerne.

§ 1.

Ret til med Skib at drive Hvalfangst paa Søterritoriet ved Færøerne eller til at bringe Udbyttet af Hvalfangst, selv om den har fundet Sted udenfor Søterritoriet, i Land paa Færøerne for der at tilvirke samme saavel som til at foretage saadan Tilvirkning skal udelukkende være forbeholdt Personer, som have Indfødsret eller som ere og i mindst to Aar have været bosiddende i den danske Stat, eller Aktieselskaber, i hvilke mindst Halvdelen af Aktiekapitalen tilhører saadanne Personer og hvis Bestyrelse bestaar af saadanne og har Sæde i den danske Stat. Dog kunne Aktieselskaber, som forinden 1ste Januar 1902 have paabegyndt den ommeldte Virksomhed ved Færøerne, fremdeles udøve den med den inden nævnte Dato tegnede og fuldt indbetalte Kapital samt ved de inden denne Lovs Ikrafttræden indrettede Tilvirkningsstationer og anskaffede Fangstskibe.

§ 2.

Den i § 1 omhandlede Hvalfangst saavel som Udbyttets Transport til Land maa kun ske ved Skib, som sejler under dansk Flag. Saa længe Skib anvendes til saadant Brug, er det undergivet de i Lov om Søfærdsloven m. m. af 25de Marts 1892 indeholdte Bestemmelser om dansk Skib paa Fiskeri.

§ 3.

Enhver, Enkeltmand eller Selskab, der udøver den i § 1 omhandlede Virksomhed, skal inden 1 Maaned efter denne Lovs Ikrafttræden og derefter inden hvert Aars 1ste Maj for Landfogden godtgøre, at de i §§ 1 og 2 foreskrevne Betingelser for Udøvelsen ere til Stede. Er det et Aktieselskab, skulle dets Vedtægter forevises Landfogden, hvilket tillige skal ske, hver Gang Vedtægterne forandres. Vedtægterne skulle blandt andet indeholde den Regel, at samtlige Aktier skulle lyde paa Navn, og at ingen Overdragelse af Aktier

er gyldig, medmindre den skriftlig er anmeldt for Selskabets Bestyrelse, som til enhver Tid skal føre en Fortegnelse over samtlige Aktionærer med Angivelse af det hver især tilhørende Aktiebeløb. Landfogden har at paase, at Vedtægterne ere stemmende med Lovgivningen.

§ 4.

Hvalaffald, som ikke agtes tilvirket, skal snarest mulig og senest inden 5 Dage udføres saaledes, at det af Strømmen føres bort fra Land. Hvalaffald, som agtes tilvirket, skal inden samme Frist anbringes paa Land i egne dertil byggede Indelukker, som skulle være saa tætte, at Fedt ikke siver ud igennem Væggene. Dog skulde Hvalskeletter med det derpaa værende Kød, forsvarlig forstøvede, kunne henligge i Vandet udfor Stationen indtil Kødet kan fjernes fra Skelettet. Enhver fast Flænsesplads skal være omgivet af en Læns, som er i Stand til at holde Fedtet i Overfladen inde. Lænsen maa kun aabnes, naar og saalænge som det er nødvendigt, saasom for at føre Hvaler ind eller ud. Hval maa udenfor Nødtilfælde — ikke i længere Tid end 3 Dagn, regnet fra den Tid, da Hvalen er dræbt, henlægges indenfor 600 Alens Afstand udfor Andenmands Strand uden Landfogdens, Sysselmandens eller, naar ingen af disse er til Stede, Sognekommissionens for hvert enkelt Tilfælde given Tilladelse. I efternævnte Hvalvaage: Midvaag paa Vaagø, Vestmanhavn og Thorshavn paa Strømø, Sundet mellem Strømø og Østerø, Vaag og Vedvig paa Nordøerne, Sand paa Sandø, Vaag, Trangisvaag og Kvalbø paa Sudern maa Hval ikke lægges saaledes, at den kan være til Hinder for eventuel Grindfangst.

Nærmere Bestemmelser om, hvad der med Hensyn til offentlig Orden og Renlighed skal iagttages ved Anlæg og Drift af Stationer for Tilvirkning af Udbyttet af Hvalfangst, kunne optages i en Vedtægt,

som fastsættes af Lagtinget med Justitsministerens Samtykke. Ved saadan Vedtægt kan Ministeren eller Amtmanden bemyndiges til at meddele Dispensation fra Bestemmelserne i nærværende Paragraf saavel som i Vedtægten.

§ 5.

Ethvert Hvalfangerskib skal have Skibets Navn malet midtskibs paa begge Sider og højst 4,5 Dec. Tommer (15 Centimeter) under Rælingen med hvid Oliefarve paa sort Grund og med Bogstaver af mindst 14 Dec. Tommers (45 Centimeters) Højde og 1,2 Dec. Tommers (6 Centimeters) Bredde.

§ 6.

Af enhver Bardehval og enhver Tandhval af 36 Fods Længde eller derover, der indbringes til Færøerne, og som er fanget eller fundet fra Skib eller fra Baad, udsendt fra Skib, svares en Afgift af 30 Kr. Af Dele af en saadan afgiftspligtig Hval svares en Afgift af 1½ pCt., dog ikke over 30 Kr., efter Sysselmændens eller to uvillige Mænds Vurdering.

Afgiften er forfalden til Betaling, saa snart vedkommende Hval eller Del deraf er bragt i Land.

§ 7.

Af Hvalprodukter, som udføres fra Færøerne, erlægges følgende Afgift:

1. Af pulveriseret Hvalkød for hver 100 Pd. 25 Øre
2. Af Hvalguano samt af pulveriserede Hvalben for hver 100 Pd. 10 —

Enhver Aflader af ovennævnte Hvalprodukter er forpligtet til at meddele Oppehørsbetjenten bekræftet Genpart af de Skibet medfølgende Ladningsdokumenter, ligesom Skibsføreren er forpligtet til paa Tro og Love at afgive skriftlig Forsikring om, at der ham bekendt ikke i Skibet findes andre afgiftspligtige Varer end de paa Ladningsdokumenterne anførte. Paa Grundlag af disse Oplysninger beregnes Afgiften.

Er der Grund til at betvivle Rigtigheden af de givne Oplysninger, har Oppehørsbetjenten at lade Ladningen undersøge. De herved foranledigede Udgifter udredes, hvis Angivelsen befindes at have været nøjagtig, af Statskassen, men i modsat Fald af Skibsføreren.

§ 8.

De i §§ 6 og 7 omhandlede Afgifter opkræves af Landfogden eller vedkommende Sysselman efter Justitsministrens nærmere Bestemmelse og i Henhold til Regler, som fastsættes af Ministeren. Af Afgifternes samlede Beløb erholder vedkommende Oppehørsbetjent 4 pCt. Af det aarlige Beløb, der efter Fradrag af Opkrævningsgebyret indkommer ved Afgiften, tilfalder Halvdelen Statskassen. Af den anden Halvdel tilfalder en Trediedel — mindst dog, saavidt Beløbet tilstrækker, 1000 Kr., — Først Amts økonomiske Fond; af Resten tilfalder Halvdelen Færøernes Kirkekasser, mellem hvilke Beløbet fordeles efter Lagtingets Skøn, medens Først Amts Fattigkasse og Skolefond erholder hver en Fjortedel.

§ 9.

Overtrædelser af nærværende Lov straffes, for saa vidt strengere Straf ikke er hjemlet i den gældende Lovgivning, med Bøder, hvis Størrelse bestemmes saaledes: Ved Overtrædelse af §§ 1 og 2 fra 500 til 4000 Kr.; ved Overtrædelse af §§ 3—5 fra 20 til 500 Kr.; ved Overtrædelse af §§ 6 og 7 fra 50 til 500 Kr. Afgift, som vedkommende har søgt at unddrage det Offentlige, vil være at erlægge tredobbelt. Overtrædelser af den i § 4 omhandlede Vedtægt straffes med Bøder indtil 400 Kr.

Bøder, som nogen ved en Hvalstation eller paa et Fangstskib ansat Person ifalder efter denne Lov, saavel som Sagsomkostninger kunne inddrives ved Udlæg i samtlige de Etablissementer tilhørende Ejendele.

§ 10.

Bøder efter denne Lov tilfalder Først Amts Fattigkasse. Sager angaaende Overtrædelser af denne Lov behandles som offentlige Politisager.

§ 11.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Juni 1902, dog saaledes, at Bestemmelserne i Lov om Sønneringen m. m. af 25de Marts 1892, jfr. denne Lovs § 2 i Slutningen, først fra 1ste Oktober 1902 blive anvendelige paa de i § 2, første Punktum, omhandlede Skibe.

Lov om Hvalfangst under Færøerne af 30te Marts 1895 ophæves.

Forslag til Lov om Hvalfangst ved Færøerne.

(Vedtaget af Lagtinget den 14de September 1901.)

§ 1.

Ret til med Skib at drive Hvalfangst paa Søterritoriet ved Færøerne eller til at bringe Udbyttet af Hvalfangst, selv om den har fundet Sted udenfor Søterritoriet, i Land paa Færøerne for der at tilvirke samme saavel som til at foretage saadan Tilvirkning skal udelukkende være forbeholdt Personer, som have Indfødsret, eller som ere og i mindst to Aar have været bosiddende i den danske Stat, eller Aktieselskaber, i hvilke mindst Halvdelen af Aktiekapitalen tilhører saadanne Personer, og hvis Bestyrelse bestaar af saadanne og har Sæde i den danske Stat. Dog kunne Aktieselskaber, som forinden 1ste Januar 1902 have paabegyndt den ommeldte Virksomhed ved Færøerne, frendeles udøve den med den inden nævnte Dato tegnede og fuldt indbetalte Kapital samt ved de inden denne Lovs Ikrafttræden indrettede Tilvirkningsstationer og anskaffede Fangstskibe.

§ 2.

Den i § 1 omhandlede Hvalfangst saavel som Udbyttets Transport til Land maa kun ske ved Skib, som sejler under dansk Flag. Saa længe Skib anvendes til saadant Brug, er det undergivet de i Lov om Søfærdsloven m. m. af 25de Marts 1892 indeholdte Bestemmelser om dansk Skib paa Fiskeri.

§ 3.

Enhver, Enkeltmand eller Selskab, der udøver den i § 1 omhandlede Virksomhed, skal inden 1 Maaned efter denne Lovs Ikrafttræden og derefter inden hvert Aars

1ste Maj for Landfogden godtgøre, at de i §§ 1 og 2 foreskrevne Betingelser for Udøvelsen ere til Stede. Er det et Aktieselskab, skulle dets Vedtægter forevises Landfogden, hvilket tillige skal ske, hver Gang Vedtægterne forandres. Vedtægterne skulle blandt andet indeholde den Regel, at samtlige Aktier skulle lyde paa Navn, og at ingen Overdragelse af Aktier er gyldig, medmindre den skriftlig er anmeldt for Selskabets Bestyrelse, som til enhver Tid skal føre en Fortegnelse over samtlige Aktionærer med Angivelse af det hver især tilhørende Aktiebeløb. Landfogden har at paase, at Vedtægterne ere stemmende med Lovgivningen.

§ 4.

Bestemmelser om, hvad der med Hensyn til offentlig Orden og Renlighed skal iagttages ved Hvalfangst, som drives paa Søterritoriet med Skib, samt ved Anlæg og Drift af Stationer for Tilvirkning af Udbyttet af Hvalfangst, kunne optages i en Vedtægt, som fastsættes af Lagtinget med Justitsministerens Samtykke.

§ 5.

Enhvert Hvalfangerskib skal have Skibets Navn malet midtskibs paa begge Sider og højst 4¹/₂ Dec. Tommer (15 Centimeter) under Rælingen med hvid Oliefarve paa sort Grund og med Bogstaver af mindst 1¹/₂ Dec. Tommers (45 Centimeters) Højde og 1¹/₂ Dec. Tommers (6 Centimeters) Bredde.

§ 6.

Af enhver Bardsval og enhver Tandhval af 36 Fods Længde eller derover, der indbringes til Færøerne, og som er fanget eller fundet fra Skib eller fra Baad, udsendt fra Skib, svares en Afgift af 35 Kr. Af Dele af en saadan afgiftspligtig Hval svares en Afgift af $1\frac{1}{2}$ pCt., dog ikke over 35 Kr., efter Sysselmanndens eller to uvillige Mænds Vurdering.

Afgiften er forfalden til Betaling, saa snart vedkommende Hval eller Del deraf er bragt i Land.

§ 7.

Af Hvalprodukter, som udføres fra Færøerne, erlægges følgende Afgift:

1. Af pulveriseret Hvalkød for hver 100 Pd. 25 Øre
2. Af Hvalguano samt af pulveriserede Hvalben for hver 100 Pd. 10 —

Enhver Aflader af ovennævnte Hvalprodukter er forpligtet til at meddele Oppørselsbetjenten bekræftet Genpart af de Skibet medfølgende Ladningsdokumenter, ligesom Skibsføreren er forpligtet til paa Tro og Love at afgive skriftlig Forsikring om, at der ham bekendt ikke i Skibet findes andre afgiftspligtige Varer end de paa Ladningsdokumenterne anførte. Paa Grundlag af disse Oplysninger beregnes Afgiften.

Er der Grund til at betvivle Rigtigheden af de givne Oplysninger, har Oppørselsbetjenten at lade Ladningen undersøge. De herved foranledigede Udgifter udredes, hvis Angivelsen befindes at have været nøjagtig, af Statskassen, men i modsat Fald af Skibsføreren.

§ 8.

De i §§ 6 og 7 omhandlede Afgifter opkræves af Landfogden eller vedkommende Sysselmannd efter Justitsministerens nærmere Bestemmelse og i Henhold til Regler, som fastsættes af Ministeren. Af Afgifternes samlede Beløb erholder vedkommende Oppørselsbetjent 4 pCt. Af det aarlige

Beløb, der efter Fradrag af Opkrævningsgebyret indkommer ved Afgiften, tilfalder Halvdelen Statskassen. Af den anden Halvdel tilfalder en Trediedel — mindst dog, saa vidt Beløbet tilstrækker, 1000 Kr., — Færø Amts økonomiske Fond; af Resten tilfalder Halvdelen Færøernes Kirkekasser, mellem hvilke Beløbet fordeles efter Lagtingets Skøn, medens Færø Amts Fattigkasse og Skolefond erholde hver en Fjerdedel.

§ 9.

Overtrædelser af nærværende Lov straffes, for saa vidt strengere Straf ikke er hjemlet i den gældende Lovgivning, med Bøder, hvis Størrelse bestemmes saaledes: ved Overtrædelse af §§ 1 og 2 fra 500 til 4000 Kr.; ved Overtrædelse af §§ 3 og 5 fra 20 til 500 Kr.; ved Overtrædelse af §§ 6 og 7 fra 50 til 500 Kr. Afgift, som vedkommende har søgt at unddrage det offentlige, vil være at erlægge tredobbelt. Overtrædelser af den i § 4 omhandlede Vedtægt straffes med Bøder indtil 400 Kr.

Bøder, som nogen ved en Hvalstation eller paa et Fangstskib ansat Person ifalder efter denne Lov, saavel som Sagsomkostninger kunne inddrives ved Udlæg i samtlige de Etablissementer tilhørende Ejendele.

§ 10.

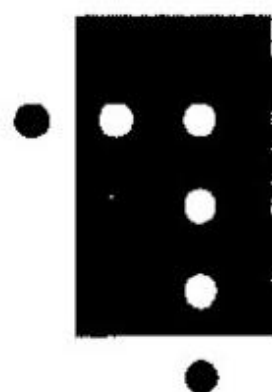
Bøder efter denne Lov tilfalde Færø Amts Fattigkasse. Sager angaaende Overtrædelser af denne Lov behandles som offentlige Politisager.

§ 11.

Denne Lov træder i Kraft den 1ste Juni 1902, dog saaledes, at Bestemmelserne i Lov om Sønæringen m. m. af 25de Marts 1892, jfr. denne Lovs § 2 i Slutningen, først fra 1ste Oktober 1902 blive anvendelige paa de i § 2, første Punktum, omhandlede Skibe.

Lov om Hvalfangst under Færøerne af 30te Marts 1895 ophæves.

RED: 10 X

Nasjonalbiblioteke

Nasjonalbiblioteket

National Library of Norway

Rana Division

N-8607 Mo i Rana

Telephone: +47 75 12 11 11 Telefax: +47 75 12 12 22